

**İMAM HÜSEYNİN (ələyhissalam)
MÖCÜZƏ VƏ KƏRAMƏTLƏRİ**

**Tərcümə və təhqiq:
İlahiyyatçı Rövşən Əhmədzadə**

Moskva – 2016

Bu kitabda müəllif, İmam Hüseynin (ələyhissalam) fəzilət, möcüzə və kəramətləri haqqında olan bəzi rəvayətləri həm əhli-sünnə və həm də şiə mənbələrindən toplayaraq oxucuların nəzərinə çatdırmış, həmçinin möcüzə ilə kəramətin fərqiə toxunmuşdur.

Kitabın adı..... İmam Hüseynin (ələyhissalam)
mücüzə və kəramətləri
Müəllif:..... İlahiyyatçı Rövşən Əhmədzadə
Kompüterə yığan:..... Fərhad Kamalov
Nəşriyyat: “ООО Типография КЕМ”
Çap tarixi: 2016
Çap növbəsi: Birinci
Tiraj: 3000

ÖN SÖZ

Şəhidlər sərvəri, Muhəmməd Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) nəvəsi İmam Hüseyinin (ələyhissalam) məqamı və fəziləti barəsində bir çox kitablar yazılmış və oxucuların ixtiyarına qoyulmuşdur.

Bu kitabda O Həzrətin Allah-təala dərgahında olan məqamının ucalığını bir daha xatırlatmaq üçün Onun möcüzə və kəramətlərini müxtəlif mənbələrdən toplayıb tərcümə etmişik. Ümidvarıq yazılan mətləblər oxucular üçün faydalı olacaqdır.

Kitabın ərsəyə gəlməsində zəhmət çəkmiş qardaşlara, məxsusən Ufa şəhərində yaşayan mömin qardaşım Fərhada dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Allah-təala bu kiçik təlaş qəbul edib savab yazarsa, həmin savabı birinci növbədə əziz valideynlərimə, həmçinin əziz qayınanam Kərbəlayi Surəyya xanıma və mərhum qayınatam Kərbəlayi Afiqə hədiyyə edirəm.

İlahi! Səni and veririk Əhli-beytin xatirinə, bizim həyayımızı və ölümümüzü Əhli-beytin həyatı və ölümü kimi qərar ver! Bizi bir an belə öz başımıza buraxma və aqibətimizi xeyrlilərdən et! Amin, ya Rabbəl aləmin.

1437 hicri qəməri / 2016 miladi

Müqəddəs Qum şəhəri

Bağışlayan və Mehriban Allahın adı ilə

Birinci fəsil

Əhli fəzlə bəllidir kəraməti Hüseynin,
Yer-göyü heyran qoyub cəlaləti Hüseynin!

Zalıma baş əymədi, zülmə tabe olmadı,
Məşhur oldu cahanda, cəsarəti Hüseynin!

Kərbəla müsibəti səs salib aləmlərə,
Həkk olubdu qəlblərə hərarəti Hüseynin!

Əlinin nuri çeşmi Peyğəmbər balasıdır,
Fatimənin tacıdır ləyaqəti Hüseynin!

Haşimilər nəslinin mübarək övladıdır,
Pakdır nəslə şərəfi, nəcabəti Hüseynin!

Fəda etdi canını, övladını din üçün,
İdraka sığmaz oldu, dəyanəti Hüseynin!

Şəhid oldu dostları, tək qaldı meydan içrə,
Yenə də sarsılmadı, rəşadəti Hüseynin!

Əbbasi namdarə bərabər igid olmaz,
Zeynəbi Kubrada var, mətanəti Hüseynin!

Şibhi rəsul olubdu Əli Əkbər balası,
Keçibdir Ona irsən, şücaəti Hüseynin!

Həbib tək ixtiyari, Qasimi nocəvani,
Əli Əsgər di gülü, təravəti Hüseynin!

Varis olan elminə, helminə Səccadı var,
Qaldı Ruqəyyəsində, nəzakəti Hüseynin!

Doqquz İmam babası, şəhidlərin ağası,
Mehdi kimi varıdır, sərəfəti Hüseynin!

Altı güşə məzarı aşıqlərə qıblədir,
Arzular qapısıdır, ziyarəti Hüseynin!

Mələkləri heyrətə saldı Hüseyn şövkəti,
Nə yerdə var, nə göydə, şəbahəti Hüseynin!

Yəvmi cəza Rövşənə nəzər qılsa Sahibi,
Nəşib olar halına, səfaəti Hüseynin!¹

ON DÖRD NUR

Bütün həmd və sitayişlər aləmlərin Pərvərdigarı, yenilməz qüdrət sahibi olan Allah-təalaya məxsusdur. Onun nurundan xəlq olunan, hər bir eyb, nöqsan, səhv, xəta, unutkanlıq, günah və bir sözlə bütün maddi-mənəvi çirkinlikdən uzaq olan 14 Məsuma (ələhimussalam), ən gözəl xalis salavat və salamlar olsun.

Möminlərn önəmli vəzifələrdən biri də on dörd Məsumu (ələhimussalam) ləyaqəti qədər tanımaq və

¹ İlahiyyətçi və şair hacı Rövşən Rəhimli.

Onlara olan mərifəti artırmaqdır. Həzrət Muhəmməd (sallallahu ələyhi və əlihi və səlləm) buyurmuşdur:

من مات ولم يعرف إمام زمانه، مات ميتة جاهلية

«Hər kəs öz dövrünün İmamını tanımadan dünyadan köçsə, onun ölümü sanki cahiliyyət dövrünün (münafiqlərin, kafirlərin və yolunu azmışların) ölümü kimidir.»¹

Əlbətdə ki, Məsumların (ələyhimussalam) adını, ləqəbini, nəsəbini, ailəsini, anadan olduğu ili, şəhadət tarixini və s. tanımaq və bilmək kifayət deyildir. Burada məqsəd Onların Allah tərəfindən höccət və xəlifə olduğunu, Onlara itaətin vacibliyini, Onun kamil bir insan və Məsum olduğunu, həmçinin Onların Allahın iznilə hər yerdə hazır olduğunu və əməllərimizi gördüyünü dərk etməkdir.

Rəvayətdə deyilir: Bir nəfər İmam Sadiqdən (ələyhissalam) mərifətin nə olduğunu soruşur. Həzrət buyurur:

يَعْلَمُ أَنَّهُ إِمَامٌ مُفْتَرَضُ الطَّاعَةِ غَرِيبٌ شَهِيدٌ

«Allah tərəfindən İmama itaətin vacibliyini və din uğrunda qürbətdə şəhid olduğunu bilsin.»²

Həqiqətən də ayə və rəvayətlərə diqqət yetirdikdə Əhli-beytin (ələyhimussalam) bütün məxluqlardan fərqləndiyinin, məqam və mərtəbələrinin çox-çox uca olduqlarının şahidi oluruq. Bu müqəddəs şəxslərin

¹ Bu məzmununda “Səhihu Muslim”, c.6, səh.22, “Musnədu Əhməd ibni Hənbəl”, c.4, səh.96, “Əl-mustədrəku ələssəhihəyn”, c. 1, səh. 77 və sairə kitablara müraciət edə bilərsiniz.

² “Vəsailuş-şiə”, c. 14, səh. 554.

məqamı Allah dərğahında o qədər yüksəkdir ki, hər kəs tanış olarsa, Onların vücuduna və əzəmətinə daha çox heyrət edəcəkdir.

Məlumdur ki, Əhli-beyti (ələyhissalam) tərif etməyə, yaxud Onları tanıtdırmağa bizim heç vaxt gücümüz çatmaz. Sadəcə vasitəçilik edib Onların buyuruqlarını yada salmaqla mərifətimiz qədər tanıya bilərik.

1) Allah-təala ən birinci olaraq 14 Məsumun (ələyhimussalam) nurunu yaratdı və onları əziz tutdu. Mütəal Allah bütün aləmləri, varlıqları məhz Onlara xatir yaratdı və Onlara xatir Öz rəhmətini bütün varlıqlara şamil etdi. Allah-təala 14 Məsumun (ələyhimussalam) Özlərinin bəndəçilik, qabiliyyət və mərifətlərinə görə Onları hər bir varlıqdan üstün qərar verdi. Onlar, Allah-təalanın ən şərəfli, ən istəkli, ən itaətkar və ən mərifətli yaranmış məxluqlarıdır. Belə ki, bütün canlı və cansızların vücuda gəlməsinin səbəbkarları yalnız 14 Məsumdur (ələyhimussalam).¹

2) On dörd Məsum (ələyhimussalam) Allah-təalanın başqa məxluqları ilə müqayisə oluna bilməz. “Biharul-əнвар”da Həzrət Muhəmməd (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) hədislərin birində belə buyurur: “Biz Əhli beyt (ələyhissalam) ilə heç kəs müqayisə oluna bilməz. Bizi bəndəçilik mərtəbəsindən yuxarı qaldırmayın və o zaman bizim haqqımızda nə deyirsinizsə, deyin! Onsuz da Allahın bizə əta etdiyi məqam və mənziləti heç vaxt dərk edə bilməzsiniz.”²

¹ “Usulu-kafi”, c.1, səh. 177 və “Biharul-əнвар”, c. 1, səh.107.

² c. 25, səh. 274.

3) Əhli-beyt (ələyhimussalam) hətta digər Peyğəmbərlərdən məqam və mənzilət baxımından üstündür. Onlar hətta 123999 Peyğəmbərin etdiyi “tərki-əvla”-nı (üstün bir əməli tərki edib onun əvəzinə yaxşı bir əməli yerinə yetirmək) belə etməmişlər. ¹

4) Əhli-beyt (ələyhimussalam) aləmlərin ən bilikli və ən kamil yaranmışlarıdır. Onlarda olan elm - “lədunni”, digər insanlarda isə “iktisabidir”. Yəni 14 Məsum (ələyhimussalam) bir kəsdən dərs almamış və heç kimin yanında elmlərini artırmamışlar. Onlara əta olunan elm yalnız Allah tərəfindəndir. Əhli-beyt (ələyhimussalam) dünyanın bütün lüğətlərinə və dillərinə, o cümlədən bütün heyvanların, quşların, həşəratların və s. danışdıqlarına bələddirlər. Onlar haqq ilə batil arasında olan bir nişanə və onları biri-birindən ayıranlardır. ² Biz insanlarda isə elm kəsbidir, yəni hər hansı bir məlumatı ələ gətirmək üçün ya oxumağımız, ya öyrənməyimiz, ya da soruşmağımız gərəkdir.

6) Əhli-beyt (ələyhimussalam) Allah-təalanın izni ilə asimanlarda, yer üzündə, mələkut aləmində olan hər bir şeyə tam əgahdırlar. Onlar hətta Allahın izni ilə bütün insanların fikrindən nələr keçdiyini bilir və hər şeyi görürlər. Həmçinin Onlar keçmiş, indiki və gələcək zamandakı hadisələrdən Allahın izni ilə xəbərdardırlar. Mütəal Allah, Əhli-beyti (ələyhissalam) bütün sirrlərdən, o cümlədən dünyəvi elmlərdən, varlığın həqiqətlərindən və qeybi elmlərdən əgah

¹ “Təfsire-nemune”, c.1, səh. 435 və “Əvsəful-əşraf” və s.

² “Biharul-ənvar”, c.1, səh. 97 və c.100, səh. 287, “Əvalim”, c. 2, səh. 40, “Nəhcül- bələğ”, 189-cu xütbə.

etmişdir. Hədisdə buyrulur: “Onlar əgər bir şeyi bilmək istədikdə bilir, istəmədikdə isə bilmirlər.”¹

Başqa sözlə desək, Məsumlar (ələhimussalam) bir şeyi bilmək istədikləri vaxt Onlara əta olunan “nuraniyyət məqamı”-na nəzər yetirməklə bilirlər. Lakin belə deyil ki, Onlar həmişə həmin “nuraniyyət məqamı”-na diqqət yetirmiş olsunlar.

Bu rəvayətə diqqət edək: “İslam ordusu muharibələrin birindən Mədinəyə qayıdarkən şəhərə bir fərsəx qalmış “Bəqə” adlanan quyunun yanında Həzrət Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Öz qeyb elmi ilə nuraniyyət məqamına nəzər yetirməklə Mədinə şəhərində münafıqlərdən birinin ölüm xəbərini səhabələrinə çatdırdı.

Bir müddət keçdikdən sonra tufan nəticəsində Peyğəmbərin də dəvəsi yanaşı olmaqla bütün dəvələr itdi. Həzrət, itmiş dəvələri axtarmaq üçün fərman verdi. Münafıqlərdən biri isehza edərək dedi: “Bu kişi qeybdən bizə bir nəfərin ölüm xəbərini verir, amma Öz dəvəsinin harda olmasından xəbəri yoxdur.” Onun bu sözünü Peyğəmbərə çatdırdıqda buyurdu: “Mənim dəvəm filan dərədə qumluğa batmışdır.”

Səhabələr həmin dərəyə gedib həqiqətən də Həzrətin sözünün doğru olduğunu şahidi oldular.”²

İmam Əli (ələyhissalam) buyurur: “Məni əldən verməmişdən (yəni bu dünyadan köçməmişdən) qabaq hər nə istəyirsinizsə, soruşun! Mən göylərin yollarına yerin yollarına daha yaxşı bələdəm.”³

¹ “Biharul-ənvar”, c. 26, səh. 56.

² Yenə orada.

³ “Nəhcül-bəlağə”, xütbə 189.

7) On dörd Məsum (ələhimussalam) həm təşrii və həm də təkvini vilayətə malikdirlər. Bildiyimiz kimi, vilayət iki qismə bölünür: Təşrii və təkvini. Təşrii vilayət qanun çərçivəsində rəhbərlik və hakimiyyətdən ibarətdir. Bəzən o, ata və babanın öz övladı üzərindəki vilayəti kimi məhdud olur, bəzən də hökumət və məmləkətin işlərini əhatə edir. Belə ki, 14 Məsum (ələhimussalam) Allahın izni ilə mütləq hakimiyyətə malik olmaqla bərabər insanların bütün şəri məsələlərinə qeydsiz və şərtsiz dəxalət edə bilirlər. Məsələn, Məsum (ələhissalam) birbaşa məsləhət bildiyi hər hansı bir kişinin arvadına tələq verə bilər. Kişinin razı olub-olmaması şərt deyil. Çünki Onun gördüyü həqiqəti biz müşahidə edə bilmirik.

Təkvini vilayət isə bir kəsin yaradılış aləmində Allahın izni ilə qanunları dəyişdirməyə qadir olmasından ibarətdir. O, Allahın izni ilə ixtiyarı çatan həddə əlacsız xəstəyə şəfa¹ verə və ölümləri dirildə bilər. İnsanların cismində və təbiətdə bir sıra qeyri-adi dəyişikliklər etmək də bu qəbildəndir. Məsumlar (ələhimussalam) təkvini vilayətə də malik olub Allahın izni ilə varlıq aləminin bütün işlərinə dəxalət edib hər bir dəyişiklik apara bilirlər.²

8) Allahın istəyi Onların istəyi, Onların istəyi isə Allahın istəyidir. Onlar Allahın danışan dili, vuran əli, görən gözüdürlər.³ Rəvayətdə deyilir: “İkinci xəlifənin dövründə bir kişi həcc ziyarətini yerinə yetirərkən gözləri ilə zina edir (naməhrəmə baxmaq). İmam Əli

¹ Əslində şifa. “İsra” surəsinin 82-ci ayəsinə müraciət edə bilərsiniz.

² “Məkasib”, səh. 153.

³ “Usulu-kafi”, c. 1, səh. 145.

(ələyhissalam) yaxınlaşıb ona bir sillə vurur. Həmin kişi gedib ikinci xəlifəyə şikayət edir. Xəlifə kişidən kim tərəfindən vurulduğunu soruşduqda o, barmağı ilə təvaf edən Həzrət Əliyə (ələyhissalam) işarə edir. Xəlifə deyir: “Səni Allahın gözü görmüş və Allahın əli vurmuşdur. Mən bir söz deyə bilmərəm.”¹

9) Duada oxuyuruq: Onlar Allahın “İsmi Əzəm”² - idirlər. Hər kəs Onları tanısa, sanki Allahı tanımışdır. Onlara olan mərifət və məhəbbət eyni ilə Allaha olan mərifət və məhəbbətdir. Onlara mərifət tapmadan heç bir müsbət nəticəyə yetişmək olmaz və heç bir ibadət Allah dərgahında qəbul deyildir.³

10) Came-kəbirə duasının müxtəlif qismətlərində aşağıdakı ibarətlərə rast gəlirik: “Varlığın başlancığı Allahı iradəsi və Sizin vasitənizlə surət tapmışdır və Sizin vasitənizlə də sona çatacaqdır. Allah Öz hidayəti ilə Sizləri əziz etmiş, Öz bürhanını Sizə məxsus etmiş, Sizi seçərək Öz nuruna layiq bilmiş, Öz ruhu ilə Sizi möhkəm etmişdir. Haqq Sizinlədir, Sizdədir, Sizdəndir və Sizə doğrudur. Siz, haqqın mənşəyi və mənbəyisiniz. Sizdən üz çevirənlər dindən çıxanlar, əmrinizə tabe olanlar sizə birləşənlər, haqqınızı tapdalayıb Sizdən qabağa keçənlər isə məhvə məhkum olanlardır. Sizin adlarınız şirin, nəfləriniz kəramətli, əzəmətiniz cəlalətli, əhdiniz vəfalı, vədəiniz sadıq, kəlamınız nur, əmriniz təkamülə sövq edən, vəsiyyətiniz təqva, əməliniz xeyir, adətiniz ehsan, doğru rəyiniz elmdir. Sizin xatirinizə İlahinin rəhmət

¹ “Biharul-ənvar”, c. 25, səh. 120.

² Əzəmətli adlar.

³ Rəcəbiyyə duasından.

yağışı nazil olur. Sizin xatirinizə qəm-qüssələr yox olub aradan gedir və aləm Sizin nurunuzla ətrafa işıq saçır. Sizin vasitənlə qəza-qədər aləmində hər cür dəyişiklik surət tapır. Sizin xatirinizə ağaclar, güllər çiçəklər, yaşıllıqlar torpaqdan bitərək bar verir və s...”

11) Seyyid Haşim Bəhranini “Burhan” adlı təfsirinin “İmamın sifətləri” bölməsində buyurulur: “Ey Tariq! İmam Allahın kəlamı, Allahın sifəti, Allahın yer üzündəki canişini, Allahın nuru, Allahın ayə (nişanə)-sidir.”

12) Əhli-beyt (ələyhimussalam) hər bir halda biri-birinin oxşarı və biri-birinin tayıdırlar. Yəni əgər İmam Sadiq (ələyhissalam) İmam Hüseynin (ələyhissalam) əvəzinə o zamanın İmamı olsaydı, eyni ilə İmam Hüseyn (ələyhissalam) kimi qiyam edərdi. Yaxud əksinə olaraq üçüncü İmam altıncı İmamın əvəzinə o dövrün İmamı olsaydı, İslam maarifinin yayılmasında addım atardı.¹

13) On dörd Məsumun (ələyhimussalam) nuru bütün Peyğəmbərləri, mələkləri və cinləri hidayət etmiş, onların müəllimi, ustadı olmuş və onları İslam maarifi ilə tanış etmişlər.²

14) Zürrə İmam Baqirdən (ələyhissalam) İmamın nişanələri barəsində soruşduqda buyurdu: “...O cümlədən İmam dünyaya gəldikdə pak və xətne (sünnət) olunmuş vəziyyətdə olar. Heç vaxt cunub (muhtəlim) olmaz. Gözləri yatar, lakin ürəyi oyaq olar. Mənasız söz danışmaz. Arxasındakı hər bir şeyi

¹ “Ali İmran” surəsi, 61-ci ayənin təfsiri. (Təfsire-nemune).

² “Biharul-ənvar”, c. 23 və c. 25.

qarşısındakı kimi görər. Ğaiti müşk iyi verər və xaric olan kimi torpaq onu gizlədər...”¹

15) Məsumlar (ələyhimussalam) uşaq çağından məqam və mənzilət sahibidirlər. Rəvayətdə deyilir ki, Səfvan ibni Yəhya İmam Rizadan (ələyhissalam) sonra İmamın kim olduğunu soruşdu. O Həzrət müqabilində duran Əbu Cəfərə (İmam Muhəmməd Təqiyə ələyhissalam) işarə edib buyurdu: “Məndən sonra İmam odur.” Dedim: “Fəda olum sizə, onun ki, üç yaşı vardır.” Buyurdu: “Yaşın az olması imamətə zərrə qədər də ziyan yetirməz. Həzrət İsayə da beşikdə ikən peyğəmbərlik əta olundu.”²

16) Məsum İmamların (ələyhimussalam) dünyaya gəlməsi belə adi insanlardan fərqlənir. Belə ki, İshaq ibni Cəfər atasından belə nəql edir: “Allahın vəsisi anasının bətnində qərar tapdıqda bir gün müddətində Onun anasının halı dəyişir, süstləşir və bihuş olur. Sonra ona yuxuda bir oğlan uşağına hamilə qaldığı müjdəsi verilir. O, yuxudan oyandıqda sağ tərəfindən belə bir səs eşidir: “Xeyirə hamilə qaldın, xeyir gətirdin və axırın da xeyirdir. Səbrli və alim oğluna görə gözün aydın olsun.”

Bundan sonra İmamın anası rahatlıq tapıb yüngülləşir və heç bir ağrı hiss etmir. Nəhayət vaxt gəlib çatdıqda o, evin içində izdihamlı səslər eşidir. Gecə gəlib çatdıqda ondan bir nur xaric olur və İmam iməkləyən halda dünyaya gəlir. Sonra həmin vəziyyətdə ikən yerində fırlanır və üzü qibləyə dayanıb üç dəfə asqırır, barmağı ilə Allaha həmd-səna üçün

¹ “Usulu-kafi”, c. 3, səh. 85.

² “Usulu-kafi”, c. 3, səh. 65.

işarə edir. O, sünnət olunmuş halda dünyaya gəlir və gülümsədikdə bəzi dişləri görünür. Müqabilində bir nur parıldayır. Onun sağ biləyində isə bu ayə yazılmış olur:

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

«Rəbbinin sözü düzgünlük və ədalət baxımından kamil oldu. Onun sözlərini əsla dəyişdirən olmayacaqdır. Eşidən və Bilən məhz Odur!»¹

17) On dörd Məsumdən (ələyhissalam) biri dünyasını dəyişdikdə, Onun qüslünü, kəfənini, meyyit namazını, bir sözlə dəfnə aid olan bütün əməlləri yalnız Məsum (ələyhissalam) yerinə yetirir. Rəvayətdə deyilir: “Əhməd ibni Hilal İmam Rizadan (ələyhissalam) soruşdu: “Vaqifiyyə” firqəsi Sizin öz atanıza qüsl verdiyinizə inanmır və deyirlər ki, İmam Kazım (ələyhissalam) şəhadətə yetişdikdə Siz Mədinədə olmusunuz. Belə olan halda necə ola bilər ki, atanıza qüsl vermiş olasız?” İmam buyurdu: “Onlara birbaşa de ki, İmama İmamdan başqa heç kim qüsl verə bilməz.”²

ONLAR DA GÜNAH EDİRMİ?

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

¹ “Ənam” surəsi, ayə 115.

² “Usuli-kafi”, c. 3, səh. 71. Xatırladaq ki, İmam Hüseyin (ələyhissalam) İmam Səccadın (ələyhissalam) vasitəsi ilə dəfn edilmişdir.

«Həqiqətən, Allah (xüsusi yaradılış iradəsi ilə) siz (Peyğəmbərin) Əhli-beyt(in)dən (əqidə, əxlaq və əməllərdə) hər cür (növlə) pisliyi təmizləmək və sizi paklığın bütün cəhətlərində pak etmək istəyir.»¹

Ayədən göründüyü kimi Allah-təalanın iradəsi Əhli-beyti (ələyhissalam) bütün çirkinliklərdən pak etmək olmuşdur. Elə isə necə olur ki, Məsumların (ələyhissalam) bəzi dua və rəvayətlərində Allahdan bağışlanmalarının və günahlarından tövbə etmələrinin şahidi oluruq? Bunu necə aydınlaşdırmaq olar? Məsələn, rəvayətdə deyilir ki, Əziz Peyğəmbərimiz (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) hər məclisdə olarkən ən azı yetmiş dəfə istiğfar edərdi. Yaxud Kumeyl duasında İmam Əlinin (ələyhissalam) mübarək dilindən belə oxuyuruq: “Pərvərdigara, ismət pərdələrimi yırtan günahlarımı bağışla! Pərvərdigara, düçar olduğum bütün xətanı və günahlarımı bağışla!” Və ya İmam Səccad (ələyhissalam) “Tövbə edənlərin münacatı” duasında belə buyurur: “İlahi, Səni and verirəm Öz qüdrətində, tövbəmi qəbul et...”

Hər bir günah, səhv, xəta, unutmazlıq və sairədən pak olan kamil insanlar nə üçün belə dualar etməlidirlər?

Hələ qədim zamanlardan İslamın böyük alimlərinə bu kimi suallar ünvanlanmışdır. Onların verdiyi cavablar zahirdə fərqli olsa da, mahiyyəti eynidir.

Mərhum Xacə Nəsirəddin Tusi “Əvsəful-Əşraf” kitabında belə buyurur: Tövbə üç növdür:

1. Bütün bəndələrə şamil olan ümumi tövbə.
2. 123999 Peyğəmbərə aid olan xas tövbə.

¹ “Əhzab” surəsi, ayə 33.

3. On dörd Məsuma (ələhimussalam) aid olan əxəs tövbə.

İzah: Hər kəs haram bir əmələ (yalan, zina, oğurluq, şərab içmək və s.) mürtəkib olsa, yaxud vacib bir əməli (namaz, oruc, xüms və s.) tərək etsə, günahkardır və tövbə etməsi gərəkdir. Bu cür günah və tövbə biz adi insanlardan baş verir və “mütləq günah” adlanır. Belə bir günah tövbənin birinci növünə aid edilir. İnsan etdiyi bu günahlardan həqiqi tövbə etməli və onun altı şərtini yerinə yetirməlidir. Nəhcül-bələğənin 417-ci hikməti bu şərtləri xatırladır.

Qeyd etdiyimiz kimi üstün bir əməlin tərək edilib ondan aşağı səviyyədə olan bir əməlin yerinə yetirilməsi, yaxud başqa sözlə desək, əla bir işi tərək edib, yaxşı bir işin görülməsi “tərki-əvla” adlanır. Quranda və rəvayətlərdə Adəmə, Musaya, Yunusa, Yəquba və s. Peyğəmbərlərə (ələhimussalam) aid edilən günahlar bu qəbildəndir. Yəni onlar mühüm bir işi tərək etdikləri üçün sanki bunu özləri üçün günah hesab edir və Allahdan bağışlanmaq diləyirlər. Bu cür günah “nisbi günah” adlanır. Haram olmayan bu “nisbi günah” böyük şəxsiyyət və məqam sahibi olan 123999 Peyğəmbərdən baş verir. Onlar “tərki-əvla”-nı etdikləri üçün özlərini qınayır, peşiman olmaqla yanaşı dərhal istiğfar edərək Allahdan bağışlanmalarını diləyirlər.

Bir misalı yada salmaq: Bir qrup şəxs ictimai işlərdə qabağa düşərək, imkansız və kasıblar üçün xəstəxana tikmək istəyirlər. Əgər adi bir fəhlə yaşayışının çətin olmasına baxmayaraq bu xeyirxah işdə öz maaşından cüzi bir məbləğ yardım edərsə, onun bu əməli hamı tərəfindən bəyənilir. Amma bunun müqabilində varlı bir şəxs həmin fəhlənin göstərdiyi yardım qədər pul

təqdim etdikdə, camaat tərəfindən bu iş xoşa gəlmir və narahatlıq yaradır. Camaat onun bu əməlinə görə qəzəblənib onu qınamağa və danlamağa başlayır. Halbuki, həmin varlı şəxs heş bir günaha mürtəki b olmamış, əksinə xeyr işə yardım etmişdir. Lakin onun az miqdarda pul yardım etməsi şəxsiyyətinə sığışmadığına görə məzəmmət olunur.

Deməli, eyni bir əməl həm tərifi və həm də danlağa səbəb olur. Bir adam üçün ədəb, xidmət, məhəbbət və ibadət sayılan bir iş, digər bir insan üçün əbədsizlik, xəyanət, riyakarlıq və itaətsizlik hesab oluna bilər.

Deyilənləri nəzərə alaraq, 123999 Peyğəmbər də bəzən üstün və əla bir əməli tərki edib adi bir işi yerinə yetirdiklərinə görə bunu özləri özlərinə günah hesab edib Allahdan bağışlanmaq istəməklə tövbə edirdilər.

Beləliklə, tövbənin ikincici növü olan “xas tövbə” qeyd olunan Peyğəmbərlərə aiddir.

Tövbənin üçüncü növü olan “əxəs tövbə” isə 14 Məsuma (ələyhimussalam) aiddir. Belə ki, Onlar bir başa varlıq aləminin Yaradıcısı ilə bilavasitə rəbitədəirlər. Yaradanın sonsuz elm və bilik şüası birbaşə onların qəblərinə saçmaqdadır. Başqalarına məxfi və gizli olan bir çox məsələlər 14 Məsum (ələyhimussalam) üçün aşkardır. Bu böyük şəxsiyyətlərin elm və biliyi, iman və təqvası ən yüksək dərəcədə qərar tapmışdır. Onların qəbləri və dilləri daim Allahı zikr edir. Əhli-Beyt (ələyhimussalam) dünyəvi, yaxud mübah bir əməl (yemək, içmək, uzanmaq və s.) yerinə yetirdikləri zaman sanki bu əməlləri özləri üçün qəfillik hesab edir, özlərini qınayır və Allahdan bağışlanmaq istəməklə tövbə edirlər. Onlar Allaha o qədər yaxındırlar ki, hətta adi bir işi

belə Özləri üçün günah sayırlar. Halbuki, Onlar gün ərzində hər nə iş görürlərsə, Allaha xatir və Onun razılığı üçün çalışırlar.

İmanın mərtəbələri olduğu kimi kamilliyin də mərtəbələri vardır. Mütləq Kamal Sahibi yalnız Allahdır, 14 Məsum (ələyhimussalam) da kamalın hər mərhələsinə yetişdikdə daha yüksək və ali mərhələyə diqqət yetirmələri lazımdır.

Böyük şiə alimi Əli ibni İsa Ərdəbili belə buyurur: “Peyğəmbərlərin və İmamların ömrü Allahın zikri ilə keçmişdir. Onların könlü daim uca aləmin seyrindədir. Onlar daim “Allaha elə ibadət et ki, sanki Onu görürsən, əgər sən Onu görmürsənsə, O səni görür” buyruğunu əsas götürmüşlər. Onlar daim Allaha üz tutmuş və Onun haqqında düşünmüşlər. Əgər bir an fikirləri Allahdan yayınmışsa, yemək-içmək və sair halal işlərlə məşğul olmuşlarsa, bunu özləri üçün günah və xəta hesab etmişlər. Bu səbəbdən də Allah dərgahına tövbə etmiş və bağışlanma diləmişlər. Həzrət Peyğəmbərin “Əbrarın (yaxşı insanların) saleh işi, Allaha (muqərrəb) yaxın olanlar üçün günahdır” buyruğu da bu gerçəkliyə işarədir.¹

İlahi tərəfindən seçilmiş və təyin olunmuş bu müqəddəs Rəhbərlərin məsum olmalarına dair qısaca da olsa iki dəlili xatırlatmaq istərdik:

Əqli dəlil: Peyğəmbər (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) və İmamların (ələyhimussalam) əsas və ümdə hədəfi bütün bəşər əhlinə haqqı tanıtdıraraq onları doğru yola hidayət etmək və əbədi səadət yolunu nişan verməkdir. Onlar Allahın yer üzündəki nümayəndə və

¹ “Kəşful-ğummə”, c. 3, səh. 44.

canişinləridir. Əgər bu nümayəndə və canişinlər özləri Allahın buyurduğu qanunları düzgün yerinə yetirməyib, səhv, günah və xətaya yol versələr, məlumdur ki, insanların Onlara qarşı olan inam və etimadı olmayacaqdır. Nəticədə isə yer üzündə İlahi qanunlar nəinki icra olunmayacaq, üstəlik həmin Rəhbərlərin Allah tərəfindən təyin olunması hədəfsiz qalacaqdır. Deməli, Allah-təala hər bir şeydə Hikmət Sahibi olduğu üçün heç vaxt hədəfsiz bir iş görməz. Onun təyin etdiyi və yer üzünə göndərdiyi nümayəndələrin də eyb, nöqsan, günah və xətadan pak olması, yəni məsum olması gərəkdir.

Nəqli dəlil: Quran ayələrinə (Sad surəsi, 82-83-cü ayələr, Əzhab surəsi, 33-cü ayə və s.), həmçinin 14 Məsumun (ələhimussalam) mübarək dillərindən buyurulmuş rəvayətlərə istinad etməklə İlahi Rəhbərlərin günah, xəta və səhvdən çox-çox uzaq olmaları açıq-aşkar aydın olur.

Pərvərdigara! On dörd Məsum (ələhimussalam) xatirinə on dörd Nuru (ələhimussalam) düzgün tanımaqda bizə yardım et və Onlara olan mərifətimizi artır! Amin, ya Rabbəl aləmin.

İkinci fəsil

KƏRAMƏT, YOXSƏ MÖCÜZƏ?

Sonsuz həmd-səna Uca Yaradana məxsusdur. O, istədiyinə, layiq bildiyi şəxsə kəramət və möcüzə əta edir. Asiləri və ləyaqəti olmayanları isə xar və zəlil edir. Qüdrət və Hikmət Sahibi məhz Odur.

Kəramət, yaxud möcüzə haqqında yəqin ki, müəyyən qədər məlumatımız vardır. Bəzən belə suala: “İmamlar da möcüzə göstərirmi?”, bəzən isə belə iddiaya rast gəlirik: “İmamlar yalnız kəramət sahibidirlər, möcüzə yalnız Peyğəmbərlərə məxsusdur.”

Bu sual və iddiaya cavab verməmişdən qabaq kəramət ilə möcüzənin mahiyyətini və fərqlərini yada salmaq istərdik:

Quran-Kərimdə “ayə”¹, “bəyyinəh”², “burhan”³ və “sultan”⁴ kəlmələri möcüzə mənasında, lakin möcüzə kəlməsinin özü isə “acizlik”, “zəiflik” və “məhrumiyyət” mənalarında işlənmişdir. Yəni bu kəlmə Müqəddəs Kitabda istilahi mənada deyil, əksinə lüğəti mənada işlənmişdir.

Bildiyiniz kimi ərəb dili dünyada ən zəngin dil olduğu üçün bəzi kəlmələrin onlarla mənası vardır. Bu cəhətdən də “mücüzə” kəlməsi “əcz” yəni “acizlik”

¹ “Ənbiya”, surəsi, ayə 5.

² “Əraf” surəsi”, ayə 73.

³ “Qəsəs” surəsi, ayə 32.

⁴ “İbrahim” surəsi, ayə 11.

kökündən alınmış və lüğətdə bir neçə mənada işlənmişdir. O cümlədən;

1) Hər hansı bir şeydən geridə qalmaq.¹

2) Bir şeyin sonu.²

3) Başqasında zəiflik tapmaq.³

4) Zəiflik və ya acizlik.⁴ (Məşhur lüğət alimlərinin əksəriyyəti bu mənaya üstünlük vermişlər).

Möcüzənin istilahi mənası haqqında isə İslam alimləri müxtəlif təriflər söyləmişlər. Yaxşı olar ki, İmam Sadiqin (ələhimussalam) mübarək dilindən buyurulmuş bir hədisə diqqət yetirək: “Möcüzə - İlahi bir əlamət (nişanə)-dir ki, onu Öz Nəbilərindən (Peyğəmbərlər), Rəsullarından (Elçilər) və Höccətlərindən (İmamlar) başqa heç kimə əta etmir. Bu ona görədir ki, doğru danışanların doğruluğu, yalançıların isə yalanı üzə çıxıb aşkar olsun.” Həzrətin bu tərifindən İmamların (ələhimussalam) da möcüzə göstərməsi açıq-aydın məlum olur.

Əlbətdə ki, möcüzənin özünəməxsus şərtləri mövcuddur. Doktor Məhəmmədəli Rizayi İsfahani möcüzənin şərtlərini belə açıqlayır:

1-“Xariquladə” olsun, yəni təbiətin adi qanunları ilə ziddiyyət daşımasın.

2-İlahi məqama (peyğəmbərlik ya imamət) təyin olunmuş şəxs ona mənəb verildiyini iddia etdikdən sonra möcüzəni hayata keçirsin.

¹ “Əl-mufrədət fi ǧaribil Quran”, Raǧib İsfahani.

² “Mucəmu məqayisil-luǧət”, ibni Faris.

³ “Misbahulluǧəti və əqrəbul məvarid”, Fyumi.

⁴ “Əl-mufrədət fi ǧaribil Quran”, Raǧib İsfahani.

3-İddiaçı gərək müqabilində olan şəxsi mübarizəyə çağırınsın. Belə ki, onu özü kimi möcüzə gətirməyə dəvət etsin.

4-İddiaçı məğlub olmasın və qarşı tərəf onun kimi möcüzə gətirməkdə aciz qalsın.

5-Möcüzə, mümkün olan işləri isbat etmək üçün həyata keçirilsin. Deməli, möcüzə əqli və nəqli dəlillərə əsasən məhal olan bir işi isbat etmək üçün ola bilməz. Məsələn, Allahlıq iddiası və ya sonuncu İslam Peyğəmbərindən sonra peyğəmbərlik iddiası və s.

6-Möcüzə, şərri işlər və başqalarına zərər yetirmək üçün olmamalıdır, çünki bu işlər möcüzənin əsl hədəfi ilə uyğun gəlmir.

7-Möcüzə, iddiaçının doğruluğuna şəhadət etməlidir. Yəni iddiaçı başqasını deyil, məhz qərar olunmuş möcüzəni həyata keçirməlidir.¹

Bəzi müsəlmanlar İmamlardan (ələhimussalam) baş verən “xariquladə” və ya başqa sözlə desək, “qeyri təbii bir əməl”i möcüzə yox, kəramət adlandırırlar. Lakin əvvəldə qeyd olunan hədisə əsasən möcüzə, İmamlara (ələhimussalam) da şamil edilir. Onlar həm möcüzə, həm də kəramət sahibidirlər. Bəzən İmamın (ələhissalam) Öz imamətini başqalarına isbat etməsi üçün möcüzə göstərməsi zəruridir. Deməli, bu cəhətdən Onun bu əməli (imamət məqamını isbat etməsi) möcüzə adlanır. İstər peyğəmbərlik, istərsə də imamət məqamı Allah-təala tərəfindən məxsus şəxslərə əta olunan uca məqamlardır. Bütün Peyğəmbərlər (ələhimussalam) öz məqamlarını isbat etmək üçün möcüzə göstərirdilər. Əgər insanlara möcüzə nişan

¹ “Quranın elmi möcüzələri”, doktor Rizayi, c. 1, səh. 62.

verilməsəydi, onda heç kim Onların buyuruqlarına əhəmiyyət verməz və inanmazdılar. Eləcə də imamət məqamının isbatı üçün İmamlar (ələhimussalam) da bəzən möcüzə göstərir və insanları hidayət edirdilər. Deməli, Onlar (ələhimussalam) Peyğəmbərlər (ələhimussalam) kimi həm möcüzə, həm də kəramət sahibidirlər.

Kəramət isə İlahi bir məqam deyildir. Bu cəhətdən də kəramət həm İmamdən (ələhimussalam), həm də mömin, təqvalı və muxlis bəndələrdən baş verə bilər. Məsələn, Asəfin¹ bir göz qırpımında Bilqeysin taxtını Süleyman Peyğəmbərin (ələhissalam) hüzuruna gətirməsi, Həzrət Məryəmin² (ələyhəssalam) Cənnət meyvələrindən yeməsi və ya Hürün³ qəbrdəki cəsədinin çürüməməsi, yaxud da Azərbaycanın Şüvəlan qəsəbəsində mərhum Mir Mövsüm⁴ ağadan baş verən bəzi hadisələr onların kəramətinə bir sübutdur.

İndi isə möcüzə ilə kəramətin üç əsas mühüm fərqiə işarə etmək istəyirik:

1) Möcüzədə qarşı tərəf mübarizəyə dəvət edilir, lakin kəramətdə isə bu mübarizə yoxdur. Məsələn, İmam Rizaya (ələhissalam) təvəssül olub Onun mübarək məzarını ziyarət edən bir korun gözlərinin açılması İmamın (ələhissalam) kəramətinə, lakin Onun öz imamət məqamını isbat etmək üçün nişan verdiyi hər hansı bir xariquladə əməl isə Həzrətin

¹ “Nəml” surəsinin 38-40-cı ayələrinə müraciət edə bilərsiniz.

² “Məryəm” surəsinin 16 və sonrakı ayələri.

³ Kərbəladada birinci şəhid.

⁴ Əslində bu ad Muhsindir.

möcüzəsinə işarədir. Buna əsasən bir tarixi möcüzəni yada salaq:

Məmunun sarayında işləyən bir xidmətçi İmam Rizanı (ələyhissalam) təhqir edib dedi: “Camaat Sənin barəndə bir sıra möcüzələr danışır və Sənin Həzrət İbrahim kimi möcüzə göstərməyini iddia edirlər. Görəsən bu doğrudurmu? Mən heç də inanmıram. Əgər doğrudan da möcüzə göstərirsənsə, onda bu iki şirə¹ can ver və əmr et ki, mənə hücum etsinlər.”

İmam (ələyhissalam) həmin şəkillərə əmr edib buyurdu: “Bu fəsiqə hücum edib onu parçalayın!”

Elə bu zaman həmin şəkillər cana gələrək xidmətçiyə hücum edib onu parçalayıb yedilər, hətta yerə axmış qanını belə yaladılar. Sarayda olanların hamısı heyrət və qorxu içində bu mənzərəyə tamaşa edirdilər. Sonra şirlər İmam Rizaya (ələyhissalam) tərəf dönüb dedilər: Ey Allahın vəlisi, izn verirsinizmi Məmunu da parçalayaq? Bunu eşidən Məmun qəşş eləyib yerə yıxıldı. İmam Riza (ələyhissalam) şirlərə qayıtmağı əmr etdi. Şirlər həmin an əvvəlki yerlərinə qayıdıb şəkil formasına düşdülər.²

2) Möcüzə sahibi peyğəmbərlik və ya imamət məqamı iddiasında olur, lakin kəramət sahibi heç bir iddia etmir.

3) Möcüzə - Allah tərəfindən İlahi məqama (peyğəmbərlik və ya imamət) layiq görülmüş şəxsdən baş verir, lakin kəramət isə Allahın razı olduğu bəndələrindən və ya övliyalarından baş verir.

¹ Məmunun taxtının üstündə olan iki şir mücəssəməsi.

² “Uyunu əxbarir-Riza”, 40-cı bab.

Məlum olduğu kimi hər hadisənin səbəb və ya səbəbləri vardır. Tarix boyu baş vermiş möcüzə və kəramətlərin səbəblərindən biri də budur ki, müsəlmanlar bunları eşidib-görməklə imanları daha da güclənsin, həmçinin haqla batil biri-birindən seçilib həqiqət axtaranları “siratul-mustəqim”-ə (doğru yola) hidayət etsin.

ACI HƏQİQƏT

Bəzi şəxslər özlərini necə deyərlər, reklam edərək “kəramət sahibi” və ya “vergili” olduğunu iddia edir və din barəsində zəif anlayışı olan camaata kələk gələrək onları aldadırlar. Belələrinin məqsədi var-dövlət toplamaqla yanaşı xalq arasında şöhrət tapmaqdan ibarətdir. Onlar şeytanın və kafir¹ cinlərin köməyi ilə bəzi məlumatları doğru-yalan xəbər verərək həm özlərini, həm də onlara pənah gətirmiş camaatı birbaşa Cəhənnəmin oduna atırlar. Əslində isə “vergili” şəxslərin iddia etdiyi kəramət yox, cadu və ya sehrdir. Halbuki, Allah-təala bu kimi əməllərlə məşğul olanları öz rəhmətindən uzaqlaşdırmış və onları nicat tapmayanlardan qərar vermişdir.²

Həmçinin bəzi şəxslər “seyyid”likdən³ istifadə edərək camaatdan pul yığaraq öz həyat yaşayışlarını rahatlıqla təmin edirlər. Həmin “seyyid” və ya “vergili” şəxslərdən İslam dininin adi yaxud zəruri məsələlərini

¹ Cinlərdən bəziləri mömindir. Quranın 72-ci (Cin) surəsinə müraciət edə bilərsiniz.

² “Bəqərə” surəsinin 102 və 103, “Yunus” surəsinin 77 ayələrinə və “Nas” surəsinə müraciət edə bilərsiniz.

³ Əlbətdə ki, mömin və təqvalı seyidler istisna olmaqla.

xəbər aldıqda ya bilmir, ya da ki, biabır olmamaqdan ötrü yalan cavab verirlər. Halbuki İslamda alın təri ilə halal ruzi qazanmaq cihadla bərabər tutulmuşdur.¹ İş o yerə gəlib çatmışdır ki, dini anlayışı olmayan və ya az olan adi camaat etdikləri günahlara görə Allahdan yox, həmin “seyyid”lərdən qorxurlar. Onları az qala ilahiləşdirir və sözlərinin yalan-doğru olduğunu araşdırmadan qəbul və itaət edirlər. Daha bilmirlər ki, istər Peyğəmbərin əmisi,² istər Peyğəmbərin oğlu,³ istərsə də Peyğəmbərin həyat yoldaşı⁴ olsalar belə, əgər Allahın əmrlərinə itaət etməyiblərsə, Cəhənnəmdə əzab içində olasıdırlar. Allah-təalanın yanında ən sevimli və ən üstün şəxs var-dövlət, vəzifə, məqam sahibi yox, məhz Onun buyuruqlarına əməl edən kəsdir. Qurani-Kərim bu barədə belə buyurur:

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

«Allahın dərgahında ən üstün olanınız təqvalı olanlarınızdır⁵.»

Təqva - yəni Allahın qadağan etdiyi haramlardan çəkinib vacib buyurulan əməlləri yerinə yetirmək.

¹ Məsumlar rəhbər olmaqla yanaşı gündəlik ruzilərini öz alın tərləri ilə qazanmışlar.

² “Məsəd” surəsində Peyğəmbərimizin əmisi Əbu Ləhəb və “Ənam” surəsinin 74-cü ayəsində İbrahim Peyğəmbərin əmisi Azər əzabda olduqları zikr edilir.

³ “Hud” surəsinin 42-46-cı ayələrində Həzrəti Nuhun (ələyhissalam) oğlunun kafir olması bəyan edilir.

⁴ “Hicr” surəsi 58-60-cı ayələri Həzrəti Lutun (ələyhissalam) həyat yoldaşının həlakətə uğramasını xəbər verir.

⁵ “Hucurat” surəsi, ayə 13.

Yeri gəlmişkən belə “seyyid”-lər barəsində şahidi olduğum bir hadisəni qısa şəkildə hörmətli oxucuların nəzərinə çatdırmaq istərdim:

Bu hadisə 1991-1992-ci illərə təsadüf edir. Özünün dediyinə görə Moskvada jurnalist fakültəsində təhsil almış sonradan müəyyən səbəblərə görə Azərbaycana qayıtmış, əsl Şamaxı rayonundan olan seyyid Şirvani şəhərimizə¹ gələrək özündə olan “İlahi bir vergi” olduğunu iddia edirdi. O, “Kimyaçılar” sarayında yerləşən zalı icarəyə alaraq korlara, karlara, lallara, şikəstlərə və s. əlacləz xəstələrə şəfa verdiyini elan etməklə yanaşı hər bir xəstənin altı seans (bir seansın qiyməti 50 manat idi) qəbul etməsini zəruri bilirdi. Əks halda həmin xəstənin şəfa tapmayacağını deyirdi. O, xəstəni (məxsusən körpəni anası ilə birlikdə) səhnəyə dəvət edərək əlini onun gözlərinə, yaxud qulaqlarına sürtərək birdən uca səslə zalda əyləşən tamaşaçılara üz tutaraq qışqırırdı: “Allahın izni ilə bu xəstə şəfa tapdı.”

Bunu eşidən zaldakıların əksəriyyəti ağlayır, “bu bir möcüzədir” deyərək Allaha şükür edirdilər.

Seansların birində ondan namaz qılıb-qılmadığını soruşduqda belə cavab verdi: “Hər namaza durduğum zaman mələklər² başımın üstünü kəsərək namaz qılmağıma imkan vermirlər.” Bu cümləsindən sonra onun fırldaqçı olması üzə çıxdı.

Nəhayət iki aya yaxın seyyid Şirvaninin seansları bu minvalla davam etdi. Get-gedə camaat onun yalançı olduğunu başa düşüb oranı tərk etdilər. O da bu

¹ Sumqayıt.

² Ola bilsin o, şeytanları mələklərə oxşatmışdı.

vəziyyəti görüb yığdığı pullarla başqa bir şəhərə hicrət etməli oldu.”

İlahi! On dörd Məsumun (əleyhimussalam) xatirinə, bizi həmişə doğru yola hidayət et, əxlaqımızı gözəlləşdir, elmimizi artır və bizləri əməli salehlərdən qərar ver! Amin, ya Rəbbəl aləmin.

Üçüncü fəsil

İMAM HÜSEYN (ələyhissalam) ƏHLİ-SÜNNƏ MƏNBƏLƏRİNDƏ

Məşhur “Kəşşaf” təfsirinin müəllifi Zəməxsəri “Rəbiul-əbrar” kitabında belə nəql edir: “Fatiməyi-Zəhra (salamullahi ələyha) övladları Həsən və Hüseyin (ələyhiməssalam) ilə birlikdə Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) hüzuruna gəlib ərz etdi: Ey Allahın elçisi, övladlarıma hədiyyə verməyinizi istəyirəm. Həzrət buyurdu: Atan sənə fəda olsun, hədiyyə etməyə bir malım yoxdur.

Sonra Həsəni (ələyhissalam) qucaqlayıb öpdü və sağ ayağında əyləşdirib buyurdu: Vücudumun əxlaq və heybətini ona hədiyyə etdim. Daha sonra Hüseyini (ələyhissalam) qucaqlayıb öpdü və sol ayağında əyləşdirib belə buyurdu: Vücudumun şücaətini isə buna hədiyyə etdim.”¹

Əbu Hüreyrə deyir: “Allahın Peyğəmbəri (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) Hüseyin ibni Əlini (ələyhiməssalam) qucağına alıb belə buyurardı: Pərvərdigara, bu uşağa məhəbbətim var, elə isə Sən də ona məhəbbət bəslə.”²

Hafiz əbu Nəim İsfahani Ömər ibni Xəttabın dilindən belə rəvayət edir: “Peyğəmbər (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurmuşdur: Həsən və Hüseyin Behişt cavanlarının ağalarıdır.”³

¹ Səh. 513.

² “Mustədrəkul səhihəyn”, c. 3, səh. 177.

³ “Musnədu Əhməd ibni Hənbəl”, c. 5, səh. 369.

Aişədən belə nəql olunur: “Peyğəmbərə (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) vəhy olunan zaman Hüseyin özünü O Həzrətin üstünə atdı və belinə çıxdı. Cəbrayıl (ələyhissalam) soruşdu: Ey Allahın elçisi, onu sevirsənmi? Həzrət buyurdu: İnsan öz övladını sevməzmi? Cəbrayıl (ələyhissalam) ərz etdi: Ümmətin Səndən sonra onu öldürəcəklər.

Sonra vəhy mələyi Peyğəmbəri-Əkrəmə (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) bir ovuc ağ torpaq verib dedi: “Təff” adlanan yerdə Sənin bu övladını şəhadətə yetirəcəklər. Cəbrayıl (ələyhissalam) çıxıb gedəndən sonra Peyğəmbəri (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) ağlayan gördüm. Mənə baxıb buyurdu: Ey Aişə, Cəbrayıl xəbər verdi ki, ümmətim məndən sonra yolunu azacaq və övladım Hüseyini Təff çölündə qətlə yetirəcəklər. Sonra ağlar vəziyyətdə aralıqda duran səhabələrinə - Əli, Əbu Bəkr, Ömər, Hüzeyfə, Əmmar və Əbu Zərə tərəf getdi. Onlar Peyğəmbərdən (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) soruşdular: Ya Rəsulallah, nə üçün ağlayırsınız? Buyurdu: Cəbrayıl xəbər verdi ki, ümmətim məndən sonra övladım Hüseyini Təff çölündə şəhid edəcəklər və bu torpağı verib dedi ki, bu torpaq olan yerdə dəfn ediləcəkdir.”¹

İbni Kəsir yazır: “Allahın Peyğəmbəri (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) Həsən və Hüseyinə yüksək ehtiram göstərər və onlara məhəbbət bəsləyərdi. O uşaq olmasına baxmayaraq həmişə babası ilə, hətta Peyğəmbər (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) dünyasını dəyişənə kimi onunla yanaşı idi. Buna görə

¹ “Məcməuz-zəvaid”, c. 9, səh. 187.

də Hüseyn (ələyhissalam) O Həzrətin səhabələrindən hesab olunur.”¹

Bir nəfər Abdullah ibni Ömərdən Məhərrəm ayında milçəyi öldürmək barədə soruşduqda o, cavab verdi: “Camaat Peyğəmbərin (salləllahu ələhi və alihi və səlləm) qızının oğlunun öldürülməsi haqqında deyil, adi bir milçəyin ölümü barəsində soruşurlar. Halbuki, Peyğəmbər (salləllahu ələhi və alihi və səlləm) belə buyurmuşdur: Onlar (Həsən və Hüseyn) bu dünyada mənim ətirli güllərimdir.”²

Şeyx Muhəmməd ibni Muhəmməd Məxluq Maliki yazır: “Hüseyn (ələyhissalam) fəzilət sahibi idi. O, çoxlu namaz qılar və oruc tutardı. Həyatı boyu iyirmi altı dəfə Allahın evini ziyarət etmişdi.”³

İbni Səbbağ İmam Hüseynin (ələyhissalam) mərdliyi haqqında yazır: Ənəs deyir ki, İmam Hüseynin (ələyhissalam) xidmətində idim. Bu zaman bir kənis əlində gül içəri daxil oldu və yaxınlaşıb O Həzrətə hədiyyə etdi. İmam (ələyhissalam) buyurdu: Səni Allah yolunda azad etdim.

Ona dedim: Bu kənis heç də mühüm bir iş görmədi, nə üçün onu azad etdiniz? Buyurdu: Allahın kəlamını eşitməmişəm? Quran buyurur:

وَإِذَا حُيِّئْتُمْ بِهِ فَاَحْسِنُوا بِأَحْسَنِ مَنِهَا أَوْ رُدُّوْهَا

¹ “Əl-bidayətu vənnihayəh”, c. 4, 8-cü cüz, səh. 142.

² “Əl-bidayətu vənnihayəh”, c. 4, 8-cü cüz, səh. 193.

³ “Təbəqatul Malikiyyə”, c. 2, səh. 89.

«Sizə salam verildikdə siz ondan daha gözəl və yaxud onun kimi bir salam(la cavab) verin.» (*Nisa surəsi, ayə 86*).¹

İyirminci əsrdə yaşamış yazıçı və tarixçi Abbas Mahmud Uqqad Misri yazır: “İmam Hüseyn (ələyhissalam) olan şücaət heç də təəccüblü deyil, çünki Onun şücaəti qızıl mədəninədən xaric olan qızıla bənzəyir. Yəni Hüseyn (ələyhissalam) şücaət mədənidir. O, bu fəziləti Öz ata-babasından irs aparmış və Öz övladlarına da bu irsi qoymuşdur. Əlbətdə ki, Adəm övladları arasında Hüseyn (ələyhissalam) kimi şücaətli birisi tapılmamışdır. Məhz buna görə yüz illərdir ki, dünyada Onun kimi şəhid, şəhidin övladı və şəhidin atası yoxdur.”²

İbni Xəldun yazır: “Yezidin İmam Hüseyni (ələyhissalam) öldürməsinə demək olmaz ki, o ictihad edib və təqsiri yoxdur. Xeyr, belə deyil. Çünki heç bir səhabə O Həzrətin əleyhinə qiyam etmədi və Onun öldürülməsinə razı deyildilər. Əksinə, Yezid İmam Hüseynin (ələyhissalam) əleyhinə qiyam etdi və Onunla vuruşdu. Yezidin bu əməli onun fasiq olmasına aşkar bir dəlildir və onun ədalətsiz olmasını sübut edir. Hüseyn (ələyhissalam) isə zalım bir hakimə qarşı qiyam etdi.”³

Şeyx Muhəmməd Əbdüh belə yazır: “İmam Hüseyn (ələyhissalam) Yezidin hökuməti qarşısında dayandığı kimi yer üzündə zalım hakimiyyət olduğu təqdirdə Allahın qanunlarını, ədaləti bərpa etmək və “Ədaləti

¹ “Fusulul muhimməh”.

² “Əl Husəyn əbuşşuhəda”, səh. 195 və 180.

³ “Muqəddimətu ibni Xəldun”, səh. 415.

Hökümət”i qurmaq üçün hər bir müsəlmana vacibdir ki, ayağa qalxıb əlindən gələn yardımını əsirgəməsin.”¹

Bir daha kitabın beşinci fəslində əhli-sünnə alimlərinin nəq etdiyi bəzi rəvayətlər qeyd olunacaqdır.

«Ey Rəbbimiz, əgər biz unutsaq, ya xəta etsək, bizi cəzalandırma! Ey Rəbbimiz, (günahlarımızın cəzası olaraq) ağır vəzifələr yükünü bizdən əvvəlkilərin boynuna qoyduğun kimi bizim (də) boynumuza qoyma! Ey Rəbbimiz, (Axirət əzabı kimi) taqətimiz çatmayan şeyləri bizə yükləmə, bizi əfv et, bizi bağışla və bizə rəhm et! Sən bizim mövlamızsən, odur ki, bizə kafirlərin dəstəsi üzərində (qələbə çalmağa) kömək et!».²

¹ “Təfsirul-minar”, c. 1, səh. 367 və c. 2, səh. 183.

² “Bəqərə” surəsi, ayə 286.

Dördüncü fəsil

İLKİN MƏXLUQ

Ənəs ibni Malik deyir: “Bir gün Peyğəmbəri-Əkrəmə (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) dedim ki, ey Allahın Elçisi! Əgər məsləhət bilsəniz, bu ayəni bizim üçün təfsir buyurun:

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّٰدِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّٰلِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

«Allaha və Onun Peyğəmbərinə itaət edənlər (dünya və axirətdə) Allahın nemət verdiyi kəslərlə – peyğəmbərlər, doğruçular, şəhidlər, əməllərə şahid olanlar və saleh insanlarla – birlikdədirlər. Onlar gözəl dostlardır.»¹

Həzrət buyurdu: “ənnəbiyyin” kəlməsində məqsəd mən, “əssiddiqin” qardaşım Əli ibni əbi Talib, “əşşühədə” əmim Həmzə, “əssalihin” isə qızım Fatimə və Onun övladları Həsən və Hüseyndir.”

Məclisdə əyləşən Abbas (Peyğəmbərin əmisi) yerindən qalxıb Həzrətdən soruşdu: “Mən, Siz, Əli, Fatimə, Həsən və Hüseyin bir çeşmədən (nəsildən) deyilikmi?”

Həzrət buyurdu: “Nə üçün soruşursan?” Abbas dedi: “Çünki Siz Əli, Fatimə, Həsən və Hüseynin adlarının yanında mənim adımla çəkmədiniz.”

¹ “Nisa” surəsi, ayə 69.

Peyğəmbəri-Əkrəm (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) təbəssüm edərək buyurdu: “Ey əmi, soruşduğunuz “biz bir çeşmədən deyilikmi?” sualına gəldikdə, həqiqətən düz buyurdunuz, biz hamımız bir çeşmədən, lakin Allah-təala məni, Əlini, Fatiməni, Həsəni və Hüseyini Adəmdən qabaq yaratmışdır. Hətta biz yaranmamışdan əvvəl göylər və yer üzü yox idi. Belə ki, nə zülmət, nə nur, nə Cənnət, nə Cəhənnəm, nə günəş və nə də ay vücuda gəlmişdi.”

Əmisi Abbas soruşdu: “Ey Allahın Peyğəmbəri! Bəs Sizin ilk yaranışınız necə olmuşdur?”

Həzrət buyurdu: “Allah-təala bizi vücuda gətirən zaman bir kəlmə icad etdi və ondan bir nur yarandı. Yenidən başqa bir kəlmə icad etdi və ondan da bir ruh əmələ gəldi. Sonra Uca Allah bunların hər ikisini bir-birinə qarışdırdı və ondan məni, qardaşım Əlini, qızım Fatiməni, Həsən və Hüseyinimi yaratdı. Biz də Allah-təalanı təsbih¹ və təqdis² etməyə başladıq.

Nəhayət Allah-təala bütün bu aləmləri yaratmaq istədiyi vaxt əvvəlcə mənim nurumu parçaladı, sonra isə parçalanmış nurdan ərşi yaratdı. Deməli, ərşin nuru mənim nurumdandır və mənim nurum ərşin nurundan uca və üstündür.

Sonra Uca və hər şeyə Qadir olan Allah qardaşım Əli ibni əbi Talibin nurunu parçaladı və ondan bütün mələklərin nurunu yaratdı. Deməli, mələklərin nuru Əlinin nurundandır və Əlinin nuru mələklərin nurundan uca və üstündür.

¹ “Subhənəllah” zikri.

² “Allahı müqəddəs və bütün nalayiq olmayan şeylərdən pak bilmək”.

Bundan sonra Allah-təala qızım Fatimənin nurunu parçaladı. Ondan asimanların və yerin nurunu yaratdı. Deməli, qızım Fatiməninin nuru asimanların və yerin nurundan uca və üstündür.

Sonra Allah-təala övladım Həsənin nurunu parçaladı. Ondan günəşi və ayı yaratdı. Deməli, övladım Həsənin nuru günəş və aydan uca və üstündür.

Nəhayət Böyük Allah övladım Hüseyinin nurunu parçaladı və ondan Behiştə və hurul-eyni yaratdı. Deməli, övladım Hüseyinin nuru Behişt və hurul-eyndən uca və üstündür.

Allah-təala qaranlıqlara asimanların üstünün örtməsinə əmr etdi. Belə olduqda asimanlar mələklərə qaranlıq gətirdi. Mələklər qaranlığa dözə bilməyib, Allahı təsbih və təqdis edib dedilər: “Ey Pərvərdigarımız və ey bizim Mövlamız! Bizi yaratdığın zaman qaranlığı bizə tanıtdırdın və indiyə kimi ondan heç bir pislik görmədik. Səni and veririk bu qaranlıq cisminin xatirinə, onu bizdən uzaqlaşdır.”

Sonra Allah-təala qızım Fatimənin nurundan ərşin ortasından asılmış çiraqları xaric etdi. Bu zaman göylər və yer işıqlandı. Qızım öz nuru ilə aləmə nur saçdı və bu səbəbə görə O, “Zəhra” adlandırıldı.

Mələklər soruşdular: “Ey bizim Pərvərdigarımız və Mövlamız! Göyləri və yeri işıqlandıran bu nur kimindir?”

Allah-təala buyurdu: “Bu bir nurdur ki, onu Öz əzəmətimin nurundan ümmətim üçün yaratdım. Bu Mənim həbibimin qızının, vəlimin (canişininin) həyat yoldaşının, Peyğəmbərimin qardaşının həyat yoldaşının və yer üzündəki bütün bəndələrimin rəhbərlərinin atasının həyat yoldaşı - Fatimənin nurudur. Ey Mənim

mələklərim! Qiyamət gününə qədər zikr etdiyiniz təsbihlərin savablarını bu qadın və Onun şüalarına qərar verməyi sizi şahid tuturam.”

Bu sözləri eşidən Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) əmisi Əliyə (ələyhissalam) yaxınlaşdı və Onun alnından öpüb dedi: “Ey Əli! Allaha and olsun ki, həqiqətən Sən, Allah-təalaya iman gətirənlər üçün aşkar bir dəlilsən.”¹

BEHIŞTİN ƏN GÖZƏL HURİSİ “LƏYA”²

İbni Abbas deyir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) anadan olduğu zaman Allah-təala Ləyaya (ixtiyarında yetmiş min xidmətçi mələk və yetmiş min qəsr olan və gözəllikdə tayı-bərabəri olmayan behişt hurisi) əmr etdi ki, Fatiməni (ələyhəssalam) tək-tənha qoymasın və Öz həbibinin qızına kömək etsin.

Ləya da Behiştədən yer üzünə enib Həzrət Fatimənin (ələyhəssalam) xidmətinə yetişdi və Ona göz aydınlığı verib təbrik etdi. Həzrət Fatimə (ələyhəssalam) Ləyanın ayağı altında bir xalçanın olması barədə düşündü. Bu zaman Allah-təala mələklərdən birinin vasitəsi ilə Cənnətdən bir xalça göndərdi və Həzrət Zəhranın (ələyhəssalam) otağında yerə sərilirdi.

Nəhayət səhər çağı Ləyanın vasitəsi ilə İmam Hüseyin (ələyhissalam) dünyaya göz açdı. Ləya O Həzrət ağ bir parçaya büküb bağına basıb öpməyə başladı.”³

¹ “Mədinətul-məaciz”, c. 3, səh. 419.

² Yaxud “Luya”.

³ “Nasixut-təvarix”, c. 4, səh. 76.

ADIN QOYULMASI

İmam Hüseyn (ələyhissalam) anadan olan zaman, Həzrət Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Əsmaya buyurdu: “Ey Əsma, övladımı yanıma gətir!”

Əsma deyir: “O Həzrət ağ bir parçaya büküb Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) hüzuruna apardım. Həzrət Onu qucağına alıb sağ qulağına azan, sol qulağına isə iqaməni oxudu.”

Sonra Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) nazil olub dedi: “Allah-təala Sənə salam göndərir və buyurur ki, Əlinin (ələyhissalam) Sənə nisbəti Harunun (ələyhissalam) Musaya (ələyhissalam) olan nisbəti kimidir. Bunun üçün də bu uşağın adını Harunun (ələyhissalam) kiçik oğlunun adını (Şubeyr) qoy, lakin Sən ərəb dilli olduğun üçün Onu Hüseyn (ələyhissalam) adlandır.”¹

KÖRPƏNİ QORUYAN MƏLƏKLƏR

Bir gün Cəbrayıl mələk yer üzünə endi. Həzrət Fatiməni (ələyhəssalam) yatmış, beşikdə olan İmam Hüseyni (ələyhissalam) isə ağlar vəziyyətdə gördükdə, körpəyə yaxınlaşıb Onunla mehribancasına söhbət etməyə və Onu sakitləşdirməyə başladı. Həzrət Fatimə (ələyhəssalam) yuxudan oyanana kimi Cəbrayıl (ələyhissalam) bu işini davam etdirdi. Nəhayət xanım oyandı. Ətrafda isə körpədən başqa heç kimi yox idi. Sonradan Muhəmməd Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və

¹ “Muntəhal-amal”, c. 1, səh. 523.

alihi və səlləm) qızı Fatiməyə (ələyhəssalam) mələyin körpə ilə söhbət etdiyini xəbər verdi.¹

Başqa bir rəvayətdə Ümmü Əymədən belə nəql olunur: “Bir gün sərvər və mövlam Fatimeyi-Zəhranı (ələyhəssalam) ziyarət etmək üçün onun yanına getdim. Yay fəslinin qızmar günlərindən biri idi. Evə daxil olduqda O Həzrət dəyirmanın kənarında yatmış olduğunu, dəyirman daşının isə öz-özünə fırlandığını və arpanı üyütdüyünü gördüm. Sonra gözüm bir az kənarıya öz-özünə yırğalanan İmam Hüseyin (ələyhissalam) beşiyinə sataşdı. Nəhayət Fatimeyi-Zəhranın (ələyhəssalam) mübarək əlinin yaxınlığında başqa bir əlin də Allaha təsbih etməsini də müşahidə etdim.

Gördüklərimdən heyrətə gəlib təəccübləndim. Oradan özümü bir başa Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) hüzuruna çatdırdım və dedim: “Ey Allahın elçisi! İndiyə kimi görmədiyim qəribə və heyrətədicə bir hadisə ilə üzləşdim.”

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurdu: “Nə gördün, ey Ümmü Əymən?”

Ərz etdim: “Fatimeyi-Zəhranın (ələyhəssalam) evinə getməyi qəsd etdim. Elə ki, ora yetişdim, dəyirman daşının öz-özünə fırlanıb arpa üyütdüyünü, həmçinin Hüseyin ibni Fatimənin (ələyhiməssalam) beşiyini də öz-özünə yırğalandığını və nəhayət xanımın əlinin yanında başqa bir əlin təsbih edən halda zikr etdiyini gördüm.”

Allahın Elçisi (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurdu: “Ey Ümmü Əymən! Qızım Fatimə

¹ “Mədinətul-məaciz”, c.3, səh.46 və “Muntəhal-amal”, c.1, səh.537.

(ələyhəssalam) oruc tutmuş və çox yorulmuşdu. Vaxt da ki, çox az idi. Buna görə də heç vaxt yuxuya getməyən və mürgüləməyən Allah-təala Onu yuxuya apardı. Sonra həmin ailənin ruzisini (arpa) hazırlamaq üçün bir mələk göndərdi. İkinci mələyi isə qızımın övladı Hüseynin beşiyini yırgalamaq üçün məmur etdi. Nəhayət üçüncü mələyi Fatimənin heç vaxt Allahın zikrindən qafil olmadığına görə göndərdi ki, Allah-təalanı zikr edib onun savabını Fatimə üçün qərar versin.”

Ərz etdim “Ey Allahın Peyğəmbəri (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm)! Xahiş edirəm, hansı mələyin dəyirman daşını fırlatdığını, hansının Hüseynin (ələyhissalam) beşiyini yırgaladığını və Onunla söhbət etdiyini, hansının isə zikr etdiyini mənim üçün açıqlayın”.

Həzrət təbəssüm edərək buyurdu: “Arpanı üyüdən Cəbrayıl, beşiyə təkən verən Mikayıl, təsbih deyən isə İsrafil mələk idi.”¹

MƏLƏYİN KÖRPƏLƏRİ QORUMASI

Bir gün Muhəmməd Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) öz səhabələri ilə birlikdə əyləşib söhbət edirdilər. Birdən Həzrət Fatimə (ələyhəssalam) gəlib atasına dedi: “Həsəneyn² dünən evdən çıxmış və indiyə kimi geri qayıtmamışlar.”

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurdu: “Narahat olma! Həsən və Hüseyn

¹ “Mədinətul məəciz”, c. 3, səh. 46.

² İmam Həsən və İmam Hüseyn (ələyhiməssalam).

Xalığın O ikisinə olan məhəbbəti mənim və sənin Onlara olan məhəbbətindən qat-qat üstündür.”

Sonra Həzrət mübarək əllərini asimana tərəf uzadıb bu duanı etdi: “Pərvərdigara! Onları hifz et və salamat saxla.”

Bu vaxt Cəbrayıl (ələyhissalam) nazil olub dedi: “Ya Peyğəmbər! Narahat olma, Onlar bu dünya və Axirətin sərvəridirlər, Onların atası isə böyük məqam sahibidir. O ikisi filan yerdə yatıblar və Allah-təala Onları qorumaq üçün mələklərdən birini başları üstə məmur etmişdir.”

Sonra Əziz Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) ayağa qalxıb səhabələri ilə birlikdə həmin yerə getdilər. Ora çatdıqda Həsəneynin (ələhiməssalam) qucaqlaşb yatdıqlarının şahidi oldular. Allah-təala tərəfindən göndərilən mələk isə bir qanadını Onların altına sərmış, o biri qanadı

.Onı isə günəşin istisi Onların üzünə düşməsin deyə kölgə qurmuşdu.

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) uşaqlara yaxınlaşb ikisini də ağışuna aldı. Onlar yuxudan ayıldıqda isə İmam Həsəni (ələyhissalam) sağ çiyinə, İmam Hüseyini (ələyhissalam) isə sol çiyinə qaldırıb buyurdu: “Allah-təala sizi bu gün əzizlədiyi kimi mən də sizi əzizləyəcəyəm.”

Sonra hamı məscidə tərəf hərəkət etməyə başladı. Səhabələrdən bəzisi Peyğəmbərə (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) yüngül olsun və zəhmətə düşməsin deyə Həsəneyndən (ələhiməssalam) birini onlara verməsini xahiş etdilər. Lakin Həzrət buna razı olmadı və belə buyurdu: “Bu ikisi necə də yaxşı səvarilərdir və

minikləri də yaxşıdır. Bunların atası da böyük məqam sahibidir.”

Nəhayət məscidə yetişdikdə Muhəmməd Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Bilalı çağırıb ona camaatın məscidə yığılmasını əmr etdi. Bilal azan verəndən sonra camaat məscidə topladı. Sonra Həzrət nəvələrini çiyindənən düşürüb dizləri üstündə əyləşdirdi və camaata tərəf dönüb belə buyurdu: “Ey camaat! İstəyirsiniz ki, sizə elə kəsləri tanıtdırım ki, onların babası və nənəsi yer üzünün ən üstünüdür?”

Hamı: “Bəli, ya Rəsuləllah!”

Həzrət buyurdu: “Onlar Həsən və Hüseyindir ki, babası bütün Peyğəmbərlərin başçısı Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm), nənəsi isə Behişt əhlinin başçısı Xuvəylidin qızı Xədicədir. Ey camaat! İstəyirsiniz ki, sizə elə kəsləri tanıtdırım ki, onların atası insanların ən üstünüdür?”

Dedilər: “Bəli, ya Rəsuləllah!”

Həzrət buyurdu: “Onlar Həsən və Hüseyindir ki, atası Əli ibni əbi Talib, anası isə dünya xanımlarının başçısı Fatimədir.”¹

BEHIŞT XURMALARI

Həzrət Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) qızı Fatimənin (ələyhəssalam) evində idi. Beş nəfər² bir yerdə cəm olub süfrə başına oturmuşdular. Lakin yeməyə bir şey yox idi. Allahın Elçisi (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) bir anlıq asimana tərəf nəzər

¹ “Mədinətul məəciz”, c. 4, səh. 11.

² Əvvəlki beş Məsümlər (ələyhimussalam).

saldı. Bu zaman Cəbrayıl mələk nazil olub ərz etdi: “Ya Rəsuləllah! Pərvərdigarın Sənə salam göndərir, Səni əziz tutur və buyurur ki, Əlidən, Fatimədən, Həsəndən və Hüseyndən soruşasan ki, Onlar Cənnətin hansı meyvələrindən yemək istəyirlər?”

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Onlardan soruşdu: “Allah-təala sizin ac olduğunuzdan xəbərdardır və sizin Behiştini hansı meyvələrindən istədiyinizi soruşur. Deyin görək, hansı meyvədən istəyirsiniz?”

Lakin Onlar həya etdilər və heç bir söz deməyib sakit durdular.

Bu zaman İmam Hüseyin (ələyhissalam) sakitliyi pozaraq üzünü atasına, anasına və qardaşına tərəf çevirib dedi: “Əgər icazə versəniz, Behişt meyvələrini mən seçərdim.”

Hamısı buyurdu: “Ey Hüseyin! Sənin seçdiyin hər bir şeyə razıyıq.”

İmam Hüseyin (ələyhissalam) babasına dedi: “Ey Allahın elçisi! Cəbrayıla buyurun ki, bizim Behişt xurmasına meylimiz var.”

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurdu: “Pərvərdigarımız hər şeyi bilir.”

Sonra qızı Fatiməyə (ələyhəssalam) belə buyurdu: “Ey Fatimə! O biri otağa keç və orada olanı gətir!”

Həzrət Fatimə (ələyhəssalam) otağa daxil olub orada üstü yaşıl ipək parça ilə örtülmüş içi Cənnət xurmaları olan bir tabaq gördü və özü-özünə dedi: “Bu Allah tərəfindəndir və O, istədiyini İmranın qızı Məryəmə hesabsız əta etdiyi kimi hər kəsə də hesabsız əta edər.”

Nəhayət Peyğəmbər (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) xurmalardan birini yeyib qalanını Onların qarşısına qoydu. Birini İmam Hüseynin (ələyhissalam) mübarək ağızına yaxınlaşdırıb buyurdu: “Nuşi can, ey Hüseyn!”

Yenidən bir ədəd xurma da İmam Həsənin (ələyhissalam) mübarək ağızına yaxınlaşdırıb buyurdu: “Nuşi can, ey Həsən!”

Sonra başqa bir xurmanı Həzrət Fatimənin (ələyhəssalam) mübarək ağızına yaxınlaşdırıb buyurdu: “Nuşi can, ey Fatimə!”

Nəhayət birini də Həzrət Əlinin (ələyhissalam) mübarək ağızına yaxınlaşdırıb buyurdu: “Nuşi can, ey Əli!”

Bu işi Həzrət Əli (ələyhissalam) üçün iki dəfə təkrar edəndən sonra ayağa qalxdı və yenidən əyləşdi. Nəhayət hamı doyduqdan sonra süfrə Allahın izni ilə asimana qalxdı. Həzrət Fatimə (ələyhəssalam) atasına ərz etdi: “Atacan ,bu gün sizdən qeyri-adi bir işin baş verdiyini gördüm.”

Həzrət buyurdu: “Ey Fatimə! Hüseynə verdiyim xurmanın və nuşi can deməyimin səbəbi bu idi ki, Mikayıl və İsrəfil mələklərin “nuşi can, ey Hüseyn” dediklərinin şahidi oldum və mən də həmin sözləri dedim. Həsəndə də həmin işlər təkrar olundu. Sonra üçüncü xurmanı sənə verdikdə “Hurul eyn”¹ -in sevincində sənə “nuşi can, ey Fatimə” dediklərinin şahidi oldum və mən də təkrarladım. Nəhayət dördüncü xurmanı Əliyə tərəf yaxınlaşdıranda Uca və Pak olan Haqq tərəfindən “nuşi can, ey Əli!” buyurmasının

¹ Cənnət huriləri.

şahidi oldum və mən də Allah-təalanın bu cümləsini təkrar etdim. İkinci xurmanı Əliyə verdikdə yenə də Allah-təala tərəfindən həmin cümlənin təkrar olunduğunu eşitdim. Sonra Allahın qüdrət və əzəmətinə görə ayağa qalxdığım zaman Mütəal Allahın bu kəlamları buyurduğunu eşitdim “Ey Muhəmməd! İzzət və Cəlalıma and olsun ki, əgər Qiyamət gününə kimi Əliyə xurma versəydin, ona “nuşi can, ey Əli” deyərdim.”¹

AHUNUN ÖZ BALASINI HƏDİYYƏ ETMƏSİ

Səhralıqda yaşayan bir kişi ahu balasını hədiyyə ünvanı ilə Peyğəmbəri-Əkrəmin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) hüzuruna aparıb dedi: “Ey Allahın Elçisi! Bu ahunu iki əziz övladların² üçün hədiyyə gətirmişəm”.

Həzrət hədiyyəni qəbul edib orada əyləşən İmam Həsənə (ələyhissalam) bağışladı. Bir müddətdən sonra kiçik yaşlı İmam Hüseyin (ələyhissalam) gəldi. O, ahu balasını gördükdə özünün də ayrıca bir ahu balasının olmasını istədi. Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Ona mehribanlıq və nəvaziş edərək həmin ahu balasını iki qardaşa kifayət etdiyini bildirdi. Lakin İmam Hüseyin (ələyhissalam) sözünün üstündə başqa bir ahu balası istəyirdi.

¹ “Biharul-ənvar”, c. 43, səh. 310.

²“Qurani-Kərimin buyuruğuna əsasən Həsənəyn (ələyhiməssalam) Peyğəməbrin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) həm də övladlarıdır. (Ali İmran surəsi, ayə 61).

Bu zaman ordakılar gözlənilmədən təcüblü bir mənzerənin şahidi oldular. Camaat bir ahunun öz balası ilə onlara tərəf gəldiyini və yanlarında da bir canavarın ahu ilə balasını müşayiət etdiyini gördülər. Heyvanlar Peyğəmbərin (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) hüzuruna yetişəndə ahu dilə gəlib dedi: “Ey Peyğəmbər (sallallahu ələyi və alihi və səlləm)! Mənim iki balam var idi. Onlardan birini ovçu şıkar etdi və onu Sizin hüzurunuza gətirdi. O biri balama süd verən zaman qeybdən qulağıma bir səsin gəldiyini eşitdim. O səs belə deyirdi: “Ey ahu! Öz balanı tezliklə Peyğəmbərə çatdır ki, onu İmam Hüseynə hədiyyə etsin. Çünki O, ahu balası istəyir və az qalır ki, ağlasın. Bu səbəbə görə Allah-təalanın bütün müqərrəb (məqam baxımından yaxın) mələkləri səcdədən başlarını qaldırmış və nigaran halda bu işin nəticəsini gözləyirlər. Əgər İmam Hüseyn ağlasa, həmin mələklər də dözə bilməyib göz yaşı axıdacaqlar.”

Daha sonra belə bir səs eşitdim: “Ey ahu! Əgər bu işi sürətlə yerinə yetirməsən, bir canavarı sənə və balana müsəllət¹ edərəm”

Biz də təcili olaraq sizə tərəf hərəkət etməyə başladıq. Şükürlər olsun Allaha ki, Hüseynin (ələyhissalam) göz yaşları axmamışdan qabaq özümüzü sizə çatdırdıq.”

Bunu eşidən camaat təkbir deməyə başladılar. Peyğəmbər (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) həmin ahu üçün xeyirli dua etdi və onun balasını İmam Hüseynə (ələyhissalam) bağışladı.²

¹ İxtiyarınızı ona verərəm ki, sizi parçalasın.

² “Biharul-ənvar”, c. 43, səh. 312.

MƏLƏYİN ŞƏFA TAPMASI

Üzümün mövsümü hələ gəlib çatmamış Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) üçün Behiştədən təzə üzüm salxımı gətirildi. O Həzrət Salmana buyurdu: “Ey Salman! İki övladım Həsən və Hüseyini yanıma gətir! İstəyirəm onlarla birlikdə üzüm yeyəm.”

Salman Farsi deyir: “Mən Fatimeyi-Zəhranın (ələyhəssalam) evinə yollandım. Həsəneyni (ələyhiməssalam) səslədim, lakin onlar evdə yox idilər. Onların xalası Ümmü Gülsümgilə getdim. Yenə də Onları tapa bilmədim. Nəhayət Peyğəmbərin (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) hüzuruna yetişdim və cərəyanı Həzrətə söylədim.

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) narahat olub yerindən qalxdı və buyurdu: “Ah mənim övladlarım! Ah mənim gözümün nurları!” Sonra əlavə etdi: “Hər kəs məni onlara çatdırsa, Behiştə ona vacib olacaq.”

Sonra Allah-təala Cəbrayıl mələyi (ələyhissalam) asimandan yer üzünə göndərdi. O, Peyğəmbərdən (sallallahu ələyi və alihi və səlləm) soruşdu: “Ey Allahın Elçisi! Nə üçün belə narahatsız?”

Həzrət buyurdu: “Yəhudilərin övladlarım Həsən və Hüseyinə hiylə etməsinə görə narahatam.”

Cəbrayıl (ələyhissalam) dedi: “Ey Allahın Peyğəmbəri! Münafıqlərin hiylə və məkrindən ehtiyat et, çünki onların xəteri yəhudilərin xəterindən çox-çox təhlükəlidir. Allah-təala mənə xəbər verdi ki, Həsən və Hüseyin “Dəhdah” bağındadırlar.

Həzrət bu sözü eşidən kimi başa tərəf hərəkət etdi. Mən də Peyğəmbərlə (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) birlikdə idim. Başa daxil olduqda Həsəneynin (ələhiməssalam) qucaqlaşmış vəziyyətdə yatdığını və Onların kənarında isə bir ilan durduğunu gördük. Həmin ilan Həzrət gördükdə ərz etdi: “Salam olsun Sizə, ey Allahın Elçisi! Mən ilan deyiləm. Allahın müqərrəb mələklərindən biriyəm. Mən bir göz qırpmayla miqdarında Allahın zikrindən qafil olduğum üçün Allah-təala mənə qəzəblənib ilan cildinə döndərdi və yer üzünə endirdi. Uzun illərdir ki, Allah yanında kəramətli və sevimli bir şəxsin həsrətidəyəm. İstəyirəm ki, O, mənim üçün Allah dərgahında şəfaətçi olsun. Bəlkə buna görə Allah-təala xətamı bağışlayıb əvvəlki surətimə qaytarsın. Həqiqətən O, hər şeyə Qadirdir.”

Sonra Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Onların yuxudan oyanmasına qədər əyləşib gözlədi. Nəhayət Həsəneyn (ələhiməssalam) yuxudan ayıldıqda Həzrətin dizləri üstə əyləşdilər. O Həzrət ilana işarə edib hər ikisinə buyurdu: “Ey övladlarım! Bu biçarəyə baxın!”

Onlar soruşdu: “Ey bizim cəddimiz! Bu kimdir?”

Buyurdu: “Bu, Allah-təalanın müqərrəb¹ mələklərindən biridir. Bir an Allahın zikrindən qafil olduğuna görə bu şəkllə düşmüşdür. İndi isə mən ona sizin vasitənizlə Allah dərgahında şəfaətçi olub sizi şəfi qərar verirəm. Buna görə də onun üçün dua edib, ona şəfaətçi olun!”

¹ Yaxın.

Bunu eşidən Həsəneyn (ələyhiməssalam) ayağa qalxıb dəstəmaz aldılar. İki rükət namaz qıldıqdan sonra bu duanı etdilər: “İlahi! Səni and veririk, sevimli və əziz cəddimiz Muhəmməd Mustafanın (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) xatirinə, atamız Əli Murtəzanın (ələyhissalam) xatirinə və anamız Fatimeyi-Zəhranın (ələyhəssalam) xatirinə onu əvvəlki halına qaytar.”

Onların duası tamam olmamış Cəbrayıl (ələyhissalam) bir dəstə mələklə yer üzünə endilər və məsx olmuş (başqa cildə düşmüş) mələyə Allah-təalanın onu bağışlanması müjdəsini verdilər. Sonra asimana qalxa-qalxa təsbih deməyə başladılar.

Yenidən Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) gülürüz vəziyyətdə Peyğəmbəri-Əkrəmin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) hüzuruna qayıtdı və dedi: “Ey Allahın Elçisi! Həmin mələk yeddi asimanın bütün mələklərinə fəxr edib deyir: “Hansı mələk mənə kimidir? Bir halda ki, mən iki cavan seyyidin şəfaətinə nail olmuşam.”¹

BEHİŞT LİBASLARI

Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) xanımlarından olan Ümmü Sələmə deyir: “Gördüm ki, Allahın Elçisi (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) bu dünyada tayı-bərabəri olmayan bir libası İmam Hüseyinə (ələyhissalam) geyindirdi. Mən bu barədə

¹ “Əl-Muntəxəb”, səh. 261-262, Fəxrüddin Turəyhi.

soruşdum. Həzrət buyurdu: “Bu, Allah-təalain Hüseynə olan hədiyyəsidir və mən də bunu ona geyindirdim.”¹

Başqa bir rəvayətdə deyilir: “Bayram günlərinin birində Həsəneyn (ələhiməssalam) Peyğəmbərin (sallallahu ələhi və alihi və səlləm) xidmətinə yetişdilər və Həzrətdən özləri üçün təzə bir libas istədilər. Bu vaxt Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) Onların hərəsinə tikilmiş ağ bir libas gətirdi. Lakin Həsəneyn (ələhiməssalam) rəngli paltar istədilər. Sonra Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələhi və alihi və səlləm) bir teştin gətirilməsini tələb etdi. Teşt hazır olduqda Cəbrayıl (ələyhissalam) ona su töküb həmin libasların rəng alması üçün onları suyun içinə saldı. Həzrət Muctəba (ələyhissalam) yaşıl rəngli, Həzrət Seyyiduş-şühədə (ələyhissalam) isə qırmızı rəngli paltar istədilər. Bu zaman Cəbrayıl (ələyhissalam) ağladı və gələcəkdə hər iki qardaşın şəhadətə qovuşacaqlarını xəbər verib dedi: “İmam Həsən (ələyhissalam) zəhər vasitəsi ilə şəhid olacaq və Onun mübarək bədəni yaşıl olacaq, İmam Hüseynin (ələyhissalam) mübarək bədəni isə qana bulaşmış şəhid olacaqdır.”²

BEHIŞTDƏN GÖNDƏRİLƏN MEYVƏ

Salman deyir: “Peyğəmbəri-Əkrəmin (sallallahu ələhi və alihi və səlləm) yanına getdim, salam verib içəri daxil oldum. Sonra oradan çıxıb Həzrət Fatimənin (ələyhəssalam) evinə getdim. O Həzrət mənə buyurdu:

¹ “Biharul-ənvar”, c. 43, səh. 271.

² “Muntəhal-amal”, c. 1, səh. 530.

“Peyğəmbəri-Əkrəmin gözünün işığı olan Həsən və Hüseyin acdırlar. Onları Həzrətin hüzuruna apar.”

Mən ikisini də Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) yanına apardım. Həzrət Onların halını soruşduqda ac olduqlarını bildirdilər. Bu zaman Həzrət üç dəfə Allah-təalaya belə xitab etdi: “İlahi! Onlara təam yetir.”

Bu zaman Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) ovcunda böyük və qəşəng bir heyva peyda oldu. Həzrət onu iki yerə bölüb yarısını İmam Həsənə (ələyhissalam), digər yarısını isə İmam Hüseyinə (ələyhissalam) verdi. Mənim də həmin heyvadan yemək meylim var idi. Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) məndən soruşdu: “Deyəsən, sən də bu heyvadan yemək istəyirsən?” Cavab verdim: “Bəli.” Buyurdu: “Bu heyva Behişt meyvələrindəndir. Onu yalnız Qiyamət gününün hesabından sonra nicat tapanlar yeyəcəklər.”¹

ÇINQIL DAŞLARIN TOZA ÇEVRİLMƏSİ

Bilikli alimlərdən sayılan, həmçinin Tövrat və İncillə çox yaxından tanış olan Ümmü Səlim adında bir qadın Həzrət Muhəmmədin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm), möminlərin əmiri Həzrət Əlinin (ələyhissalam) və Həzrət Həsənin (ələyhissalam) möcüzələrini müşahidə etdikdən sonra nəhayət İmam Hüseyinin (ələyhissalam) xidmətinə yetişir.

Özü bu barədə deyir: “İmam Hüseyinin (ələyhissalam) yanına gəlib O Həzrətin asimani

¹ “Biharul-ənvar”, c. 43, səh. 308.

kitablarda qeyd olunmuş bir sıra sifət və nişanələrini müşahidə etdim. Kiçik yaşlı uşaq olduğu üçün O Həzrətdən hansı möcüzə və imamət nişanəsini mənə göstərməsi barədə düşünürdüm. Nəhayət məscidin qırağında əyləşmiş İmama yaxınlaşıb soruşdum: “Sən kimsən?”

O buyurdu: “Sənin axtardığın adam, ey Ümmü Səlim! Mən Allahın vəsilərinin xəlifəsiyəm. Mən doqquz hidayətçi İmamların atasıyam. Mən qardaşım İmam Həsən Müctəbanın canişini və xəlifəsi, O da atam Əli ibni əbi Talibin canişini, atam da Allah Elçisinin canişinidir.”

Ümmü Səlim deyir: “Mən hələ uşaq olan İmamın sözlərindən çox təəccübləndim. Ona dedim ki, buyurduqlarınıza bir dəlil varmı?”

Həzrət buyurdu: “Yerdən bir neçə balaca daş yığıb mənə ver!”

Bir neçə balaca daş yığıb Həzrətə təhvil verdim. O, həmin daşları ovucları arasında biri-birinə sürtərək toz halına saldı. Onları xəmir şəklinə salıb bir barmağını içinə basdıqda barmaq izini gördüm.

Sonra mənə buyurdu: “Ey Ümmü Səlim! Ora diqqətlə bax gör, nə görürsən?”

Barmaq izinin yerinə diqqətlə nəzər yetirdikdə səmavi kitablarda sıra ilə yazılmış mübarək adları - Muhəmməd, Əli, Həsən, Hüseyin və Onun doqquz övladlarını (ələyhimussalam) - müşahidə etdim. Belə ki, heyrət məni bürüdü və özü-özümə dedim: “Necə də əzəmətli və qiymətli nişanələr mənim üçün aşkar oldu.”

Sonra İmama ərz etdim: “Ey mənim mövlam, əgər mümkündürsə, mənim üçün başqa bir nişanə göstərin.”

İmam Hüseyin (ələyhissalam) təbəssüm edərək ayağa qalx və əllərini asimana tərəf uzatdı. Birdən O Həzrət sanki gürz və sütun şəklində asimanları yarıb gözümdən itdi. Mən fəryad etməyə başladım. Nəhayət bihuş olub yerə yıxıldım. Bir az sonra özümə gəldikdə gözlərimi açıb İmam Hüseyin (ələyhissalam) bir dəstə yasəmən gülünü mənim üzümə toxundurduğunu hiss etdim. Soruşdum: “Ey mənim ağam! Bəs Sizin vəsi və canişininiz kimdir?”

Buyurdu: “Mənim və dünyadan getmiş əzizlərimin etdiyi nişanələri göstərən kəs.”

Bu hadisədən neçə illər keçməsinə baxmayaraq həmin gülün ətrini hələ də duyuram.¹

BİR ANDA SAÇIN AĞARMASI

Bir nəfər İmam Hüseyin (ələyhissalam) yanına gəlib dedi: “Xahiş edirəm, Öz fəzilətiniz haqqında mənə danışasız.”

Həzrət buyurdu: “Sənin buna dözüümün çatmaz.”

Həmin kişi israr edib dedi: “Döərəm, gücüm çatar.”

İmam Hüseyin (ələyhissalam) ona bir hədis söylədi. Həzrətin sözü tamam olmamış kişinin saçı-saqqalı ağardı və hədisi unutdu.

Sonra İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurdu: “Allah ona rəhm eləsin, bildim ki, o, artıq söylədiyim hədisi unutdu.”²

Başqa bir rəvayətdə belə nəql olunur: “Bir neçə nəfər İmam Hüseyin (ələyhissalam) yanına gəlib

¹ “Biharul-ənvar”, c. 25, səh. 187.

² “Muxtəsəru-l-bəsair”, səh. 107.

dedilər: “Ey Əba Əbdillahi! Xahiş edirik, Allah-təalanın Sizə əta etdiyi fəzilət barəsində bizə danışasınız.”

Həzrət buyurdu: “Sizin bunu eşitməyə taqətiniz çatmaz.”

Onlar dedilər: “Nə üçün çatmaz? Siz buyurun, bizim taqətimiz çatır.”

Belə olduqda İmam Hüseyn (ələyhissalam) buyurdu: “Əgər düz deyirsinizsə, sizdən ikisi kənara çəkilib gözləsin və mən birinizə bu barədə danışım. Onun söylədiyim sözlərə taqəti çatsa, onda hər ikinizə həmin söhbəti nəql edərdəm.”

Sonra onlardan ikisi kənara çəkilib gözləməyə başladılar. İmam Hüseyn (ələyhissalam) birinə nə isə söyləməyə başladı. Çox keçmədi ki, həmin şəxsi heyrət bürüdü və gic kimi oldu. Yerindən qalxıb oranı tərk etdi. Dostları ona yaxınlaşıb işin nə yerdə olduğunu xəbər almaq və ona bir neçə sual verməyə başladılar. Lakin o, elə hey öz dostlarının üzünə baxır və heç bir kəlmə danışmırdı. Nəhayət hamısı dağılışdı.¹

YAPIŞMIŞ ƏTLƏRİN AYRILMASI

Mərhum şeyx Tusi “Təhzibul-əhkam” kitabında yazır: “İmam Sadiq (ələyhissalam) belə buyurur: “Bir qadın Kəbəni ziyarət etməklə məşqul idi. Bu zaman o, biləyini çadrasının altından çölə çıxartdı. Qadının arxa tərəfində təfəf edən bir kişi öz əlini həmin qadının biləyinin üstünə qoydu. Hər şeyə qadir olan Allah kişinin əlini qadının biləyinə yapışdırdı.

¹ Həmin mənbə.

Hacılar bu hadisədən xəbərdar olub təfəfi saxladılar. İş o yerə gəlib çatdı ki, kişi ilə qadını əmirin yanına apardılar. Əmir İslam fəqihlərindən bir hökmün çıxarılmasını tələb etdi. Onlar dedilər: “Gərək kişinin əli kəsilsin!”

Əmir bununla razılaşmayıb dedi: “Burada Allahın Peyğəmbəri Muhəmməd Mustafanın (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) övladlarından bir kəs yoxdurmu?”

Dedilər: “Var, elə bu gecə Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) nəvəsi İmam Hüseyin (əlyhissalam) şəhərə daxil olmuşdur.”

Bunu eşidən əmir, O Həzrətin dalınca bir nəfəri göndərüb bura gəlməsini xahiş etdi.

İmam Hüseyin (əlyhissalam) təşrif gətirdikdə əmir ondan bu işə bir çarə etməsini istədi.

İmam (əlyhissalam) qibləyə tərəf dönüb mübarək əllərini asimana səmaya qaldırdı. Bir müddət dua və razi-niyazla məşğul olduqdan sonra kişi ilə qadının yanına gəlib yapışmış ətləri biri-birindən ayırdı.”¹

BU MƏLUN KİMDİR?

Məlun Təmim ibni Həsən Fərazi qışqırıb deyirdi: “Ey Hüseyin və ey Hüseyinin qoşunu! Fəratın suyunun balığın qarnı kimi parıldadığını görmüsünüzmü? Allaha and olsun ki, bir damcı belə o sudan sizə verməyəcəyik.”

İmam Hüseyin (əlyhissalam) soruşdu: “Bu məlun kimdir?”

Dedilər: “Təmim ibni Həsən.”

¹ “Cəlaul-uyun”, səh. 303.

Buyurdu: “Bu kişi və atası Cəhənnəm əhlindəndir.”

Sonra Həzrət belə bir nifrin etdi: “Pərvərdigara, bu məlunu susuzluqdan öldür!”

İmamın (əlyhissalam) duası sona yetən kimi Təميم ibni Həsine şiddətli bir susuzluq yangısı gəldi. Çox keçmədi ki, camaatın gözü qarşısında atından yerə yıxılıb onun ayaqları altında tapdalanaraq Cəhənnəmə vasil oldu. Lakin qəlbləri, qulaqları və gözləri kor olmuş düşmən qoşunu İmam Hüseynin (əlyhissalam) bu kəramətindən yenə də heç bir ibrət almadılar.¹

ÖLÜNÜN DİRİLMƏSİ

Gözləri yaşlı vəzyətdə olan cavan bir oğlan səhabələri ilə bir yerdə olan İmam Hüseynin (əlyhissalam) hüzuruna yetişdi. Həzrət onu bu halda gördükdə soruşdu: “Nə üçün ağlayırsan?”

Cavan dedi: “Bir az bundan əvvəl anam vəsiyyət etmədən dünyasını dəyişdi. Ondan çoxlu var-dövlət qalıbdır. Anam ölməmişdən qabaq mənə əmr etdi ki, onun ölümünü Sizə xəbər verməmiş həmin var-dövlətdən istifadə etməyim. Mən də anamın əmrini yerinə yetirmək üçün Sizin hüzurunuzə gəldim.”

İmam Hüseyn (əlyhissalam) səhabələrinə buyurdu: “Həmin qadının yanına getmək üçün ayağa qalxın!”

Sonra hamı birlikdə vəfat etmiş qadının evinə yola düşdülər. Evin qapısına çatdıqda İmam Allah-təalaya dua edib həmin qadının dirilməsini və vəsiyyət etməsini istədi. Həzrətin duasından sonra ölmüş qadın Allah-təalanın izni ilə dirilib əyləşdi. Kəlmeyi-şəhadəti

¹ “Tarixu Təbəri”, c. 5, səh. 412.

dilə gətirib İmam Hüseyinə (ələyhissalam) belə xitab etdi: “Ey mənim mövlam, buyurun içəri!”

Onlar evə daxil oldular. Həzrət qadına buyurdu: “Allah sənə rəhmət eləsin, vəsiyyətini söylə!”

Qadın dedi: “Ey Peyğəmbər övladı! Mənim filan yerdə filan qədər var-dövlətim var. Onun üçdə bir hissəsini sizin ixtiyarınızda, yerdə qalan üçdə ikisini isə oğlumun ixtiyarında qoyuram. Lakin o, sizin düşmən və müxaliflərinizdən olsa, həmin maldan istifadə etməyə haqqı yoxdur və onların hamısı sizə məxsusdur.”

Sonra qadın İmam Hüseyindən (ələyhissalam) onun üçün meyyit namazını qılmasını xahiş etdi və gözlərini yumub dünyasını dəyişdi.¹

BAŞLARI KƏSİLMİŞ BEŞ ATIN DİRİLMƏSİ

İmam Hüseyinin (ələyhissalam) dövründə təbiblərdən biri məlun Müaviyə və Yezidin xilafətinə inanırdı. Bir gün İmamın tərəfdarlarından biri ona dedi: “Yezid atası Müaviyə və babası əbu Süfyan kimi fasiq və zalımdır. Lakin zamanın İmamı və həqiqi xəlifə olan Hüseyində (ələyhissalam) isə bütün yaxşı sifətlər cəm olmuşdur. O Həzrətin üstün sifətlərindən biri də budur ki, öz malını ehtiyacı olanlara, kasıblara və dul qadınlara vəqf edir. Amma bu sifət Yeziddə mövcud deyil.”

Onun bu sözləri təbibi düşündürdü və özü-özünə dedi: “Mən bu şəxsin söylədiklərini imtahan edəcəyəm.

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 180.

Əgər düz demiş olsa, mən Hüseynin (ələyhissalam) tərəfdarlarından olacağam.”

Həmin təbibin qonşuluğunda dul bir qadın yaşayırdı və onun bir oğlu var idi. Çox keçmədi ki, qadın xəstələndi. Öz oğlunu həmin təbibin yanına göndərərək xəstəliyini əlac etməsini xahiş etdi. Təbib oğlana dedi: “Sənin ananın dərmanı filan rəngli atın ciyəridir.”

O yetim dedi: “Axı mən atın ciyərini haradan tapım?”

Təbib İmam Hüseyni (ələyhissalam) imtahan etmək üçün belə dedi: “Hüseyn ibni Əlinin (ələhiməssalam) yanına get və ondan istə!”

Oğlan da İmam Hüseynin (ələyhissalam) yanına gəlib cərəyanı olduğu kimi danışdı.

Həzrət atlarından birinin kəsilməsini və ciyərinin həmin oğlana verilməsini əmr etdi.

Oğlan ciyəri alıb təbibin yanına qayıtdı. Təbib soruşdu: “O at hansı rəngdə idi?”

Dedi: “Sən dediyin rəngdə.”

Təbib bəhanə gətirib dedi: “Bu rəngli atın ciyəri yaxşı deyil, filan rəngli atın ciyəri yaxşıdır.”

Yetim oğlan yenə ikinci dəfə İmamın yanına gəlib təbibin sözlərini ona çatdırdı. Həzrət yenə də başqa bir atın kəsilib onun ciyərini həmin oğlana verilməsini tapşırırdı.

Oğlan təbibin yanına gəldikdə təbib yenə bir bəhanə ilə onu İmamın yanına göndərdi. Beləliklə, bu iş beş dəfə təkrar olundu. Hər dəfə də İmam bir atın öldürülməsini və ciyərini həmin oğlana verilməsini əmr etdi.

Nəhayət təbib İmam Hüseynin (ələyhissalam) bu əxlaqi kəramətini müşahidə etdikdə ayağa qalxdı və O

Həzrətin evinə tərəf yollandı. Qapını döyüb içəri daxil olması üçün icazə istədi. Həzrət ona izn verdikdə təbib İmam Hüseyndən (ələyhissalam) xidmətçilərinin onu tövləyə aparmasını xahiş etdi. Onu tövləyə gətirdikdə beş ədəd başı kəsilmiş atı görüb onlardan soruşdu: “Nə üçün bu atların başı kəsilmişdir?”

Dedilər: “Yetim bir oğlanın anası xəstə idi və şəfası atın ciyəri olduğu üçün bir təbibin göstərişi ilə kəsilmişdir.”

Bunu eşidən təbib evin qapısının bir küncündə əyləşib fikrə getdi.

Nəhayət İmam Hüseyin (ələyhissalam) həyəətə çıxdı. Təbib cəld ayağa qalxıb Həzrətin mübarək əllərini və ayaqlarını öpməyə başladı. Onun barəsində pis güman etdiyinə görə üzr istədi. Sonra başına gələnləri və Onu imtahan etmək cərəyanını açıqladı.

Həzrət buyurdu: “Gəl bura, sənə üstün olan bir şeyi nişan verim!”

İmam Hüseyin (əəyhissalam) əllərini asimana qaldırıb ərz etdi: “Pərvərdigara! Mən Sənin razılığın üçün bu atları öldürdüm. Sən isə bunları diriltməyə Qadirsən. Əgər biz Əhli-beytin Sənin dərğahında məqam və mənziləti varsa, babam Mustafa, atam Əli Murtəza, anam Fatimeyi-Zəhra və qardaşım Həsən Müctəbanın xatirinə bu atları dirilt!”

Həzrətin duası sona çatan kimi başları kəsilmiş beş at dirilib ayağa qalxdılar.¹

¹ “Tuhfətul-məcalis”, səh. 188.

TEYYUL ƏRZ ¹ VƏ QƏRİBƏ MƏNZƏRƏ

Həzrət Əlinin (ələyhissalam) yaxın səhabələrindən olan Əsbəğ ibni Nəbatəh deyir: “İmamın şəhadətindən bir müddət sonra Kufə şəhərinə getdim. Həzrət Əba Əbdillahlil Hüseyinin (ələyhissalam) xidmətinə yetişib dedim: “İnanmışım və etiqad bəslədiyim bir məsələni sizdən soruşmaq istəyirəm. Əgər icazə versəniz, onu deyərdim.”

Mən həmin mövzunu açıqlamamışdan qabaq İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurdu: “Ey Əsbəğ! Sənin istəyin budur ki, cəddim Rəsuli-Əkrəmin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Quba məscidində Əbu Bəkrlə etdiyi rəftarını sənə nişan verim?”

Cavab verdim: “Bəli, ey Peyğəmbər övladı! Mənim istədiyim elə budur.”

İmam buyurdu: “Ayağa qalx!”

Mən yerimdən qalxdım və bir anın içində Quba məscidində olduğumu anladım. Buna çox təəccüb etdim.

İmam Hüseyin (ələyhissalam) təbəssüm edərək buyurdu: “Ey Əsbəğ! Küləyin gücü Həzrət Süleyman ibni Davudun ixtiyarında və Onun nəzarəti altında idi. Belə ki, O, uzun bir məsafəni sürətlə tez bir zamanda qət edirdi. Təharət və ismət mənəbəyi sayılan biz Əhli-beyt isə bütün elm və fəzilətlərə malikik. Hətta Həzrət Suleymanın bildiklərindən də çox hər bir şeyə alim və agahıq.”

¹ Uzaq məsafəni bir anın içində qət etmək. Bu barədə Qurani-Kərimin “Nəml” surəsinin 40-cı ayəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Ərz etdim: “Bunları təsdiq edirəm. Sizin bir an içində Kufədən Məkkəyə “teyyul ərz” etmənz buna bir daha sübutdur.”

İmam buyurdu: “Biz Əhli-beyt Allah-təalanın sirrlərinə və elmlərinə məhrəmlərik.”¹

Dedim: “Allah məni Siz Əhli-beytin (ələyhimussalam) dostlarından qərar verdiyi üçün Ona şükr edirəm.”

Sonra İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurdu: “Məscidə daxil ol!”

Mən məscidə daxil olduqda çiyinə əba atmış Həzrət Muhəmmədin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) mehrabda əyləşdiyini və İmam Əlinin (ələyhissalam) də Əbu Bəkrin yaxasından tutduğunu gördüm.

Peyğəmbəri-Əkrəm (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) Əbu Bəkrə buyurdu: “Ey Əbu Bəkr! Sən və sənin tərəfdarların məndən sonra nalayiq və pis əməllərə mürtəkib olacaqsınız. Sizə həm Allahın lənəti və həm də mənim lənətim olsun.”²

HƏZRƏT ƏLİNİN (ələyhissalam) KƏRBƏLADAN KEÇMƏSİ

İbni Abbas rəvayət edir: “Əli ibni əbi Talib (ələyhiməssalam) Siffeyn müharibəsinə hərəkət edən zaman mən də onunla idim. Orada Fərat çayı yerləşən

¹ Yəni Allah-təala bütün elmləri və aləmlərin sirrlərini bizə əta etmişdir.

² “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 184 və “Mənaqib ibni Şəhri Aşub”, c. 4, səh. 52.

“Neynava” çölünə çatdıqda uca səsle məndən soruşdu:
“Ey ibni Abbas, buranı tanıyırsanmı?”

Cavab verdim: “Bəli!”

Buyurdu: “Əgər mənim qədər tanısaydın, göz yaşını axıtmamış buradan ötməzdin.”

Həzrət bunu deyib o qədər ağladı ki, göz yaşları mübarək saqqalını isladib sinəsinə axmağa başladı. Biz də dözə bilməyib Ona qoşulduq və ağlamağa başladıq.

Sonra Həzrət “ah” çəkərək əlavə etdi: “Biz hara, Əbu Süfyan hara?! Biz hara, şeytan qrupu və küfr əhli hara?! Ey Əba Əbdillahi! Allah sənə səbr və dözümlə əta etsin! Onlardan sənə yetişən atana da yetişəcəkdir.”

Daha sonra Həzrət dəstəməz almaq üçün su istədi. Namaz qıldıqdan sonra İmam Hüseyin (əleyhissalam) barəsində buyurduğu sözlərini yenə də təkrar etdi. Bir az gözünün yuxusunu alıb istirahət etdikdən sonra ayıldı və buyurdu: “Ey Abbas!”

Ərz etdim: “Mən burdayam.”

Buyurdu: “Yuxuda gördüyümü sənə söyləyimmimi?”

Cavab verdim: “Bəli, yəqin ki, yaxşı və şirin biri yuxu görmüsüz.”

Həzrət buyurdu: “Yuxuda gördüm ki, sifət və geyimləri ağ olan bir dəstə insan asimandan yer üzünə enməkdədirlər. Onlar əllərinə ağ bayraq tutmuş, bellərinə isə ağ və parıldayan qılınc taxmışdılar. Onlar həmin bu torpağın ətrafına bir xətt çəkməyə başladılar. Sonra burdakı xurma ağaclarının yarpaq və budaqlarının kəsilməsini və yer üzünün sanki təzə qan ilə dolub dalğalandığını müşahidə etdim. Ürəyimin və bədənimin parçası olan Hüseyin həmin qan dalğaları arasında boğulmaqda idi. O, fəryad edir və bir kəsi köməyə çağırırdı. Lakin dadına yetişən yox idi.

Nəhayət yer üzünə enmiş ağ rəngə bürünmüş insanlar ona dedilər: “Ey Peyğəmbər xanədanı! Dözümlü və səbrli olun! Siz insanların ən pisinin əli ilə qətlə yetiriləcəksiniz. Ey Əba Əbdillahi! Behişt sizin intizarınızdadır.”

Sonra onlar mənə baş sağlığı verib dedilər: “Müjdə olsun Sizə! Həqiqətən Allah-təala Qiyamət günü Onu Sizin gözünüzü işıqlandıran bir nur qərar verəcəkdir.”

Bu zaman yuxudan ayıldım. Canım Onun əlində olan Allaha and olsun ki, Həzrət Əbulqasim Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) mənə xəbər vermişdir ki, sitəmkar və zalım camaatla döyüşə getdiyim zaman bu yuxunu görəcəyəm. Bu yer “Kərb”¹ və “bəla”dan² ibarətdir. Belə ki, burada Hüseyin və on yeddi nəfər Fatimə övladlarından dəfn olunacaqdır. Bu torpağın adı “Kərbəla”dır. Bu ad asimanlarda Məkkə, Mədinə və Beytul Müqəddəs kimi yad olunur.

Sonra əlavə etdi: “Ey ibni Abbas! Bu ətraflarda sarı zəfəran rənginə çalan ahu peyinlərini axtar!”

Mən də onları axtarmağa başladım. Peyinləri bir yerdə cəm olmuş halda tapdıqda Əmirəlmömininə xəbər verdim. Həzrət buyurdu: “Allah və Onun elçisi düz buyurmuşlar.”

İmam yerindən qalxıb sürətlə bizə tərəf gəlib onları yerdən qaldırdı. İylədikdən sonra buyurdu: “Ey ibni Abbas! Bunların nə olduğunu bilirsənmi? Bu peyinləri İsa ibni Məryəm iyləmiş və belə dua etmişdir: “İlahi! İmam Hüseyinin (əleyhissalam) atası bu peyinləri

¹ Qəm-qüssə.

² Bəla, müsibət.

iyləyib ürəyi təskinlik tapsın deyə bunları həmişə saf və çürüməmiş halda saxla.”

Həzrət Əli (ələyhissalam) sözüne belə davam etdi: “Ey İsa ibni Məryəmin Pərvərdigarı! Hüseyin qatillərinə, onun üstünə hücum çəkənlərə, onun düşmənlərinə kömək edənlərə və onu yalnız buraxanlara Öz bərəkətini nazil etmə.”

O Həzrət bunu deyib ağlamağa başladı. Biz də Onunla bərabər göz yaşını axıtdıq. Nəhayət Həzrət o qədər ağladı ki, bihuş oldu. Bir müddətdən sonra ayıldı, ahu peyinlərini özü ilə götürdü və mənə də onlardan üstümdə saxlamağı tapşırırdı və buyurdu: “Bunların təzə qana bulaşdığını gördüyün zaman bil ki, bu məkanda artıq Əba Əbdillahil Hüseyin qətlə yetirilmişdir.”

İbni Abbas deyir: “Mən onları həmişə üstümdə saxlayırdım və qoruyurdum. Bir gün yuxudan oyanıb həmin peyinlərin qana bulaşdığını gördüm. Oturub ağlamağa başladım və öz-özümə dedim: Hüseyin (ələyhissalam) qətlə yetirildi.”

Bu hadisə zöhr azanın vaxtı ilə üst-üstə düşürdü. Şəhəri qaranlıq bürümüşdü. Yavaş-yavaş zülmət bürünən günəş görünməyə başladı. Sanki şəhərin divarları qana bulaşmışdı. Birdən qeybdən bu nidanın gəldiyini eşitdim: “Ey Peyğəmbər ailəsi! Dözümlü və səbirli olun ki, əziz övladınız qətlə yetirildi. Əmin olan ruh ağlar halda nazil oldu.”

Sonra həmin nidadan ağlamaq səsi eşidildi. Mən də ağlamağa başladım.

Bir müddət keçəndən sonra İmam Hüseyinlə (ələyhissalam) Kərbəla hadisəsində olanlar mənə bildirdilər ki, həmin gün sənin eşitdiyini biz də döyüş meydanında eşidirdik.

Bu səsin Xızır Peyğəmbərin (ələyhissalam) olduğunu düşündük.¹

HƏZRƏT ADƏMİN (ələyhissalam) YEZİDƏ LƏNƏT GÖNDƏRMƏSİ

Bir gün Adəm Peyğəmbər (ələyhissalam) yer üzündə seyr etdiyi zaman yolu Kərbəlaya düşdü. Ora yedişdikdə özündən asılı olmayaraq ürəyi sıxılmağa başladı və qəmginləşdi. İmam Hüseyin (ələyhissalam) qətlə yetirilən yerə çatdıqda ayağı büdrəyib yıxıldı və ayağından qan axmağa başladı. Başını səmaya qaldıraraq Allah-təalaya ərz etdi:

“İlahi! Etdiyim hansı günah² üçün cəzamı verirsən?”

Allah-təala buyurdu: “Ey Adəm! Bir günah etmədin. Bu torpaqda sənin övladlarından olan Hüseyin zülmə məruz qalıb şəhadətə çatacaqdır. Sənin onunla həmdərd olmağımı istədim. Bunun üçün də ayağından qan axıdıldı və torpağa bulaşdı.”

Həzrət Adəm (ələyhissalam) soruşdu: “Onun qatili kimdir?”

Buyurdu: “Asimanların və yerin lənətinə düşər olan Yeziddir.”

Bu zaman Həzrət Adəm (ələyhissalam) Cəbrayıl mələkdən (ələyhissalam) soruşdu: “Bunun üçün mən nə etməliyəm?”

Mələk cavab verdi: “Sən də Yezidə lənət göndər!”

Bunu eşidən Adəm Peyğəmbər (ələyhissalam) Yezidə dörd dəfə lənət göndərdi.¹

¹ “Biharul-ənvar”, c. 61, səh. 170 və “Əmali”, şeyx Səduq, səh. 478.

² Tərki-əvla.

MÜSİBƏTİN YAD EDİLMƏSİ

Həzrət Adəm (ələyhissalam) ərşə nəzər saldıqda beş nəfər “Ali əba”nın müqəddəs adlarını müşahidə etdi. Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) bu adların kimlər olduğunu Ona bəyan etdi və tövbəsinin qəbul olması üçün Adəm Peyğəmbərə (ələyhissalam) bu duanı öyrətdi:

يَا حَمِيدُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ يَا عَالِيَّ بِحَقِّ عَلِيِّ يَا فَاطِرُ بِحَقِّ فَاطِمَةَ يَا مُحْسِنُ
بِحَقِّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَ مِنْكَ الْإِحْسَانُ

“Ya Həmid, bihəqqi Muhəmməd, ya Ali, bihəqqi Əli, ya Fatir, bihəqqi Fatimə, ya Muhsin, bihəqqil Həsən vəl Hüseyn və minkəl ihsan.”

Ya Həmid! Səni and verirəm Muhəmmədin xatirinə! Ya Ali, Səni and verirəm Əlinin xatirinə! Ya Fatir! Səni and verirəm Fatimənin xatirinə! Ya Muhsin! Səni and verirəm Həsən və Hüseynin xatirinə! Ehsan yalnız Səndəndir.

Elə ki, Həzrət Adəm (ələyhissalam) beşincinin adını dilinə gətirdikdə, qəlbi kövrəldi və istər-istəməz gözündən yaş axmağa başladı. Soruşdu: “Nə üçün bu ad qəlbimi sızladıb məni ağladır?”

Bu vaxt Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) İmam Hüseynə (ələyhissalam) mərsiyə oxumağa başladı. Bunu eşidən Adəm Peyğəmbər (ələyhissalam) və bütün mələklər ağlaşdılar.

Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) dedi: “Haqq və ədalət yolunda övladın Hüseynin (ələyhissalam) başına elə bir

¹ “Biharul-ənvar”, c.44, səh. 242 və “Hüseyn ibni Əli”, səh. 190.

müsiabət gələcəkdir ki, bütün müsiabətlər onun bərabərində çox kiçikdir.”

Həzrət Adəm (ələyhissalam) soruşdu: “O müsiabət nədir?”

Mələk dedi: “O, yalnız, tənha, qərib, kimsəsiz və susuz bir vəziyyətdə şəhadətə yetişəcəkdir. Ey Adəm! Kaş Onu həmin qəmgətirən məkanda görəydin. Onun fəryadı asimanları bürüyür, lakin dadına yetişən olmur. Ona qılinc və nizə vurulur, mübarək başını bədənindən ayırır nizəyə taxır, xeymələri qarət edib od vururlar. Onun müqəddəs başını əsir tutulmuş vəhy evinin qız-gəlinləri və səhabələri ilə birlikdə şəhərin küçələrində gəzdirirlər.”¹

GƏMİ ƏHLİNİN GÖZ YAŞLARI

Həzrət Nuhun (ələyhissalam) gəmisi Kərbəla diyarına yetişdikdə dalğalar təlatümə gəldi və gəmi güclü təkanlara məruz qaldı. Həzrət gəminin qərq olmasından qorxdı. O, Allah-təalaya ərz etdi: “Pərvərdigara! Bütün dünyanı rahatlıqla seyr etdim, lakin belə narahatlıq keçirmədim. Bunun səbəbi nədir?”

Cəbrayıl mələk (ələyhissalam) nazil olub dedi: “Bura İmam Hüseynin (ələyhissalam) şəhadətə yetişəcəyi məkandır.”

Sonra Nuh Peyğəmbər (ələyhissalam) və gəmidəkilər İmam Hüseynin (ələyhissalam)

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 245.

məzlumluğuna görə əzadarlıq edib Həzrətin qatillərinə lənət göndərdilər.¹

KÜLƏYİN KƏRBƏLA MÜSİBƏTİNİ ZİKR ETMƏSİ

Bir gün Həzrət Süleyman (ələyhissalam) səmada hərəkət edirdi. Kərbəla torpağına çatanda güclü tufan qopmağa başladı. Tufan Həzrətin əyləşdiyi xalçasını üç dəfə fırlatdı və nəhayət onu yer üzünə tərəf çəkməyə başladı.

Küləyin ixtiyarı Həzrət Süleymanın (ələyhissalam) əlində olduğu üçün bu tufanın səbəbini küləkdən soruşdu.

Külək Allahın izni ilə dilə gəlib İmam Hüseyin (ələyhissalam) müsibətini zikr etməyə başladı. Sonra dedi: “Ey Allahın Peyğəmbəri! İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə çatacağı məkan buradır.”²

HƏZRƏT İBRAHİMİN (ələyhissalam) GÖZ YAŞLARI

Allah-təala İbrahim Peyğəmbəri (ələyhissalam) bir daha imtahan etmək və yüksək bir mükafat (imamət məqamı) vermək üçün oğlunu qurban kəsməsini əmr etdi.

Həzrət bu əmrə hazır olduqda Allah-təala buyurdu: “Ey İbrahim! Sənin fikrincə aləmlərin ən sevimli məxluqu kimdir?”

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 243.

² “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 244.

O: “Sənin sevimli və seçilmiş bəndən Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm).

Allah-təala buyurdu: “Onu çox istəyirsən, ya özünü?”

Dedi: “Onu.”

Buyurdu: “Onun övladını çox istəyirsən, yoxsa öz övladını?”

Ərz etdi: “Onun əziz övladını öz övladımdan çox isrəyirəm.”

Allah-təala buyurdu: “De görüm, ədalət və haqq uğrunda onun övladının zalımların əli ilə başının kəsilməsi sənin üçün ağırdır, yoxsa öz əlinlə oğlunun Allah yolunda qurban kəsilməsi?”

İbrahim Peyğəmbər (ələyhissalam) cavab verdi: “Düşmənlərin əli ilə Onun qətlə yetirilməsi mənim üçün çox ağırdır.”

Allah-təala buyurdu: “Ey İbrahim! Özlərini Muhəmməd ümmətindən hesab edən bir qrup Onun vəfatından sonra övladı Hüseyinin başını zalımcasına kəsəcəklər. Onlar etdikləri bu cinayətə görə ən böyük əzaba duçar olacaqlar.”

Həzrət eşitdiyi bu hadisəyə görə çox narahat və qəmgin olub göz yaşı axıtmağa başladı. Ona vəhy olundu: “Ey İbrahim! Hüseyinə ağlayıb göz yaşı axıtacağın üçün oğlun İsmayılın qurban etməsini bağışladım. Bu böyük müsibətə səbr və dözümlük göstərdiyinə görə sənə yüksək dərəcələr əta etdim.”¹

Başqa bir rəvayətdə belə nəql olunur: “ Həzrət İbrahim (ələyhissalam) at ilə Kərbəla çölünə gəlib çatdıqda atının ayağı sürüşdü və O atdan yerə yığılıb

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 225.

başı qanadı. O, üzünü səməyə tərəf qaldırdı və dedi: “Pərvərdigara! Hansı xəta məndən üz verdi?”

Allah-təalanın izni və iradəsi ilə at dilə gəlib cavab verdi: “Bu torpaqda sonuncu Peyğəmbərin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) övladı şəhadətə yetişəcəkdir. Buna görə də Onunla həmdərd olasan deyə sənın qanın axıdıldı.”¹

SU İÇMƏKDƏN İMTİNA

Həzrət İsmayılın (ələyhissalam) bir sürü qoyunu var idi. Onları otarmaq üçün çobana tapşırırmışdı. Bir gün həmin çoban Fərat çayının sahilində qoyunlara fikir verib gördü ki, onlar su içmirlər. Bu cərəyanı İsmayıl Peyğəmbərə (ələyhissalam) xəbər verdi. Həzrət Allah-təaladan buna çarə etməsini istədi. Vəhy gəldi ki, bunun sirrini qoyunlardan soruşsun. O, qoyunlardan soruşdu: “Nə üçün bu sudan içmirsiniz?”

Qoyunlar Qadir Allahın izni ilə dilə gəlib cavab verdilər: “Sənın nəslindən olan Hüseynin (ələyhissalam) bu torpaqda şəhadətə yetməsi bizə bəyan oldu. Onun bu müsibətinə görə biz də bu suyu içməkdən imtina etdik.”²

HƏZRƏT ZƏKƏRİYYANIN (ələyhissalam) ƏZADARLIĞI

Zəkəriyyə Peyğəmbər (ələyhissalam) Allah-təaladan beş müqəddəs adların ona öyrətməsini istədi. Uca Allah

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 243.

² Yenə orada.

bu adları təlim etmək üçün Cəbrayıl mələyi (ələyhissalam) onun yanına göndərirdi. Həzrət Zəkəriyyə (ələyhissalam) Muhəmməd, Əli, Fatimə, Həsənin (ələhimussalam) mübarək adlarını dilinə gətirdikdə qəmginliyi və pərişanlığı aradan getdi. Lakin imam Hüseyin (ələyhissalam) mübarək adı dilindən cari olduğda istər-istəməz boğazı tutuldu və ürəyi kövrəldi. O, buna təəccüb edib Allah-təaladan soruşdu: “İlahi! Nə üçün dörd müqəddəs nurun mübarək adlarını dilimə gətirdikdə qəm-qüssədən uzaqlaşım aramlıq tapım, amma Hüseyin (ələyhissalam) mübarək adını zikr etdikdə isə gözlərim yaşla dolur, ürəyim sızıldayır və vücudumu qəm-qüssə bürüyür?”

Allah-təala Kərbəladada baş verəcək böyük və dərddli hadisəni onun üçün açıqladı. Sonra “Məryəm” surəsinin birincisi ayəsində gələn “muqəttə”¹ hərflərin mənasını belə izah etdi: “Kəf”-Kərbəla diyarına, “hə” - Peyğəmbər xanədanının həlakətinə və əsir düşməsinə, “yə”-zalım və qaniçən Yezidə, “əyn”-Hüseyin ətəşinə², “sad”-isə onun haqq yolunda heyrətəddici səbr və dözümlünə işarədir.”

Həzrət Zəkəriyyə (ələyhissalam) bu böyük müsibəti eşidəndən sonra məscidin qapısını bağlıdı və üç gün oradan bayıra çıxmadı. O, bu müddətdə İmam Hüseyin (ələyhissalam) üçün yas qurdu və O Həzrət üçün əzadərliq edib mərsiyəni oxumağa başladı:

¹ Bəzi surələrin əvvəllərində gələn əlifba hərfləri mutəşabih ayələrdən və sirlərdəndir ki, Quranın o hərflərlə xitab etdiyi kəslərdən başqa kimsə o rəmzlərdən agah deyildir. Bunların sirri on dörd Məsuma (ələhimussalam) aiddir.

² Şiddətli susuzluğuna.

“Pərvərdigara! Ən üstün məxluqun olan Həzrət Muhəmmədə (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) övladının şəhadətini nəşib edirsənmi? Ona bu ürək yandırıcı müsibəti göndərirsənmi? Əli və Fatiməyə (ələyhiməssalam) bu müsibət libasını geyindirirsənmi? Bu ağır müsibətin əzab-əziyyətini onlara nazil edirsənmi?”

Sonra belə bir dua etdi: “İlahi! Mənə bir oğul nəşib et və onu qocalığımda gözümün nuru qərar ver. Əgər onu mənə əta etsən, məni ona məhəbbətli et. Belə ki, ən sevimli bəndən Həzrət Muhəmmədə (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) bu qəmli faciəni nəşib etdiyün üçün mənim də övladıma o faciə kimi şəhadət nəşib et.”

Nəhayət Allah-təala onun duasını qəbul edib Yəhya (ələyhissalam) adında bir övlad əta etdi və sonralar o da şəhadət şərbətini içdi.¹

ALLAH-TƏALANIN MUSAYA (ələyhissalam) MÜSİBƏTİ ZİKR ETMƏSİ

Bir gün Bəni-İsraildən olan bir şəxs Həzrət Musanın (ələyhissalam) tələsik halda Yaradanla münacat üçün Tur dağına getdiyini gördü. Yaxınlaşıb ona dedi: “Ey Allahın Peyğəmbəri! Böyük bir günaha mürtəkib olmuşam. Xahiş edirəm, Allahdan bağışlanmağımı istə.”

Həzrət Musa (ələyhissalam) münacat əsnasında Uca Allaha ərz etdi: “Pərvərdigara! Mən bir söz deməmişdən qabaq onsuz da Sən hər şeyi bilirən.

¹ “Biharul-ənvar”, c. 14, səh. 178.

Bəndələrindən biri böyük bir günaha batmışdır. Səndən onu əfv edib bağışlamağını istəyirəm.”

Allah-təala buyurdu: “Hər kəs günahından peşiman olub bağışlanmaq istəsə, onu əfv edəcəyəm. Lakin Hüseyin qatillərini heç vaxt bağışlamayacağam.”

Həzrət soruşdu: “İlahi! Hüseyin (ələyhissalam) kimdir?”

Buyurdu: “Həmin kəsdir ki, Tur dağında sənə bəyan oldu.”

Həzrət Musa (ələyhissalam) yenə soruşdu: “Onu kim qətlə yetirəcəkdir?”

Allah-təala buyurdu: “Zalımlar və təcavüzkarlar onu Kərbəla çölündə şəhadətə yetirəcəklər. Onun atı hər tərəfə qaçaraq fəryad edəcək və Peyğəmbərin əziz qızının oğlu üçün zalımların zülmündən nalə çəkib yardım diləyəcəkdir. Hüseyin şəhadətindən sonra mübarək bədəni qüslsüz və kəfənsiz Kərbəla çölündəki qızmar daşların üstünə düşəcək, hər nəyi varsa, qarət olunacaqdır. Onun ailəsi əsir düşəcək, əhabələri və dostları şəhadətə yetişəcəkdir. Onların başları öz İmamının başı ilə birlikdə nizələrin ucuna sancılacaqdır. Kiçik yaşlı uşaqlar susuzluqdan dözə bilməyib ölümcül vəziyyətə düşər olacaq, qocaların bədənlərinin dərisi solacaqdır. Onlar özlərinə bir yardım edən axtaracaqlar. Lakin heç kim onlara kömək etməyəcəkdir.”

Bunu eşidən Həzrət Musa (ələyhissalam) ağlamağa başladı. Sonra Allah-təala yenidən buyurdu: “Ey Musa! Hər kəs bu müsibəti dərk edib göz yaşı axıtsa, yaxud başqalarını ağlatsa və y əzadarlıq edib qəm-qüssəyə

batsa, onun bədəni Cəhənnəm odunda yanmayacaqdır.”¹

Başqa bir rəvayətdə belə deyilir: “Harun Peyğəmbər (ələyhissalam) vəfat etdiyi zaman Həzrət Musa (ələyhissalam) əllərini səmaya qaldırıb dedi: “İlahi! Qardaşımı bağışla.”

Allah-təala Musa Peyğəmbərə (ələyhissalam) xitab edib buyurdu: “Ey Musa! Əgər bütün yer üzünün camaatı üçün bağışlanmaq istəsən, hamısını bağışlayaram, lakin Hüseynin qatillərini heç vaxt bağışlamaram.”²

YEZİDƏ LƏNƏT KƏRBƏLADAN KEÇMƏYİN ŞƏRTİDİR

Bir gün Həzrət İsa (ələyhissalam) səhabələri ilə birlikdə Kərbəla torpağından keçməli oldular. Birdən qəzəbli və vəhşi bir şirin onların qarşısını kəsib yol üstündə durduğunu gördülər. Həzrət ondan soruşdu: “Nə üçün yolumuzu bağlamısan?”

Şir Allah-təalanın izni ilə dilə gəlib cavab verdi: “Əgər Əli və Fatimənin (ələyhiməssalam) övladının qatili Yezidə lənət göndərməsəniz, mən sizi bu torpaqdan keçməyə qoymayacağam.”

Bunu eşidən Həzrət İsa (ələyhissalam) və səhabələr o fasiqə lənət yağdırmağa başladılar.³

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 308.

² “Luhuf”, seyyid ibni Tavus.

³ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 244.

QATILIN TANITDIRILMASI

Hüzeyfə Yəmani nəql edir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) hələ uşaq çağlarında ikən buyurmuşdur: “Allaha and olsun ki, Bəni-Üməyyənin zalımları məni öldürmək üçün bir yerə yığışacaqlar. Ömər ibni Səd isə onların təyin etdiyi qoşun sərkərdəsi olacaqdır.”

Mən O Həzrətdən soruşdum: “Bu mətləbi Peyğəmbəri-Əkrəm (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) Sizə xəbər vermişdir?”

Buyurdu:”Xeyr.”

Sonra mən Allahın Elçisinin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) yanına gedib İmam Hüseyinin (ələyhissalam) sözlərini O Həzrətə çatdırdım. Həzrət Muhəmməd (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) buyurdu: “Mənim elmim Hüseyinin elmi və Hüseyinin elmi mənim elmimdir. Çünki biz hələ baş verməmiş bütün hadisələrdən xəbərdarıq.”¹

Başqa bir rəvayətdə deyilir: “Bir gün Ömər ibni Səd İmam Hüseyinə (ələyhissalam) dedi: “Ağılsız və alçaq adamlar deyirlər ki, guya mən sizi qətlə yetirəcəyəm.”

Həzrət təbəssüm edərək buyurdu: “Onlar ağılsız deyil, əksinə alim və bilikli insanlardır. Söylədikləri doğrudur. Amma bunu bil ki, məndən sonra bir dəfə də olsun sənın qarının arpa suyu ilə belə doymaz və ömrün də uzun çəkməz.”

Həqiqətən də onun aqibəti İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurduğu kimi oldu. Kərbəla faciəsindən az bir müddət sonra Muxtar Səqəfi qiyam edib Kərbəla faciəsində iştirak edən zalımları qətlə

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh.184.

yetirdi. Həmçinin Ömər ibni Sədə ağır əzab və işkəncə verərək onu Cəhənnəmə vasil etdi.”¹

MƏSİHI RAHİB

İbni Ziyad yetmiş min atlı, qalanı isə piyadalardan ibarət olan qoşununa üz tutub dedi: “Ey camaat! Sizlərdən hər kəs Hüseyni qətlə yetirsə, hansı şəhərin hakimiyyətini istəsə, onun ixtiyarına verəcəyik.”

Lakin onun bu sözlərinə etina edən olmadı və heç kimdən səs çıxmadı. Bu vaxt İbni Ziyad, Ömər ibni Sədi çağırıb belə dedi: “Ey Ömər! İstəyirəm şəxsən özün bu muharibəyə başçılıq edəsən.”

Ömər ibni Səd cavab verdi: “Məni bu işdən əfv et.”

İbni Ziyad dedi: “Əfv etdim, lakin sənə verdiyim Rey şəhərin hakimliyini gərək geri qaytarasan.”

Dedi: “Əgər belədirsə, onda bu gecəlik mənə fikirləşmək üçün fürsət ver.”

İbni Ziyad da ona bir gecəlik möhlət verdi. Sonra Ömər ibni Səd evinə qayıdıb bu məsələ barədə öz qohum-əqrabası ilə məşvərət etmək istədi. Amma onlar işin nə yerdə olduğunu bilib bu barədə onunla söhbət etmədilər.

Ömər ibni Sədin atasının dostlarından olan Kamil adında bir kişi xeyirli və həqiqətən də adına layiq kamil bir kişi idi. O, Öməri heyrət və sanki başını itirmiş bir halda görüb ondan bu vəziyyətə düşdüyünün səbəbini soruşduqda Ömər belə cavab verdi: “Mən Hüseynlə müharibə etmək üçün bəni Üməyyə qoşununun sərkərdəsi təyin olunmuşam. Hüseyni öldürmək mənim

¹ “Mədinətul-məaciz”, c. 4, səh. 61.

üçün su içmək kimi bir şeydir. Əgər onu qətlə yetirsəm, Rey şəhərinin hakimi olaçağam.”

Kamil dedi: “Vay olsun sənə, ey Ömər ibni Səd! Peyğəmbəri-Əkrəmin (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) qızının oğlu Hüseyni (ələyhissalam) öldürmək istəyirsən?! Vay olsun sənə, vay olsun dininə ki, haqqı ayaq altına salıb tapdaladın və yolunu azdın. Heç bilirsən, kiminlə müharibəyə qalxmısan?! İnnə lilləhi və innə iləyi raciun. ¹ Allaha and olsun, əgər Muhəmməd (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) ümmətindən bir nəfəri öldürmək üçün bütün dünyanı və onun içindəkiləri mənə bağışlasalar, heç vaxt bu işi görmərəm! Axı Peyğəmbərin (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) nəvəsini öldürməyi özünə necə qıyırsan? Sabah O Həzrətlə üz-üzə gəldikdə Onun gözünün nuru və qəlbinin meyvəsi, hər iki dünya xanımlarının başçısı Həzrət Fatimənin (ələyhəssalam) və Peyğəmbərimizin canişinin övladı, behişt cavanların sərvəri olan Hüseyni (ələyhissalam) qətlə yetirdiyinə görə nə cavab verəcəksən? Bir halda ki, Hüseynin (ələyhissalam) hazırki dövrdə olan məqamı Peyğəmbəri-Əkrəmin (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) dövründəki məqam və mənziləti hökmündədir. Buna əsasən də bizə Rəsuli-Əkrəmə (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) itaət etməyimiz vacib olduğu kimi Hüseyinə (ələyhissalam) də itaət etməyimiz vacib və zəruridir. Mən Allah-təalanı şahid tutur və bildirirəm ki, əgər Onun əleyhinə qiyam etsən və ya öldürsən, Hüseynin (ələyhissalam) şəhadətindən sonra çox az yaşayacaqsan.”

¹ Həqiqətən biz Allahdanıq və həqiqətən də Ona tərəf qayıdacağıq.

Ömər Səd ona dedi: “Məni ölümlə qorxudursan?! Onun ölümündən sonra tezliklə mənim yetmiş min süvarinin sərkərdəsi və Rey vilayətinin hakimi olduğumu görərsən.”

Kamil dedi: “İstəyirəm sənə bir hadisəni nəql edim. Bəlkə bunu eşitməklə səy edib nicat tapasan. Bil ki, mən Şama səfər edərkən sənənin atan Səd ibni Vəqqasla birlikdə idim. Yolun yarısında atım yoruldu və mən dostlarımdan geri qaldım. Yolu itirmişdim. Susuzluq məni əldən salmışdı. Hara getdiyimi heç özüm də bilmirdim. Nəhayət gəlib bir evə yetişdim. Atdan düşüb su içmək üçün evə yaxınlaşdım. Oradan bir rahib çıxıb məndən soruşdu: “Nə istəyirsən?”

Cavab verdim: “Ciyərim yanır, susuzam.”

Dedi: “De görüm, sən biri-birilə dünya malı üstündə vuruşan və it kimi biri-birinə həmlə edən ümmətdən deyilsənmi?”

Cavab verdim: “Mən Ona rəhmət nazil olmuş Muhəmməd (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) ümmətindənəm.”

O dedi: “Siz dünyanın ən şər ümmətiniz. Qiyamət günündə vay olsun sizə! Həqiqətən siz Peyğəmbərin (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) Əhli-beyti (ələhimussalam) ilə müharibəyə qalxıb onları qətlə yetirib əsir tutacaqsınız. Biz öz kitablarımızda Peyğəmbərinizin (salləllahu ələyi və alihi və səlləm) qızının oğlunu tezliklə qətlə yetirəcəyi, qadınları əsir tutacağı, Onları təhqir edib mallarını qarət edəcəyi barədə çox oxumuşam.”

Mən təəccüblə dedim: “Yəni biz bunları edəcəyik?”

Rahib dedi: “Bəli, onu qətlə yedirdikdən sonra yerlər, göylər, dənizlər, dağlar, susuz biyabanlar,

səhrələr, suda və quruda yaşayanlar, uçan quşlar, vəhşi heyvanlar uca səslə fəryad və nalə çəkərək O Həzrətin qatillərinə lənət göndərəcəklər. Çox keçməz bir nəfər qiyam edib Hüseyinin (ələyhissalam) qanının intiqamını o zalımlardan alacaq və Allah-təala onları Cəhənnəmə göndərəcəkdir.”

Sonra əlavə edib dedi: “Mən səni o pak insanın qatili ilə yaxın olduğunu görürəm. Allaha and olsun! Əgər mən o vaxta qədər sağ qalsam, O Həzrət qılınc həmlələrindən qoruyacağam.”

Dedim: “Ey rahib! Mən Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) qızının oğlu ilə düşmənçilik və müharibə etməkdən Allaha pənah aparıram.”

O dedi: “Əgər sən özün də bunu etməsən, sənin qohumlarından və ya yaxınlarından olan bir kəs bu işi edəcəkdir. Cəhənnəm əhlinin yarısına verilən əzabları həmin qatilə də verəcəklər. Onun əzabı Firon və Hamana verilən əzablar kimidir.”

Nəhayət rahib qapını üzümə bağlayıb, mənə su verməkdən imtina etdi və gedib ibadətlə məşğul olmağa başladı. Mən də çarəsiz atıma minib yola düşdüm. Bir az getdikdən sonra itirdiyim yoldaşları tapdım. Sənin atan Səd mənə dedi: “Nə üçün gec gəlib çıxdın?”

Mən də başıma gələnləri ona danışdım. Atan mənim sözlərimin düz olduğunu təsdiqlədi. Belə ki, özünün də nə vaxtsa həmin rahiblə görüşdüyünü və rahibin mənə söylədiklərini ona da xəbər verdiyini açıqladı.

Ey Ömər! Atan sənin Əhli-beytin (ələhimussalam) qatillərindən olduğundan çox qorxurdu. Ehtiyatlı ol ki, İmam Hüseyinin (ələyhissalam) əleyhinə qiyam

etməyəsen. Əgər bu işi görsən, Cəhənnəm əhlinin yarı əzabı sənə yetişəcəkdir.”

Bu cərəyan ibni Ziyadın qulağına çatdıqda Kamili yanına çağırırdı və onun dilini kökündən kəsdi. Kamil bir neçə gün yaşadıqdan sonra şəhadətə qovuşdu.¹

SAYSIZ-HESABSIZ MƏLƏKLƏR

İmam Hüseyin (ələyhissalam) İraqa tərəf hərəkət etməsindən üç gün qabaq bəziləri Həzrətin hüzuruna gəlib İraq camaatının vəfasızlığından söhbət açıb Onu bu səfərdən yayındırmaq istədilər.

İmam (ələyhissalam) onları dinlədikdən sonra səməyə işarə etdi. Birdən asimanın qapıları açılıb saysız-hesabsız və misli görünməmiş mələklər yer üzünə axışmağa başladılar.

İmam Hüseyin (ələyhissalam) ordakılara üz tutub buyurdu: “Əgər dünya işləri adi və təbii qaydada getməsəydi, mən bütün bu mələklərlə düşməyə qarşı vuruşub onları məhv edərdim. Lakin bilirəm ki, Kərbəla mənim və səhabələrimin şəhadət yeridir. Belə ki, oğlum Əlidən² başqa heç kim sağ qalmayacaqdır.”³

CİNLƏRİN HAZIRLIĞI

İmam Hüseyin (ələyhissalam) Mədinədən hərəkət etdiyi zaman müsəlman cinlərdən təşkil olunmuş bir

¹ “Mədinətul-məaciz”, c. 3, səh. 62.

² İmam Səccad (ələyhissalam).

³ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 364.

dəstə zahir oldu və Həzrətin xidmətinə yetişib dedilər: “Ey bizim ağamız! Biz Sizin şüalərinizdən və dostlarınızdanıq. Sizinlə düşmənçilik edənləri bir anda məhv etmək üçün bizə əmr edin.”

İmam (ələyhissalam) onlara dua edib buyurdu: “Məgər Allah-təalanın Quranda cəddimə nazil etdiyi bu ayəni oxumamısınız? Uca Allah buyurur:

أَيَّمَا تَكُونُوا يُذْرِكْكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ

«Harada olsanız, hətta ucaldılmış hasarlar və qəsrlərin içində olsanız belə, ölüm sizi haqlayacaqdır.¹»

Sonra İmam (ələyhissalam) sözlərinə davam edərək buyurdu: “Əgər mən hərəkət etməyib evdə otursam, bu insanlar nə ilə imtahan olunacaqlar? Hansı şəxslər Kərbəlada mənim şəhadətə yetişdiyim məkana sakin olacaqlar? Belə ki, Allah-təala dünyanı yaratdığı ilk gündən həmin torpağı müqəddəs qərar verdi və onu şərəfləndirdi. Ora əmin-amanlıq, bizim şüalərin bu dünya və Axirətdə pənah yeridir.

İndi isə qayıdın və şəhadətə yetişdiyim gün Kərbəlaya gəlin! Həmin gün düşmənlər Əhli-beytimi əsir tutaraq işgəncəyə məruz qoyar və mənim başımı bədənimdən ayıraraq zalım Yezidin hüzuruna apararlar.”

Cinlər dedi: “Ey Allahın sevimlisi! Əgər Sizə itaət etmək bizə vacib olmasaydı, düşmənləriniz sizin yolunuzu kəsməmişdən qabaq onları qətlə yetirərdik.”

¹ “Nisa” surəsi, ayə78.

İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurdu: “Allaha and olsun ki, bizim gücümüz və qüdrətimiz sizinkindən çoxdur. Lakin biz istəyirik ki, Allahın höccətini yaranmışlar üzərində tamam edib Onun qəza-qədrini yerinə yetirək.”¹

NİŞAN VERİLƏN MƏKAN

İmam Hüseyin (ələyhissalam) Küfə şəhərinə hərəkət etdiyi zaman Ümmü Sələmə Ona dedi: “İraqa tərəf getmə, çünki Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) belə buyurduğunu eşitdim: “Oğlum Hüseyin Kərbəla adlanan torpaqda şəhid olacaqdır.” Sonra az miqdarda həmin torpaqdan bir şüşənin içinə qoyub mənə uzatdı.”

İmam Hüseyin (ələyhissalam) buyurdu: “Allaha and olsun ki, mən babamın buyurduğu kimi şəhadətə çatacağam. Əgər İraqa getməsəm, harda olursa olsun, düşmənlər məni qətlə yetirəcəklər.”

Ey Ümmü Sələmə! İstəyirsənsə, özümün və tərəfdarlarımdan şəhid olduğu yeri sənə nişan verim.”

Sonra mübarək əli ilə Kərbəla tərəfə işarə etdi. Ümmü Sələmə Kərbəladakı düşərgəni və İmam Hüseyinin (ələyhissalam) dəfn olunacaq yeri çox aydın şəkildə müşahidə etdi.

O Həzrət yerdən bir az türbət götürüb şüşəyə tökdü və onu Ümmü Sələməyə verib buyurdu: “Bunu da Peyğəmbərin sənə verdiyi türbətin yanında saxla! Bu türbətlərin qana boyandığını gördüyün zaman bil ki, mən artıq şəhadətə çatmışam.”

¹ “Biharul-ənvar”, c. 44, səh. 105.

Ümmü Sələmə deyir: “Məhərrəm ayının onuncu günü zöhrdən sonra şüşələrə nəzər saldıqda hər ikisinin qana bulaşdığını gördüm.”¹

HİNDİSTAN PADŞAHININ MÜSƏLMAN OLMASI

İmam Hüseynin (ələyhissalam) dövründə Qeys adında bir büdpərəst Hindistan ölkəsində padşah idi. O, Aşura günü ova çıxmışdı. Atı ilə bir ahunun dalınca düşüb onu tutmaq istəyirdi. Elə bu zaman bir şir yolun ortasında peyda olub padşaha hucum etmək istədi. Padşah atını saxladı və ibadət etdiyi bütəldən yardım istəməyə başladı. Lakin onun dadına yetişən olmadı.

Padşahla birlikdə ova çıxan və şirə olan xidmətçi dedi: “Ey Soltan! Cansız əşyalar sizə nicat verə bilməzlər. Allahın höccətini çağırın Ona təvəssül edin.”

Padşah soruşdu: “Allahın höccəti kimdir?”

Xadim: “Allahın höccəti hal-hazırkı dövrdə Mədinədə² rəhbərlik edən Hüseyin ibni Əlidir (ələyhiməssalam).”

Qorxu və iztirab içində olan padşah ağladı və fəryad çəkməyə başladı: “Ey Allahın höccəti! Ey Hüseyin! Dadıma yetiş!”

Birdən toz-torpaq içində olan və müşk ətrinin iyini verən bir atlının onlara tərəf sürətlə gəldiyini gördülər. Atlı heç bir söz demədən şiri oradan uzaqlaşdırandan sonra buyurdu: “Ey Qeys! Mən indi Kərbəlada baş

¹ “İrşad”, şeyx Mufid, c. 2, səh. 130.

² Xidmətçi İmam Hüseynin (ələyhissalam) Kərbəlada olmasından bixəbər idi.

verən döyüşdən gəlirəm. İraq camaatı məktub yazaraq məni dəvət etdilər. Lakin sonradan əhdlərinə vəfasız çıxıb hətta suyu belə üzümüə bağladılar. Onlar qardaşlarımı, övladlarımı və səhabələrimi öldürdülər. İndi isə tək tənha qalmışam. Düşmənlərlə vuruşduğum zaman sənin fəryadın qulağıma yetişdi və gəldim ki, sənə nicat verəm. İndi isə özlərini mənim cəddimin ümmətindən hesab edənlərlə döyüşə qayıdırəm.”

Soltan dedi: “Mənim çoxlu qoşunum var. İcazə versəniz, onları Sizin ixtiyarınızda qoyardım.”

Həzrət buyurdu: “Mənim ömrümə iki saatdan artıq vaxt qalmayıb. Bu gün mən şəhadətə çatmalıyam. Səndən istəyim budur ki, İslamı qəbul edib öz rəiyyətinlə¹ birlikdə hər il Aşura gününü əzadarlıq edəsiniz.”

Soltan dedi: “Onda xahiş edirəm, şəhadətinizə görə mənə bir nişan verin.”

İmam (əleyhissalam) mübarək əlini uzadıb ağacın bir budağını qopardı və padşaha verib buyurdu: “Budaqdan qan axanda mənim şəhadətə çatdığımı biləcəksən.”

Həzrət bunu buyurub gözlərdən qeyb oldu.²

CİNLƏRİN RƏİSİ ZƏFƏR³

Kərbəlada baş verən ürəkyaandırıcı səhnələr davam edərkən şiə cinlərin rəisi Zəfər “Bərul-ulum” adlanan bir məkanda özü üçün toy mərasimi qurmuşdu. O, toy

¹ İxtiyarında olan insanlar.

² “Məcməul-nurəyn”, səh. 513.

³ Xalq arasında cinni Cəfər adı ilə məşhurdur. Lakin əsl adı Zəfərdir.

məclisinə cin tayfasının böyüklərini də dəvət etmişdi. Zəfər şad-xürrəm halda bəylik masası başında əyləşmişdi. Birdən oturduğu taxtın altından ahu-nalə və ağlamaq səsləri eşitdi.

O, dedi: “Toyumda ağlayan kimdir?!”

İki cin ona yaxınlaşıb dedilər: “Ey əmir! Bizi filan şəhərə göndərdiyiniz zaman yolumuz ərəblərin adlandırdığı “Neynəva” çölündəki Fərat çayının yaxınlığından düşdü. Orada böyük bir qoşunun yığıldığını və döyüşdüyünü müşahidə etdik. Onlara yaxınlaşdıqda Hüseyn ibni Əlinin (ələyhiməssalam) ailəsinin və səhabələrinin şəhadətə yetişdiyini, O Həzrətin isə tək-tənha döyüş meydanında olduğunu gördük. Biz Onun atasının vasitəsi ilə müsəlman olanlardanıq. Qərib və kimsəsiz İmam (ələyhissalam) nizəyə söykənmiş halda ətrafa nəzər salıb buyururdu: “Bizə kömək edən bir kəs varmı?!” Onun əhli-əyalının nalə və fəryad səsləri göylərə ucalmışdı. Bu faciəli hadisəni müşahidə etdikdə tez özümüzü sizə çatdırıb xəbər vermək istədik.”

Zəfər bunu eşidən kimi şahənşahlıq tacını başından çıxartdı və bəylik paltarını soyunub cin tayfalarını bu cərəyandan xəbərdar. Sonra birlikdə Kərbəlaya tərəf tələsik yola düşdülər.

Zəfərin özü belə deyir: “Biz Kərbəla çölünə yetişdikdə Mənsur, Nəsir, Cəbrayıl, Mikayıl və İsrafil mələklər neçə min qoşunla, o cümlədən külək, dəniz, dağ, atəş və əzab mələkləri isə hərəsi öz qoşunu ilə düşmən ordusunu əhatəyə aldığını və onları məhv etmək üçün əmr gözlədiklərinin şahidi olduq. Bundan əlavə yüz iyirmi dörd min Peyğəmbərin ruhları da heyrət içində sıraya düzölmüş, Xatəmul-Ənbiya Həzrət

Muhəmməd (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) isə mübarək qollarını Hüseynə (ələyhissalam) tərəf uzatmış halda buyururdu:

ولدى العجل العجل انا مشتاقون

“Vələdi, əl əcəl, əl əcəl, inna muştəqun.”¹

Ali əbanın beşincisinin mübarək başı və bədəni al-qana bulaşmış və gözləri dolu halda tək-tənha döyüş meydanında dayanmışdı. O , hər nəfəs alıb buraxdıqca mübarək ağzından qan sıçrayır və ətrafındakı mələklərə heç bir əhəmiyyət vermirdi. Mələklər mənə Həzrətin xidmətinə yetişməyimə icazə vermirdilər. Birdən İmam Hüseyn (ələyhissalam) mübarək başını qaldırıb gözünün ucu ilə mənə baxdı və yanına getməyimi işarə etdi. Bu nu duyan mələklər dönüb mənə tərəf baxdılar və İmamın (ələyhissalam) hüzuruna getmək üçün yolunu açdılar. Özümü Həzrətin yanına çatdırıb dedim: “Mən otuz altı min cin ilə sizə yardım etməyə gəlmişik.”

İmam Hüseyn (ələyhissalam) buyurdu: “Ey Zəfər! Zəhmət çəkmisiniz, Allah və Peyğəmbəri sizdən razı olsun. Allah-təala əməllərinizi qəbul etsin. Lakin mənə kömək lazım deyil, geri qayıdın!”

Dedim: “Fəda olum Sizə, niyə icazə vermirsiniz?”

Buyurdu: “Siz onları (düşmən qoşunu) görürsünüz, amma onlar sizi görmürlər və bu da mərdlikdən uzaqdır.”

¹ Ey övladım! Tələs, tələs! Həqiqətən biz sənin intizarındayıq.

Ərz etdim: “İcazə verin, insan cildinə girib onlarla vuruşaq və əgər öldürülsək, Allah yolunda ölmüş olarıq.”

Həzrət buyurdu: “Ey Zəfər! Yaşamağa meylim yoxdur və Allaha qovuşmaq istəyirəm. Sizin hamınız geri qayıdın! Mənə kömək etmək əvəzinə mənim üçün əzadarlıq edib göz yaşını axıdın! Göz yaşlarınızı mənim yaralarımə məlhəm edin!”

Biz hamımız İmam Hüseyinin (ələyhissalam) əmrinə əsasən qayıtdıq və mən toyumu yas mərasiminə döndərdim. Anam məndən soruşdu: “Ey oğul, nə edirsən?! Hara getmişdin? Nə üçün belə narahatsan?”

Cavab verdim: “Anacan! Bizi müsəlman edən kişinin oğlu Kərbəlada düşmən qoşunu ilə vuruşurdu. Mən öz qoşunumla Onun köməyinə yetişdik, lakin İmam (ələyhissalam) bizim döyüşməyimizə izn vermədi. Onun əmrinə itaət vacib olduğu üçün biz də geri qayıtdıq.”

Anam sözlərimi eşidib dedi: “Ey oğlum! Sən mənə narahat etdin, mən səndən narazıyam. Axı Qiyamət günü Onun anası Fatiməyə (ələyhissalam) nə cavab verəcəyəm?!”

Dedim: “Anacan! Mənim arzum canımın İmama (ələyhissalam) fəda olması idi, lakin O, icazə vermədi.”

Anam israr edərək dedi: “Qalx ayağa! Birlikdə gedib O Həzrətdən icazə istəyək. Mən Ona yalvarıb ətəyindən yapışaraq döyüşüb şəhid olmağımı istəyəcəyəm.”

Nəhayət anam irəlidedi, mən də öz qoşunumla birlikdə Kərbəlaya tərəf üz tutduq. Ora çatanda qoşundan təkbir sədaları ucaldı. Belə ki, ətrafa nəzər salıb İmam Hüseyinin (ələyhissalam) mübarək başını nizənin

ucunda, xeymələrin isə atəş içində yandığını gördük. Anam tələsik İmam Səccadın (ələyhissalam) hüzuruna yetişib düşməən qoşunu ilə vuruşmağımızı Ondan xaiş etdi.

Həzrət döyüşə izn vermədi, lakin buyurdu: “Bu səfərdə gecələr dəvələrin üstündə yatan uşaqları qoruyub onlardan muğayat olun!”

Beləliklə, cinlər Şama kimi İmam Səccadın (ələyhissalam) buyurduğunu yerinə yetirdilər. Sonra Həzrət onların geri qayıtmasını əmr etdi.¹

ELMDƏN BİR DAMLA

“Musuətu kəlimatul Husəyn” kitabında nəql olunur: “Bilirik ki, hər hansı bir İmamın bütün dillərə varid olması imamətin şərtlərindən biridir. İmam Hüseyin (ələyhissalam) uşaq ikən belə heyvanların və quşların dillərindən xəbərdar idi. Bir nəfər Həzrətdən bu barədə soruşdu. İmam (ələyhissalam) da ona həmin heyvanların hansı zikri etdiyini açıqladı. Bu ibrətamiz hadisəyə əsasən Quran ayəsini yada salmaq yerinə düşər:

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

«Yeddi göy, yer və onlarda olan hər bir kəs Onu pak sifətlərlə mədh edir. Və elə bir şey yoxdur ki, tərifləyərək Onu pak sifətlərlə mədh etməsin. Və lakin siz onların (həmin) mədhini başa

¹ “Aşura ziyarətinin şərh”, müəllif: Riyazul Quds.

düşürsünüz. Həqiqətən O həlim və bağışlayandır. ¹»

Muhəmməd ibni İbrahim ibni Haris Teymi Hüseyn ibni Əlidən (əəyhiməssalam) belə nəql edir:

Kərkəs quşu oxuduğu zaman bu sözləri zikr edir: “Ey insan! Hər necə istəyirsənsə, e ləcə də bu dünyada yaşa! Lakin axırın ölumdür.”

Tovuz quşu belə deyir: “Ey mənim Mövlam! Mən özümə zülm etdim və öz gözəlliyimlə öyündüm. Məni bağışla!”

Xoruz banlayanda deyir: “Allahı tanıyan şəxs Onu yaddan çıxartmaz.”

Qartal deyir: “Hər kəs Allaha itaət etsə, çətinlik çəkməyəcəkdir.”

Huda adlı quş isə bu zikri deyir: “Ruzinin sənə yetişməsi üçün Allaha təvəkkül et!”

Şahin bu təsbihi edir: “Allah pakdır. O, Haqqdır. O, Haqqdır.”

Bayquş oxuduğu zaman deyir: “İnsanlardan uzaqlaşmaq-Allahla ünsiyyətdə olmaqdır.”

Qarğa isə bu duanı edir: “Ey Rusi yetirən! Mənə halal ruzi yetir!”

Ördək deyir: “Səndən bağışlanmaq, Səndən bağışlanmaq istəyirəm.”

Şanapipik oxuduğu zaman deyir: “Allaha üsyan edən kəs necə də bədbəxdir.”

Sərçə isə belə deyir: “Ey Allahı qəzəbləndirən, günahdan istiqfar et!”

Bülbül bu zikri deyir: “Lə iləhə illəllah. Həqqan Həqqə.”

¹ “İsra” surəsi, ayə 44.

Şir nəərə çəkib deyir: “Allahın əmri mühümdür, mühüm.”

İnək fəryad edib deyir: “Diqqət! Diqqət! Ey adəm oğlu! Sən elə bir Kəsin hüzurundasən ki, O, səni görür, lakin Özü görünmür. O, Allahdır.”

Fil bunu deyir: “Ölümdən çarə və nicat yoxdur.”

Canavar ulayan zaman bu zikri deyir: “Allahın qoruduğu hər şey zay olmaz.”

Tülkü isə belə nida edir: “Vay, vay, vay olsun o kəsə ki, günahlarında israr (təkrar) edir.

Ahu da bu duanı edir: “İlahi! Məni əzab-əziyyətdən qoru!”

İt hürdüyü zaman deyir: “İnsanın zəlil olması üçün etdiyi günah kifayətdir.”

Bunlar heyvanların zikrləri idi. Biz insanların zikrdən xəbərsiz olmağımız isə Allah-təalanın dərgahında necə də pisdir.¹

Ey mənim Mövlam! Sənsən Yaradan, mənəm yaranmış. Kim yaranmışa Yaradandan başqası rəhm edər? Ey mənim Mövlam! Sənsən İzzətli, mənəm xar və zəlil. Kim xar və zəlilə İzzətlidən başqası rəhm edər? Ey mənim Mövlam! Sənsən Ehtiyacsız, mənəm ehtiyaclı. Kim ehtiyaclıya Ehtiyacsızdan başqası rəhm edər? Ey mənim Mövlam! Sənsən Diri, mənəm ölü. Kim ölüyə Diridən başqası rəhm edər? Ey mənim Mövlam! Sənsən Bağışlayan, mənəm günahkar. Kim günahkara Bağışlayandan başqası rəhm edər?²

¹ Səh. 30-32.

² “Məfatihul-cinan”, İmam Əlinin (ələyhissalam) munacatından.

Beşinci fəsil

ŞƏHADƏTDƏN SONRA BAŞ VERƏN QƏRİBƏ HADİSƏLƏR

Yezidin qoşunu İmam Hüseyini (ələyhissalam) şəhid etdikdən və əhli-əyalını əsir tutduqdan sonra bir çox qəribə hadisələr baş verdi. Əlbətdə ki, bunlar səbəbsiz deyil. Mühüm səbəblərdən ikisini yada salmaq istərdik:

1-Zülmün yerdə qalmaması:

Yəqin ki, zalımın etdiyi zümlərin açınacaqlı nəticəsini dəfələrlə elə bu dünyada ikən müşahidə etmişiniz. Hər zalım etdiyi zülmün nəticəsini istər bu dünyada, istərsə də Axirətdə görəsindir. Belə ki, Kərbəla hadisəsindən sonra Yezid və tərəfdarları müxtəlif əzablara qatlaşaraq işgəncələrə məruz qaldılar. Onlar həm bu dünyanı, həm də Axirəti itirdilər.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

«Beləliklə, zülm etmiş dəstənin kökü və nəslə kəsildi. Həmd və şükr aləmin və aləmdəkilərin Rəbbi olan tək Allaha məxsusdur.¹»

Qurani-Kərimdə “zülm” kəlməsi 288 dəfə gəlmişdir.

2-Bu ağırlı və acılı müsibətdən insanların ibrət alıb haqqı tanınması:

Qurani-Kərimdə keçmiş ümmətlərin başına gələn hadisələr yad olunur. Bu ona görədir ki, İlahi vəhyləri

¹ “Ənam” surəsi, ayə 45.

oxuduqca ibrət alıb haqq ilə batili biri-birindən ayıraq və tanıyaq. Nəticədə isə həyatımızı haqq uğrunda quraq.

Bildiyimiz kimi Kərbəla hadisəsi aləmlərdə baş verən ən ağır hadisədir. Buna əsasən də insanlar Allahın xəlifəsinin əleyhinə qiyam edənlərin aqibəti barəsində oxuyub düşünməli və onların başına gələnlərdən ibrət almalıdırlar.

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

«Şübhəsiz, Onların (Peyğəmbərlərin və ümmətlərinin) başlarına gələnlərdə ağıl sahibləri üçün bir ibrət vardır. ¹»

Qurani-Kərimdə “ibrət” kəlməsi 9 ayədə zikr edilmişdir.

HƏZRƏT CƏBRAYILIN FƏRYADI

İmam Sadiq (ələyhissalam) buyurur: “İmam Hüseyini şəhid olandan sonra düşmən qoşunu bir kişinin şiddətlə nalə və fəryad çəkib ağladığını müşahidə etdilər. Ona dedilər: “Ey kişi! Bəsdir, nə üçün bu qədər fəryad çəkirsən?”

Cavab verdi: “Axı necə də fəryad çəkməyim? Allahın Elçisini görürəm. O Həzrət gah asimana, gah da döyüş meydanına nəzər yetirir. Onun Allahı çağırub nifrin etməsindən, yer əhlinin qəzəbə düçar olmasından və özümün də həlak olmasından qorxuram.”

¹ “Yusuf” surəsi, ayə 111.

Bəziləri dedilər: “Deyəsən, bu kişi səfehdir. Axmaq-axmaq sözlər danışır.”

Sonradan “Təvvabin”¹ ləqəbi ilə tanınan bir qrup o kişinin sözlərindən təsirlənərək dedilər: “Biz Süməyyənin oğluna xatir Behişt cavanlarının ağasını qətlə yetirdik.”

Onlar elə oradaca öz əməllərindən peşiman olub tövbə etdilər və ibni Ziyadın əleyhinə qiyama qalxdılar.

Sonralar İmam Sadiqdən (əleyhissalam) Kərbəladada nalə və fəryad çəkənin kim olduğunu soruşdular. Həzrət buyurdu: “O, Cəbrayıldan başqa bir kəs deyildir. Əgər Allah-təala Ona ucadan fəryad çəkməsinə izn versəydi, onda düşmən qoşununun ruhu bədəninədən çıxar və hamısı Cəhənnəmə vasil olardı. Lakin Uca Allah o zalımların günahlarının artırılması və əzablarının şiddətlənməsi üçün onlara möhlət verdi.”²

QUŞLARIN ƏZADARLIĞI

Mövla İmam Hüseyin (əleyhissalam) şəhadətə çatanda pak bədəni torpağın üstünə düşdü və müqəddəs qanı axmağa başladı. Bu zaman ağ bir quş O Həzrətə yaxınlaşıb özünü İmamın (əleyhissalam) qanına bulaşdırdı və yenidən uçub getdi. Qan damcıları axa-axa uçan quş ağacın gölgəsinə cəm olub başları yeyib-icməyə və oynamağa qarışan bir quş dəstəsini müşahidə etdi.

¹ Yəni tövbə edənlər.

² “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 172 və “Müntəhal-amal”, c. 1, səh. 727.

Həmin quş onlara dedi: “Vay olsun sizə! Başınız dünya işlərinə qarışmış, lakin İmam Hüseyin (ələyhissalam) mübarək başı Kərbəlanın qızmar çölündə kəsilmiş və qanı axıdılmışdır.”

Bunu eşidən quşlar Kərbəlaya üz tutdular. Onlar yetişib İmam Hüseyin (ələyhissalam) başsız bədənini qüsl və kəfənsiz vəziyyətdə torpağın üstündə gördülər. O Həzrətin mübarək bədənində çoxlu qılınc yaraları var idi. Müqəddəs başı boynunun arxa tərəfindən kəsilmişdi. Heyvanlar Həzrət ziyarət etməyə başladılar. İmam Hüseyin (ələyhissalam) pak bədənini ətrafa nur saçdı.

Quşlar bu ürək yandırıcı mənzərəni gördükdə qəm-qüssəyə batıb ucadan fəryad çəkдилər və ahu-zar edib ağlamağa başladılar. Onlar da özlərini O Həzrətin müqəddəs qanına bulaşdırıb ətrafdakı quşlara bu faciəni çatdırmaq üçün hərəsi bir tərəfə uçmağa tələsdilər. Quşlardan biri nalə çəkib ağlayaraq Mədinə şəhərinin quşlarına belə xitab edirdi: “Agah olun! İmam Hüseyin (ələyhissalam) Kərbəlada qətlə yetirildi. Agah olun! Onun başını kəsdilər, xeymələrə hucum edib hər nə varsa, qarət etdilər və əhli-əyalını əsir tutub apardılar.”

Bu naləni eşidən Mədinənin quşları Peyğəmbəri-Əkrəmin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) qəbri üstə cəm oldular və həmin quşa qoşulub İmam Hüseyinə (ələyhissalam) novhə deyib ağlamağa başladılar.

Mədinə camaatı quşların bu hərəkətini və o quşun qanadlarından axan qanı gördükdə çox təəccübləndilər, lakin bundan bir şey anlaya bilmədilər.

Bir müddət keçdikdən sonra Kərbəla faciəsinin xəbəri ətrafa yayılmağa başladı. Mədinə camaatı bu hadisədən xəbərdar olduqda qanadlarından qan axan quşun Kərbəlada Fatimeyi-Bətulun (ələyhəssalam) övladı və Həzrət Muhəmmədin (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) iki gözünün nuru olan İmam Hüseynin (ələyhissalam) şəhadət xəbərini gətirdiyini anladılar.¹

ASIMANIN GÖZ YAŞLARI

İmam Sadiq (ələyhissalam) bu ayənin

لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا

«**Bundan əvvəl həmin adı heç kimə qoymadıq** ²» təfsirində buyurur: “Hüseyn və Zəkəriyyə oğlu Yəhyanın adları əvvəllər heç kimə qoyulmamışdı. Asiman o iki nəfər üçün 40 gün göz yaşı axıtdı.”

Bir nəfər soruşdu: “Asimanın ağlamağı necədir?”

Buyurdu: “Günəş qırmızı rəngə dönər və bütün qırmızı rənglər itərdi.”

Sonra əlavə etdi: “Hüseyn və Yəhyanın qatilləri zinadan dünyaya gələnlər idi.”³

Rəvayətlərin birində İsa ibni Haris Kəndidən belə nəql olunur: “İmam Hüseyn (ələyhissalam) şəhid olduqda yeddi gün dalbadal əsr namazı vaxtı günəşin şuası evin divarlarına saçırdı. Belə ki, nəzər saldıqda

¹ “Mədinətul-məaciz”, c. 4, səh. 72.

² “Məryəm” surəsi, ayə 7.

³ “665 sual və cavab”, səh. 114, mərhum Əllamə Təbatəbai.

divarın üzünün şuanın təsirindən qırmızı olduğunu aydın şəkildə müşahidə edirdik.”¹

Bir gün Meysər Təmmar Cəbələyə dedi: “Ey Cəbələ! Bil ki, Hüseyin ibni Əli (ələyhiməssalam) şəhadətə yetişərək bütün şəhidlərin seyyidi (ağası) olacaqdır. Kərbələdə Onunla birlikdə şəhadətə yetişənlər də digər şəhidlərdən üstün olacaqlar. Ey Cəbələ! Hər vaxt günəş qəzarsa, bil ki, artıq Hüseyin ibni Əli (ələyhiməssalam) şəhid olmuşdur.”

Cəbələ deyir: “Bir gün öz otağımdan çölə çıxıb evin divarlarına gözüm sataşdıqda qırmızı rəngə boyandığını hiss etdim. Günəşə nəzər saldıqda onun qırmızı rəngə çaldığını görüb ağladım və öz-özümə dedim: “Allaha and olsun ki, bu gün Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə çatmışdır.”²

Təxminən min il bundan qabaq yazılmış “Məhasin və musavi” kitabının müəllifi İbrahim ibni Muhəmməd Beyhəqi, Muhəmməd ibni Sirinin dilindən nəql edir: “Günəşin qırmızı rəngə boyanması İmam Hüseyin (ələyhissalam) qətlə yetirildikdən sonra əmələ gəldi. Belə ki, Rum ölkəsində on dörd ay müddətində heç bir qadında heyz əlaməti görünmədi və onlar “pisi”³ xəstəliyinə tutuldular. Rum padşahı ərəb padşahına məktub yazaraq bildirdi: “Siz Peyğəmbəri, ya da ki, Onun oğlunu qətlə yetirmisiniz.”⁴

İbni Cuzi deyir: “İmam Hüseyinin (ələyhissalam) şəhadətindən sonra Allah-təala səmada qırmızılıq zahir

¹ “Əhqaqul-həqq”, c. 11, səh. 480.

² “İləluş-şəraye”, c. 1, səh. 739.

³ Bədəndə əmələ gələn ağ ləkələr.

⁴ “Muntəhal-amal”, c. 1, səh. 837.

etdi və aləmdə ən böyük cinayət baş verdiyinə görə üfqü qırmızı rəngə boyadı.”¹

İbni Şəhri Aşub deyir: “Əzdəkə qəbiləsindən olan bir qadın deyirdi ki, Hüseyin ibni Əlini (ələyhiməssalam) şəhid edən zaman asimandan qan yağmağa başladı və bizim qəbiləmizdə dolçalar, qablar və küzələr qan ilə doldu.”²

Müxtəlif rəvayətlərə əsasən İmam Hüseyinin (ələyhissalam) şəhadətindən sonra bəzi yerlərdə üç gün, bəzində isə qırx günə kimi göydən qan yağmasına işarə edilir.”³

İbni Sirin deyir: “Asiman Yəhya ibni Zəkəriyyə və Hüseyin ibni Əlidən (ələyhiməssalam) başqa heç kəs üçün göz yaşı axıtmamışdı.”⁴

Əli ibni Musəhhər nənəsinin dilindən belə deyir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhid olan zaman mən yeniyetmə bir qız idim. O hadisədən sonra asiman bir neçə gün qırmızı rəngə boyandı.”⁵

Əli bini Mədrək babası Əsvəd ibni Qeydən belə nəql edir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhid olduqdan sonra göyün üzü altı ay müddətində qırmızı rəngə boyandı. Belə ki, biz rəngi qana oxşardırıq.” Əli ibni Muhəmməd Mədaini soruşdu: “Əsvəd ilə qohumluğun varmı?” Dedi: “O, mənim anamın atasıdır.

¹ “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 217.

² “Mənaqibu ibni Şəhri Aşub”, c. 4, səh. 61.

³ “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 211.

⁴ “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 225.

⁵ “Təhzibul-kamal”, c. 6, səh. 432 və “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 226.

Allaha and olsun ki, babam düzdən, əmanətçil və qonaqpərvər bir insan idi.”¹

Hişam Muhəmməddən belə nəql edir: “Heç bilirsən, səmanın qırmızılığı nə vaxtdan başladı? İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhid olandan sonra bu qırmızılıq üfüqdə görünməyə başladı.”²

SƏMADAN QAN YAĞIR

Zəhəbi Nəzrətül Əzdiyydən belə nəql edir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə çatandan sonra səmadan qan yağdı, belə ki, biz yerdə olan bütün əşyaların qırmızı rəngə boyanmasını öz gözlərimizlə müşahidə edirdik.”³

Başqa bir rəvayətdə Cəfər ibni Süleyman xalası Ümmü Salimdən belə nəql edir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə yetişəndən sonra göydən bütün evlərə və divarlarına qan yağmağa başladı. Sonradan xəbər tutdum ki, həmin qan Xorasana, Şama və Kufəyə də yağmışdı.”⁴

DAŞLARIN ALTINDAN QANIN AXMASI

Vəlid ibni Əbdul Məlik Zuhəridən soruşdu: “Hüseyin ibni Əlinin (ələyhiməssalam) qətlindən sonra Beytul-Müqəddəsində daşları hansı vəziyyətdə idi? Cavab verdi: İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhid olandan sonra mənə

¹ “Siru ələmin-nubəla”, c.3, səh. 312 və “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 227.

² “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 228.

³ “Siru ələmin-nubəla”, c.5, səh. 16.

⁴ “Siru ələmin-nubəla”, c.3, səh. 312.

dedilər ki, hər hansı bir daşı yerdən qaldıranda onun altından qan axdığını müşahidə edirdilər.”¹

Bir kişi belə deyir: “Allaha and olsun ki, Beytul-Müqəddəsin camaatı və onun ətrafında yaşayanlar Hüseyn ibni Əlinin (ələyhiməssalam) şəhadət xəbərini eşitdikdə yerdən qaldırdığımız hər bir daşın və çınqılın altından isti və təzə qan fəvvarə vururdu. Şəhərin divarları qana boyanmışdı. Üç gün dalbadal asimandan qan yağırdı. Qeybdən isə bu nidanı eşidirdik: “Hüseyni qətlə yetirən ümmətin Onun cəddindən şəfaət diləməyə ümidləri varmı? Allaha and olsun ki, xeyr! Onlar heç vaxt Əhmədin² və Əbu Turabın³ şəfaətinə nail olmayacaqlar.”⁴

Ümmi Həyyandan belə nəql olunur: “İmam Hüseyn (ələyhissalam) şəhadət günü üç gün dalbadal yer üzünü qaranlıq bürüdü. Zəfərana əl vuran şəxsin əli yanırdı. Beytul-Müqəddəsdə isə daşların altından qan axırdı.”⁵

ULDUZALARIN TOQQUŞMASI

Zəhəbi İsa ibni Harisdən nəql edir: “Hüseyn (ələyhissalam) şəhadətə çatandan sonra yeddi gün dalbadal əsr namazı vaxtı görürdük ki, evin divarlarına saçan günəşin nuru o qədər qırmızı rəngə çalır ki, həmin nur sanki qırmızı çadırlara bənzəyirdi. Həmçinin

¹ “Təhzibut-kamal”, c. 6, səh. 434.

² Muhəmməd Peyğəmbər (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm).

³ İmam Əli (ələyhissalam).

⁴ “Təhzibut-kamal”, c. 6, səh. 434.

⁵ “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 229.

göydəki ulduzların dəfələrlə bir-birilə toqquşmasını müşahidə edirdik.”¹

SARAY DİVARINDAN QANIN AXMASI

Ubeydullah ibni Ziyadın saray qoruqçularından biri deyir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) kəsilmiş başını ibni Ziyadın qarşısına qoyanda sarayın divarlarından qan axdığını müşahidə etdim.”²

GÜNƏŞİN TUTULMASI

Əbu Qəbil deyir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə çatandan sonra günəş tutuldu. Yer üzünü qaranlıq bürüdü və göydəki ulduzlar belə görünməyə başladı. Bu hadisədən qorxduq və elə bildik ki, Qiyamət başlayır.”³

Tarixdə deyilir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhadətə çatdıqda günəşin üzü tutuldu və ulduzlar görünməyə başladı.”⁴

Xələf ibni Xəlifə atasından nəql edir: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) şəhid olduqdan sonra göyün üzü o qədər qaraldı səmada olan ulduzlar belə göründü. Hətta göydən qırmızı torpaq yağmağa başladı.”⁵

¹ “Tarixu mədinəti Diməşq”, c. 14, səh. 227 və s.

² “Zəxairul-uqba”, səh. 145.

³ “Əs-sunənul kubra”, c. 3, səh. 337 və “Təlxisul-həbir”, c. 5, səh. 84.

⁴ “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 216.

⁵ “Təhzi-but-təhzi”, c. 2, səh. 305 və “Təhzi-but-kamal”, c.6, səh.431.

BİTKİNİN KÜLƏ DÖNMƏSİ

Yezid ibni Əbi Ziyad deyir: “Mənim on dörd yaşım olanda Hüseyn ibni Əli (ələyhiməssalam) şəhid oldu. O zaman vərs¹ bitkisi külə çevrildi və göy üzü qırmızı rəngə boyandı. Düşmənin qoşunu bir dəvəni kəsdikdən sonra onun ətindən alov püskürməyə başladı.”²

İbni Əyəynə babasından belə nəql edir: “İmam Hüseyn (ələyhissalam) şəhid olan zaman vərs bitkisi külə döndüyünü və heyvanları kəsərkən ətlərindən alov püskürdüyünü müşahidə edirdim.”³

Yenə də ibni Əyəynə babasından nəql edir: “Bir nəfər vərs bitkisini yığıb apararkən qərara gəldi ki, İmam Hüseynə (ələyhissalam) qarşı döyüşə getsin. Bu fikirdə ikən həmin bitkinin külə çevrildiyini gördü.”⁴

ATIN ƏZADARLIĞI

İmam Hüseyn (ələyhissalam) atın üstündən yerə yıxıldığı zaman “Zul-Cinah”⁵ Həzrətin pak cəsədinin ətrafında fırlanıb ayaqlarını yerə möhkəm vuraraq nalə və fəryad çəkirdi. O, qəzəbli halda düşmənin qoşununa həmlə edərək qırx nəfəri qətlə yetirdi. Sonra xeymələrə

¹ Farsca “espərək” deyilir. Uzun və nazik yarpağı olan bitki. Gülləri və kökündə sarı bir maddə vardır. Həmin maddədən müxtəlif şeyləri rəngləmək üçün istifadə edilir. Ən çox Yəməndə bitir.

² “Təhzi-but-təhzi-but”, c. 2, səh. 305.

³ “Siru ələmin-nubəla”, c.3, səh. 313 və “Tarixul-İslam”, c. 5, səh. 16.

⁴ “Tarixu mədinəti Dıməşq”, c. 14, səh. 231 və “Təhzi-but-kamal”, c. 6, səh. 435.

⁵ “Həzrətin atının adı.

doğru hərəkət edərək atlara məxsus olan şivən qoparır və bu növhəni oxuyurdu:

“Dad, aman o zalım ümmətin əlindən ki, öz Peyğəmbərinin qızının oğlunu qətlə yetirdilər.”¹

Zul-Cinah xeymələrə çatdıqda onun miniksiz olduğunu görənlər İmamın (ələyhissalam) əhli-əyalı fəryad çəkib ağlamağa başladılar. Ümmü Gülsüm əllərini atın boynuna salıb nalə çəkib deyirdi: “Vay, ey babam Muhəmməd! Eymənim cəddim! Ey bizim Peyğəmbərimiz! Ey Əbəl Qasim! Ey Əli! Ey Cəfər! Ey Həmzə! Vay Hüseyin! Bu O Hüseyindir ki, biyabanda tək-tənha qalıb! Onun başını arxadan kəsib, əmmamə və əbasını oğurladılar!” Sonra bihuş olub yerə yıxıldı.

Tarixdə İmam Hüseyinin (ələyhissalam) atı Zul-Cinahın aqibəti haqqında müxtəlif nəzərlər vardır. O cümlədən belə nəql olunur: “Həzrət atdan yıxılıb alqana bulaşdıqda, Zul-Cinah öz alnını İmam Hüseyinin (ələyhissalam) qanına bulaşdırdı. Sonra xeymələrə yetişib ayaqlarını möhkəm yerə çırparaq şivən qoparmağa başladı. O, başını o qədər torpağa vurdu ki, axırda canını tapşırırdı.”

Başqa bir rəvayətdə isə belə deyilir: “O, İmamın (ələyhissalam) şəhadət xəbərini xeymələrə gətirdikdə iki dəfə Həzrətin qətləsinə qayıtdı və elə orada başını yerə möhkəm çırparaq canını tapşırırdı.”

Digər rəvayətdə əsasən Abdullah ibni Qeys deyir: “İmam Hüseyinin (ələyhissalam) şəhadətindən sonra Zul-Cinah Fərat çayının sahilinə yetişib özünü çaya atdı.”

¹ “Məalis-sibtəyn”, c. 2, səh. 50.

DƏVƏNİN ÖZÜNƏ QƏSD ETMƏSİ

Həzrət Muhəmmədə (sallallahu ələyhi və alihi və səlləm) məxsus olan dəvə İmam Hüseyinin (ələyhissalam) ixtiyarında idi. Aşura günü Seyyiduş-şuhədə həmin dəvənin üstündə əyləşib düşmənləri haqqa tərəf hidayət edirdi.

Nəhayət xeymələrə tərəf qayıtdıqda dəvəni kənara aparmağı əmr etdi. İmam (ələyhissalam) şəhadətə çatdıqda o dəvə uzaqda olduğuna görə faciədən xəbərsiz idi. İmam Hüseyinin (ələyhissalam) şəhadət xəbəri ona yetişdikdə, başını o qədər yerə vurdu ki, axırda canını tapşırırdı.¹

DƏVƏ ƏTİNİN ACILIĞI

Cəmil ibni Murrə deyir: “İmam Hüseyinin (ələyhissalam) şəhadət günü düşmənlər dəvələri də qarət etdilər. Birini kəsib bişirdilər. Lakin dəvənin əti o qədər acı idi ki, onlar həmin əti yeyə bilmədilər.”²

DƏVƏDƏN PÜSKÜRƏN ATƏŞ

Əbu Həmid Ət-Təhan³ nəql edir: “Xuzəə qəbiləsində idim. Bu zaman İmam Hüseyindən (ələyhissalam) qarət edilmiş bir dəvəni gətirdilər. Dəvəni satmaq və kəsmək arasında söhbət düşdü. Onu gətirən şəxs dedi ki, dəvəni kəsmək istəyir. Nəhayət

¹ “Məqtəlu-Xarəzmi”, c. 2, səh. 37.

² “Tarixul-İslam”, c. 5, səh. 16.

³ Yaxud Ət-Tuhan.

bıçağı boğazına yaxınlaşdırıb kəsmək istədikdə həmin dəvədən su fəvvarəsi kim alov püskürməyə başladı.”¹

ATƏŞ ƏZA SAXLAYANI YANDIRMIR

Böyük alimlərdən sayılan, təxminən iki il Hindistan və Pakistanda səfərdə olmuş mərhum Ayətullah seyyid Muhəmməd Məhdi Murtəzəvi Ləngərudi “Hindistan və Pakistan ərməğanı” adlı kitabının 36-cı səhifəsində belə yazır:

“Çox aydın və inkar olunmaz bir mətləbi yada salmaq istərdim. Məlumdur ki, ətin atəşlə zidd olan münasibəti vardır. Yəni əgər hər hansı bir ət odun içinə atılsa, yanıb külə dönəcəkdir. İndiyə qədər hələ heç kim bu iddianı - “mən əti odun içinə atdım, lakin ət yanmadı” - etməmişdir. Çünki atəşin kamilliyi “yandırmaq”- dan, ətin kamilliyi isə “yanmaq”- dan ibarətdir. Lakin dəfələrlə təcrübələr nişan vermişdir ki, müqəddəs və böyük bir həqiqətin adını çəkməklə atəşin əsəri zərərsizləşir. O həqiqətin adı - Hüseynidir (ələyhissalam).

Hindistan və Pakistanın xalis şüaları şəhidlər sərvəri və azad insanların rəhbəri Həzrət Hüseyn ibni Əlinin (ələyhiməssalam) əzadarlığında xüsusən Aşura gecəsində dərinliyi və eni bir metr, uzunluğu isə üç metrədən ibarət olan çala qazıb içini odunla doldurub yandırırırlar. Odun köz şəklini aldıqda onlar İmamın (ələyhissalam) mübarək adını zikr edib o közün üstündən keçirlər. Belə ki, ayaqlarının altında heç bir

¹ “Təhzi-but-kamal”, c. 6, səh. 435.

yaniq izi müşahidə olunmur. Bu mərasim “Xəndək matəmi” adı ilə məşhurdur.”

TÜRBƏT VƏ ƏLƏM

Həmin kitabın müəllifi 32-ci səhifədə yazır: “Hindistanın Yupi adlanan qəsəbəsində İmam Hüseyn (ələyhissalam) türbətindən düzəldilmiş bir təsbih vardır. Həmin təsbih Aşura günündə qan rənginə dönür və ondan bir neçə qətrə qan axmağa başlayır. Səhərişi gün (11 məhərrəm) isə təsbih əvvəlki halına qaydır.

Həmçinin “Kolkote” yolu yaxınlığında “Nikrem” kəndində bir Hüseyniyyə yerləşir. Həmin Hüseyniyyədə olan ələm, Aşura günü yetişdikdə üstündə bir neçə damcı qan görünməyə başlayır. Səhərişi gün isə o damcılar yox olur.”

ƏL VƏ SİNƏYƏ ATƏŞİN TƏSİRSİZLİYİ

Mərhum seyyid Cəlil Hindistan səfərində olduğu müddət ərzində gördüyü qəribə bir əhvalatı belə yad edir:

“Büdpərəstlərdən olan bazar tacirlərinin bəzisi Seyyiduş-şuhədaya (ələyhissalam) möhkəm etiqad bəslədikləri üçün hər il qazanlarının müəyyən miqdarını O Həzrətin yolunda sərf edirlər. Belə ki, onlar şielərin vasitəsi ilə Aşura günü şərbət və dondurma hazırlayıb əzadarlıq edənlərə paylayırlar. Onların özləri də həmin mərasimlərdə ürəkdən iştirak edirlər.

Həmin büdpərəstlərdən biri hər il məhərrəmlikdə iştirak edən şielərə qoşulub sinə vurarmış. Nəhayət o, vəfat edəndə onun yaxınları öz məzhəbinin adət-

ənənəsinə görə cəzədi atəşin içinə atıb yandırılar. Cəsəd yanıb külə döndükdən sonra aradakılar qərribə bir mənzərənin şahidi olurlar. Dəmiri belə əridən atəşin həmin cəsədin əl və sinəsinə heç bir təsir etmədiyini görüb heyrlənirlər.

Bir sıra araşdırmadan sonra məlum olur ki, İmam Hüseyinin (ələyhissalam) əza məclisində iştirak etmək onun əl və sinəsinin yanıb külə dönməsindən qorumuşdur. Nəhayət mərhumun qohumları bədəndən ayrılmış o iki tikəni müsəlmanların qəbiristanlığına gətirib deyirlər: “Bu iki bədən üzvü sizin Hüseyininizin kəramətidir. Alın bunları basdırın!”

Bəli, Həzrət İbrahimə (ələyhissalam) atəşi gülüstan edən Allah-təala, İmam Hüseyinə (ələyhissalam) xatir əl və sinəni atəşdən qorudu.¹

HÜSEYN (ələyhissalam) BƏLALARIN ÇARƏSİDİR

Mərhum hacı şeyx Əbdülkərim Hairi Yəzdi buyurur: “Samirrada din elmləri üzrə təhsil aldığı zaman həmin şəhərin əhalisi vəba və taun xəstəliyinə tutuldu. Belə ki, hər gün bir neçə nəfər həmin xəstəlik nəticəsində canlarını Allaha tapşırırdı.

Bir gün alimlərdən bir neçəsi mərhum ustad seyyid Muhəmməd Fəşarəkinin mənzilində toplaşmışdılar. Bir müddət keçdikdən sonra böyük ustad və tanınmış alimlərdən sayılan mərhum Mirzə Muhəmməd Təqi Şirazi otağa daxil oldu. Salam verib bir küncdə əyləşdi. Məclisdəkilər vəba və taun xəstəliklərdən danışırıdılar.

¹ “Dastanhaye şegeft”, səh. 76.

Mərhum Mirzə bəhsə qatılaraq buyurdu: “Əgər mən hansı bir hökmü versəm, itaət olunması lazımdır, ya yox?”

Hamı bir nəfər kimi Mirzənin hökmünə itaətin zəruriliyini vurğuladı.

Bələ olan sürətdə mərhum Mirzə buyurdu: “Vəba və taun xəstəliyindən nicat tapasınız deyə, on gün müddətində “Aşura” ziyarətini oxuyub, savabını Həzrət Hüccət ibnil Həsənin (ələyhissalam) anası Nərcis¹ Xatunun pak ruhuna hədiyyə edin!”

Məclis əhli mərhum Mirzənin bu tapşırığını bütün şiələrə çatdırdılar. Hamı ciddi surətdə bu hökmü yerinə yetirməyə başladı. On gün keçməmiş şiələrdən bu xəstəliklərə yoluxan olmadı və xəstələr get-gedə sağalmağa başladı.

Başqa məzhəblərdən olan müsəlmanlar bu mənzərədən agah olduqda şiələrin yanına gəlib səbəbini soruşdular. Dedilər: “Aşura ziyarəti.”

Bunu eşidən qeyri şiə məzhəbi həmin ziyarəti oxumağa başladılar. Nəhayət çox keçmədi ki, Allah-təalanın mərhəməti və İmam Hüseyni (ələyhissalam) yad etmək onları vəba və taundan uzaqlaşdırdı.²

DÜŞMƏNİN GÖZLƏRİ

İbni Riyah deyir: “Aşura hadisəsindən bir müddət sonra Kərbəladə düşmən qoşunu tərəfindən vuruşmuş

¹ Dilimizdə Nərgiz.

² “Simaye fərzaneqan”, səh. 189.

bir şəxsin gözlərinin kor olmasının səbəbini soruşduqda dedi: “Biz on nəfər dost idik və Hüseyni öldürmək üçün Kərbəlaya getmişdik. Mənim bu niyyətimə baxmayaraq orda nə qılıncdan, nə oxdan və nə də ki, nizədən istifadə etdim. Aşura günü evə qayıdıb işə namazını qılıb yatdım. Yuxuda gördüm ki, bir nəfər yanıma gəlib deyir: “Allahın Elçisi səni görmək istəyir, gedək mənimlə!”

Dedim: “Görəsən, Allahın Elçisinin mənimlə nə işi var?”

Həmin şəxs qəzəblə yaxamdan tutub sürüyə-sürüyə məni Həzrətin hüzuruna apardı. Peyğəmbər (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) qollarının köynəyini yuxarı qaldırmış və əlində qılınc səhralıqda əyləşmişdi. O Həzrətin yanında əlində atəşdən qılınc tutmuş bir mələk də var idi. Mələk Kərbəlada mənimlə bir yerdə olmuş doqquz nəfər dostumun hərəsinə zərbə endirdikdə onları atəş bürüyürdü.

Mən Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) qarşısında diz çöküb dedim: “Salam olsun Sizə, ey Allahın Elçisi!”

Lakin O Həzrət mənə fikir vermədi və salamın cavabını belə qaytarmadı. Biz azdan başını qaldırıb buyurdu: “Ey Allahın düşməni! Mənə ehtiramsızlıq edib Əhli-beytimi öldürməklə haqqımızı tapdaladın?!”

Cavab verdim: “Ey Allahın Elçisi! Allaha and olsun ki, mən nə qılınc vurdum, nə də ox atdım.”

Buyurdu: “Düz dedin, lakin Hüseynin üstünə hücum edən qoşuna qoşuldun. Yaxın gəl!”

Mən Ona tərəf yaxınlaşdıqda qarşısında qanla dolu bir təşt gördüm.

Buyurdu: “Bu qan övladım Hüseynin qanıdır.” Bunu deyib o qandan bir qədər gözlərimə sürtdü.

Yuxudan ayıldıqda gözlərimin kor olduğunu duydum. O vaxtdan indiyə kimi bu vəziyyətdə yaşayıram.”¹

SÜDƏMƏR KÖRPƏ

Axund molla Əli Muhəmməd Taliqani seyyid olan iranlı bir şəxsin dilindən belə nəql edir: “Həyat yoldaşım ilə birlikdə ziyarət üçün Kərbəlaya tərəf yola düşdük. Sünnilərin məntəqəsinə çatdıqda polis məmurları bizi saxladı və yolumuzu davam etməyə qoymadılar. Səbəbini soruşduqda dedilər ki, İranın bəzi şəhərlərində vəba xəstəliyi yayıldığına görə bir müddət qarantində qalmalı olacaqsınız. Biz də həmin şəhərdə qalmağa məcbur olduq.

Çox keçmədi ki, həyat yoldaşım hamilə olduğu üçün ondan bir övladımız dünyaya gəldi. Lakin körpənin anası canını Allaha tapşırırdı. Dəfnə aid olan əməlləri yerinə yetirib həyat yoldaşımı torpağa tapşırırdıqdan sonra birbaşa uşaq üçün dayə axtarmağa başladım. Həmin şəhərin əhalisi Əhli-beyt (ələyhimussalam) düşməni olduqları üçün körpəyə süd verməkdən boyun qaçırdılar. Körpə, təzə dünyaya göz açdığı üçün döşdən başqa bir şey qəbul etmək istəmirdi və acından göz yaşları axırdı.

Axırda öz-özümə - “onsuz da uşaq dolu döşlə boş döşün fərqi başa düşməz” - deyə fikirləşib övladımın ağzını sinəmə yaxınlaşdırdım. Körpə sanki bunu

¹ “Luhuf”, seyyid ibni Tavus, səh. 153.

gözləyirmiş kimi döşümün ucunu ağızına alıb sovurmağa başladı. Araya artıq sakitlik çökmüşdü. Körpəyə diqqət etdikdə onun hulqumundan sanki bir şeyi udqunaraq mədəsinə getdiyini hiss etdim. Uşağı sinəmdən ayırdıqda döşümün ucunda ağ südün damçasını müşahidə etdim. Beləliklə, Raziq olan Allahın qüdrəti ilə məzlum Hüseynə (ələyhissalam) xatir körpə acından ölməsin deyə döşümə süd gəldiyini anladım.

Nəhayət bu iş Kazimeyn və Samirra şəhərlərində də baş verdi. Elə ki, Kərbəlaya çatdıq, həmişəki kimi övladıma süd vermək niyyəti ilə ağızını sinəmə yaxınlaşdırdım. Körpə ağlamağa başladı. Sinəmə diqqət yetirib süddən heç bir əsər-əlamət olmadığını anladım. Buna baxmayaraq, barmağımla döşümün ucunu sıxdım, lakin heç bir şey hasil olmadı.

Yəqinlik tapdım ki, artıq mənim südümə ehtiyac yoxdur. Çünki bura şiə şəhəri olduğu üçün dayə tapmaq çox asan bir iş idi. Axtarıb tezliklə bir dayə tapdım və Allah-təalaya çoxlu şükürlər etdim.”¹

KƏRBƏLA TÜRƏTİ BEHİŞT TORPAĞINDANDIR

Kərbəla torpağının müqəddəs olması və bu torpağın fəziləti barəsində bir çox hədislər mövcuddur. Hətta təzə dünyaya gəlmiş körpəyə belə ana südü verilməmişdən qabaq bu torpaqdan bir miqdar verilməsi tövsiyə olunur.

¹ “Darussəlamul-İraqi”, səh. 506.

Qəlbləri aramlaşdırıb təsəlli verən hekayətlərdən biri də Fazil Dərbəndinin “Əsrar” kitabındakı qeyd olunan maraqlı bir hadisədir: “Səfəvi padşahlarından birinin dövründə Fransadan bir şəxs səfir ünvanında İsfahana gəlmişdi. O, zamanın məşhur riyaziyyatçısı, münəccimi, həmçinin qəribə elmlər üzrə mütəxəssisi idi.

Həmin səfir qəribə elmlər vasitəsi ilə bəzi sirrləri kəşf edirdi. İsfahana gəlməkdə əsas məqsədi isə İslam dininin haqq, yaxud batil olması üzərində təhqiqat aparması idi.

Bir gün padşah şəhərin alimlərini bir yerə toplayıb onlardan Fransalı səfirə tutarlı bir cavab verməsini istədi. Səfiri həmin məclisə dəvət etdikdən sonra “Feyz” ləqəbi ilə tanınmış məşhur alim mərhum axund molla Muhsin Kaşani həmin səfirə üz tutub buyurdu: “Adətən hər bir ölkənin padşahı öz səfirliyi üçün alim və bilikli bir şəxsi seçər. Necə oldu ki, padşahınız sizi seçib göndərdi?”

Səfir mərhum Kaşaninin sözündən narahar olub dedi: “Mən özümü alimlərin ən bilikli hesab edirəm. Məni nadan xitab edirsən?”

Feyz Kaşani buyurdu: “Əgər dediyin kimidirsə, de görüm əlimin içindəki nədir?”

Səfir bir qədər fikirləşdikdən sonra rəngi saraldı və tər, alnını bürüdü: “Bir saat davam edən bu vəziyyətdən sonra mərhum Kaşani gülümsəyərək buyurdu: “Axır ki, bu kiçik məsələni həll edə bilmədin.”

Səfir dedi: “Məsih və anasına and olsun ki, sənin əlində behişt torpağı olduğunu başa düşdüm. Lakin bu torpağın sənin əlində olması məni çox təəccübləndirir.

Bu vaxt ərzində isə behişt torpağının sənin əlində hardan keçməsi barədə düşünürdüm.”

Mərhum Kaşani buyurdu: “Ola bilsin ki, istifadə etdiyin elmin hesablamalarında səhvə yol vermişən.”

Səfir dedi: “Xeyr, ola bilməz. Mənim elmi hesablamalarım və istifadə etdiyim qaydalar düzdür. Amma de görüm bu torpağı necə ələ gətirmişən?”

Mərhum Kaşani: “Sən bu sualı verməklə İslam dininin haqq olduğunu təsdiqlədin, çünki əlimdəki torpaq Kərbəla torpağıdır. Digər bir tərəfdən isə İslam Peyğəmbərinin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) haqq olmasını qəbul etdin, çünki O Həzrət buyurmuşdur: “Kərbəla Behiştin bir güşəsidir. Belə ki, dediyim sözləri Allah-təaladan və Onun Peyğəmbərindən (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) başqa heç kim bunları camaata çatdıra bilməz.”

Bu dəlilləri eşidən səfir dönüb müsəlman oldu.”¹

MÜQƏDDƏS TÜRBƏT

Böyük arif və hikmət sahibi olan mərhum hacı şeyx Həsənəli İsfahani Noxudəkinin oğlu belə deyir: “Atamın vəfatından təxminən iki il qabaq mən şiddətli bir xəstəliyə tutulmuşdum. Həkimlər buna əlac olmadığını bildirdilər. Atam onların rəyini eşitdikdə ruhuna fəda olduğum Həzrət Seyyiduş-şühədanın (ələyhissalam) müqəddəs türbətindən bir az mənə verdi ki, meyl edim. Türbəti yeyəndən sonra özümü yarı ölü və yarı canlı vəziyyətdə olduğumu hiss etdim. Gördüm ki, üzü nur saçan bir şəxs məni asimana tərəf aparır. Bir

¹ “Darussələmul-İraqi”, səh. 518.

müddət uçduqdan sonra qarşımızdan gələn başqa bir nurani şəxslə rastlaşdıq.

O, məni müşayiət edən kəsə belə dedi: “Əmr verilib ki, bu (məni nişan verərək) öz bədəninə qaytarılsın. Çünki o, İmam Hüseyin türbətindən meyl etmişdir.”

Bunu eşidən kimi ruhumun cismimdən ayrıldığını başa düşdüm.

Nəhayət o iki nəfərin vasitəsi ilə yer üzünə qaytarıldım. Özümə gəldikdə həmin xəstəlikdən şəfa tapdığımı gördüm.¹

ZİNAKAR QADIN

Zinakar bir qadın həmişə dünyaya gətirdiyi günahsız körpələri heç kim bilməsin deyərək, təndirə atıb yandırarmış. Onun bu iyrənc və mənfur əməlidən yalnız anasının xəbəri var idi. Elə ki, əcəl zinakar qadının başının üstünü aldı, onu basdırmaq üçün qəbiristanlığa gətirdilər. Lakin torpaq onu qəbul etməyib çölə atdı. Camaat təəccüblənib meyyiti başqa yerdə dəfn etmək istədilər. Yenə də həmin iş təkrar olundu.

Nəhayət meyyitin ailəsi İmam Sadiqin (ələyhissalam) hüzuruna gəlib çarə etməsini istədilər. O Həzrət zinakar qadının anasından soruşdu: “De görüm, qızın hansı günaha mürtəki olmuşdur?”

Anası qızının günahını İmama (ələyhissalam) bildirdi.

Həzrət buyurdu: “Belə bir günah edəni torpaq qəbul etməz. Çünki qızın Allah-təalanın məxluqunu Allahın

¹ “Neşan əz bi neşanha”, səh. 28.

verdiyi əzabla cəzalandırmışdır. Bunun yalnız bir yolu vardır. Gedin İmam Hüseynin (ələyhissalam) türbətindən bir az onun qəbrinə qoyun.”

Beləliklə, İmamın (ələyhissalam) göstərişi yerinə yetirildikdən sonra torpaq həmin zinakar qadını qəbul etdi.¹

MƏSİHİNİN İMAN GƏTİRMƏSİ

İmam Səccad (ələyhissalam) belə buyurur: “Bizi əsir tutub zalım Yezidin məclisinə gətirdikdə xarici ölkələrin nümayəndələri də o məclisdə iştirak edirdilər. Yezid şərab içməklə məşğul idi. Seyyiduş-şühədanın (ələyhissalam) mübarək başına işarə edən xarici bir səfir Yeziddən soruşdu: “Ey ərəb padşahı! Bu baş kimindir?”

Yezid dedi: “Nə üçün bu haqda soruşursan?”

Səfir cavab verdi: “Ölkəmə qayıtdığım zaman bizim padşahımız səfərdə baş vermiş hadisələrlə maraqlanmağımı düşündüm. Ona görə də bu şadlıq məclisində padşahımızın sizinlə şərik olması üçün bu başın sirrini öyrənmək istədim.”

O, cavab verdi: “Bu, Hüseyn ibni Əliyyibni əbi Talibin başıdır.”

Səfir: “Bəs anası kimdir?”

Yezid: “Allah Elçisinin qızı Fatimə.”

Səfir narahat halda dedi: “Sənə və sənin dininə vay olsun! Mənim dinim sənin dinindən çox-çox üstündür. Çünki mənim atam Həzrət Davudun (ələyhissalam) nəslindəndir. Mənimlə O Həzrət arasında uzun fasilə

¹ “Mustənaduş-şiə”, səh. 202.

olmasına baxmayaraq, məsihilər mənə hörmət və təzim edirlər. Hətta ayağımın altındakı torpaqdan belə təberrük kimi istifadə edirlər. Lakin sizinlə öz Peyğəmbəriniz arasında qısa fasilə olmasına baxmayaraq O Həzrətin nəvəsini qətlə yetirirsiniz?! Ey Yezid! De görüm “Hafir” kilsəsi haqqında olan hadisədən xəbərin varmı?”

Yezid dedi: “De, biz də bilək!”

Səfir həmin hadisəni balə açıqladı: “Oman və Çin ölkəsi arasında bir illik məsafəsi olan bir dəniz yerləşir. Bu dənizin ortasında səksən fərsəx uzunluğunda olan bir şəhər və bu şəhərdə çoxlu kilsələr mövcuddur. Ən böyük kilsənin adı “Hafir”-dir. Onun mehrabında qızıldan bir qutu və həmin qutunun içində isə Həzrət İsayə (ələyhissalam) mənsub olan ulağının nalı yerləşir. Belə ki, hər il dünyanın müxtəlif nöqtəsindən minlərlə məsihi bu nalı ziyarət və təvaf edib öz hacətlərini istəmək üçün “Hafir” kilsəsinə axışirlar. Camaat həmin nalın Həzrət İsanın (ələyhissalam) ulağının nalı olduğu üçün ona ehtiram əlaməti olaraq min bir əzab-əziyyəyə qatlaşıb uzaq məsafələri qət edirlər. Lakin siz isə Peyğəmbər qızının oğlunu öldürürsüz. Allah sizə və sizin dininizə bərəkət verməsin!”

Yezid qəzəblənərək əmr edib qışqırdı: “Öz ölkəsinə gedib bizi rüsvay etməməsi üçün onu öldürün!”

Bunu eşidən məsihi səfir dedi: “Məni öldürmək istəyirsən?”

Yezid dedi: “Hə.”

Səfir dedi: “Dünən gecə yuxuda sizin Peyğəmbərinizi gördüm. Mənə buyurdu ki: “Ey məsihi! Sən Behişt əhlindənsən.”

Mən O Həzrətin sözlərindən çox təəccübləndim. İndi isə Allahın birliyinə və Peyğəmbərin haqq olmasına şəhadət verirəm.”

Bunu deyən məsihi ayağa qalxıb İmam Hüseyinin (ələyhissalam) mübarək başına yaxınlaşdı. Onu bağrına basıb öpdü və ağlamağa başladı.

Nəhayət Yezid onu şəhid etdi.¹

MÜBARƏK BAŞIN QURAN OXUMASI

Aşura günü məlun Şimr Həzrət Hüseyinin (ələyhissalam) mübarək başını nizəyə keçirib ətrafa baxırdı. Diqqət edib Həzrət Ümmü Gülsümün ona nəzər etdiyini gördükdə, o məlun xanıma hücum edib bir qılınc zərbəsi endirdi. Belə ki, çadranın altı al-qana boyandı.

Bu zaman İmamın (ələyhissalam) mübarək başı “Rum” surəsinin 10-cu ayəsini tilavət etməyə başladı:

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ آسَأُوا السُّؤَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ

«Sonra pis iş görənlərin aqibəti daha acınacaqlı oldu. Çünki onlar Allahın ayələrini məsxərə etdilər.»²

ZALIMLARIN MƏNZİLİ

Məlun ibni Ziyad Xuli bin Yezid Əsbəhini yanına çağırıb İmam Hüseyinin (ələyhissalam) pak və mübarək

¹ “Fəzailus-sadat”, səh. 285.

² “Mocezate emam Hoseyn”, səh. 160.

başını ona tapşırırdı. O, mübarək başı özü ilə evə gətirdi. Xulinin iki arvadı var idi. Biri “Təğləb”, digəri isə “Məzr” qəbiləsindən idilər. O həmin gecə “Məzr” qəbiləsindən olan həyat yoldaşının evinə gəlmişdi. Qadın ərinin əlindəki bağlamanı görüb soruşdu: “Əlindəki nədir?”

Dedi: “Hüseynin başıdır.”

Həyacana gələn qadın dedi: “Qiyamət günü sənin düşmənin Onun cəddi Muhəmməd Mustafadır (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) Allaha and olsun ki, nə sən mənim ərim sən və nə də mən sən arvadın.”

Şücaətli qadın bu sözləri deyib güzrlə (əməd) onun başına bir zərbə endirdi.

Məlun məcbur olub o biri arvadının evinə yollandı. O qadın da ərinin əlindəki bağlamının nə olduğunu xəbər aldı.

Xuli xaricilərdən birinin başı olduğunu dedi. Qadın başın sahibinin adını soruşduqda kişi cavab vermədi və müqəddəs başı yerə qoydu, üstünü teştlə örtüb yatağına tərəf yollandı.

Gecənin bir yarısı qadın yuxudan oyanıb çölə çıxmaq istədikdə teştin altından nurun ətrafa işıq saçdığını müşahidə etdi. Yaxınlaşıb qaldırdı. Mübarək başın həzin səslə Quran oxuduğunu gördü. Bu minvalla müqəddəs baş gün çıxana kimi Quran oxumağına davam edirdi. Nəhayət “Şuəra” surəsinin 227-ci ayəsi sona yetdikdə qadın qəzəbli halda ərinin yanına gəlib müqəddəs başın kimə mənsub olduğunu soruşdu. Kişi yenə də onun bir xaricinin olduğunu və Yezidin hüzuruna aparıb ənam alacağını bildirdi.

Lakin israr edən qadın müqəddəs başın adını bilmək istədi. Nəhayət əri məcbur olub həqiqəti söylədi. Bunu

eşidən qadın fəryad çəkib qışqırmağa başladı. O, huşunu itirib özündən getdi.

Ayıldıqda ərinin üstünə qışqıraraq dedi: “Ey zalım! Vay olsun sənə! Sən Muhəmmədi (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) qəzəbləndirib Onu incitdin. Yerini və göylərin Allahından qorxmadınmı? İki dünya xanımlarının ən üstünü Fatimə (ələyhəssalam) oğlunun mübarək başının əvəzində mükafat almaq istəyirsən?”

Gözü yaşlı qadın müqəddəs başı öpüb bağına basıb hönkürtü ilə ağlamağa başladı.

Başı öpüb deyirdi: “Səni bədənindən ayıran şəxsə Allah lənət eləsin!”

Bir azdan qadın yuxuya getdi. Yuxuda gördü ki, evin tavanı yarılıb ikiyə bölündü və evi nur bürüdü. Ağ bir buludun arasından iki xanım göründü. Onlar qadına yaxınlaşıb müqəddəs başı ondan alıb ağlamağa başladılar. Xanımlardan biri buyurdu: “Mən Xuvəylidin qızı Xədicə, yanımdakı isə qızım Fatiməyi Zəhradır. Biz sənin əməllərinə görə minnətdarıq. Sən bizimlə birlikdə Behiştə olacaqsan.”

Sonra qadın yuxudan oyandı. Sübh çağı əri ondan müqəddəs başı tələb etdikdə qadın etiraz edib verməyəcəyini bildirdi və dedi: “Vay olsun sənə! Mən səninlə bir an belə yaşamaq istəmirəm. Tez ol talağımı ver!”

Bunu eşidən Xuli dedi: “Əvvəl başı mənə ver, sonra hər nə istəyirsən et!”

İffətli qadın dedi: “Allaha and olsun ki, Onu sənə verməyəcəyəm.”

Nəhayət işin uzandığını görən kişi hirsələnib arvadını şəhadətə yetirdi. Pak olan ruh isə behiştə tələsdi.¹

HARA QAÇIRSAN?

İbni Ziyadın məclisində iştirak edənlərdən biri belə deyir: “Orada olarkən birdən qəsri atəş və od-alov bürüməyə başladı. İbni Ziyad bu qorxulu mənzərəni gördükdə cəld taxtından yerə sıçrayıb qaçmağa başladı.

Bu zaman qəsre gətirilmiş İmamın (ələyhissalam) mübarək başı dilə gəlib buyurdu:

“Ey mələm, atəşdən hara qaçırsan? Sən atəş və alova qarşı zəiflənsən. Elə isə bil ki, həqiqətən Axirətdə sənənin mənzilin və qayıdacaq yerin atəşdir.”

Bunu eşidənlərin hamısı qorxudan səcdəyə düşdülər.”²

ZALIMLARIN VƏ QARƏTÇİLƏRİN AQİBƏTİ

Tarixdən məlum olur ki, Muxtar qiyam etdikdən sonra İmam Hüseyin (ələyhissalam) qatillərindən intiqam almağa başladı.³ O, bu müqəddəs hədəf uğrunda bütün gücünü işə saldı və əmr verdi ki, qatilləri axtarsınlar.⁴

¹ “Asar və bərakate emam Hoseyn”, səh. 57.

² “Əşkhaye xunun”, səh. 370.

³ Bu barədə “Muxtarnamə” adlı çoxseriyalı film də çəkilməmişdir.

⁴ “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 374.

YEZİDİN CƏHƏNNƏMƏ VASIL OLMASI

Bir gün Yezid öz qoşunu ilə ova çıxmışdı. Şam şəhərindən uzaqlaşdıqda bir ahuya rast gəldilər. Yezid səhabələrinə əmr etdi: “Onu təqib etməyin, mən ahunu təkliddə ovlamaq istəyirəm.” Bunu deyib ahunu qovmağa başladı, lakin onu tuta bilmədi. Nəhayət yoruldu və dayandı. Ətrafda heç kəs gözə dəymirdi. Yorgunluq və susuzluq onu əldən salmışdı. Bir az getdikdən sonra səhrada yaşayan ərəbə rast gəldi. O, quyudan su çəkirdi. Yezid ondan su istədi. Ərəb ona su verdikdən sonra kim olduğunu, haradan gəldiyini soruşdu. Yezid dedi: “ Mən əmirəlmöminin Yezid ibni Müaviyəyəm”.

Bunu eşidən ərəb qəzəblənib dedi: “Ey Allahın və Rəsulunun düşməni! Allaha and olsun ki, sən Hüseyin ibni Əlinin (ələyhiməssalam) qatilisən.”

Sonra cəld Yezidin qılıncını əlindən alıb onu vurmaq istədi, lakin zərbə ata dəyib yaraladı. Zərbənin şiddətindən at hürküb qaçmağa başladı. Yezid yerə yıxılıb atın üzəngisindən asılı vəziyyətdə qaldı. At da onu sürüyə-sürüyə çəkib apardı. Nəhayət cəsədi tikələrə parçalandı və Cəhənnəmə vasil oldu.¹

CƏM ŞƏKİLDƏ EDAM

İmam Hüseynin (ələyhissalam) mübarək bədəninin üstündə at çapan on nəfəri Muxtar tutduqdan sonra qollarını və ayaqlarını bağlatdırdı. Sonra arxası üstə

¹ “Luhuf”, seyyid ibni Tavus.

yerə uzatdılar. Atları onların üstünə çapdılar. Nəhayət atların ayaqları altında qalıb öldülər.¹

Əbu Əmr deyir: “Biz sonralar həmin on nəfər barəsində araşdırma apardıq və hamısının zinadan dünyaya gəldiyi bizə məlum oldu.”²

ŞİMR İBNI ZİL CƏVŞƏNİN AQİBƏTİ

Kərbəlada İmam Hüseynin (ələyhissalam) əleyhinə vuruşan yüzlərlə düşmən Muxtar tərəfindən əsir düşdü və hamısının boynu vuruldu.

Şimr ibni Zil Cəvşən Aşura günü İmam Hüseynə (ələyhissalam) məxsus olan dəvəni qənimət olaraq ələ keçirib Kufəyə gətirdi. Peyğəmbərin (salləllahu ələyhi və alihi və səlləm) nəvəsini öldürdüyünə görə Allaha şükür əlaməti olaraq həmin dəvəni kəsdi və ətini Əhli-beytin (ələhimussalam) düşmənlərinə payladı. Muxtar onu və dəvənin ətindən yeyənlərin hamısını əsir tutub boynunu vurdu.³

XULİNİN AQİBƏTİ

Muxtar Xulini tutmaq üçün Əbu Umrəni əsgərlərin rəisi təyin etdi. Onlar Xulinin evini mühasirəyə aldılar və evə daxil olub Xulini axtarmağa başladılar. Nəhayət ayaq yolunda başına zənbil qoymuş halda tapdılar. Muxtara xəbər çatdıqda o, Xulinin evinə gəlib əmr etdi

¹ “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 374 və “Luhuf”, səh. 183.

² “Biharul-ənvar”, c. 45, səh. 59-60 və “Luhuf”, səh. 183.

³ “Tarixu Təbəri”, c. 6, səh. 53.

ki, evinin qabağında onu qətlə yetirib cəsədini yandırsınlar.¹

İBNI ZİYADIN AQİBƏTİ

Malik Əştərin oğlu İbrahim İbni Ziyada həmlə edib qılıncı ilə onu ortadan iki yerə böldü. Bədənin baş hissəsi bir tərəfə, aşağı hissəsi isə digər tərəfə sıçradı. Baş hissəsi qışqırmağa başladı. İbrahim uca səsle dedi: “İbni Ziyadı öldürdüm.”

Sonra İbrahim, ibni Ziyadın başını bədənindən ayırmağı və cəsədini isə yandıрмаğı əmr etdi.²

HƏKİM İBNI TUFƏYLİN AQİBƏTİ

Həkim ibni Tufəyl İmam Hüseyinə (ələyhissalam) ox atanlardan və Həzrət Abbası (ələyhissalam) şəhid edib paltarını və silahını qarət edənlərdən idi. Abdullah ibni Kamil Muxtarın əmri ilə onu tutub oxla tirbaran etdi.³

HƏRMƏLƏNİN AQİBƏTİ

İmam Baqir (ələyhissalam) buyurur: “Hərmələ Əli Əsgəri (ələyhissalam) mübarək boğazından oxla vurandan sonra İmam Hüseyin (ələyhissalam) onları nifrin edib dedi:

وَأَنْتَقِمْنَا مِنْ هَؤُلَاءِ الظَّالِمِينَ

¹ “Kamil ibni Əsir”, c. 4, səh. 240 və “Tarixu Təbəri”, c. 8, səh. 261.

² “Ənsabul-əşraf”, c. 6, səh. 426 və “Tarixu Təbəri”, c. 6, səh. 90.

³ “Kamil ibni Əsir”, c. 4, səh. 242 və “Tarixu Təbəri”, c. 8, səh. 657.

“İlahi! Bizim intiqamımızı bu zalımlardan al.”

Minhal ibni Əmr deyir: “İmam Səccadı (ələyhissalam) ziyarət etdikdən sonra Küfəyə qayıtdım. Mənim Muxtar ilə qədimi dostluğum var idi. Onu görmək məqsədilə evdən çıxıb yanına getdim. Məni görəndə dedi: “Ey Minhal, harda idin?” Həccdə və Mədinədə olduğumu söylədim. Elə bu zaman Hərmələnin filan məhəllədə gizləndiyini xəbər verdilər. Hamı ora tələsdi. Nəhayət onu tutub Muxtarın hüzuruna gətirdilər. Muxtar Allaha şükür etdikdən sonra uca səsle cəlladı çağırırdı. Cəllad gəldikdə Muxtar əmr etdi: “Birinci onun hər iki qollarını, sonra isə hər iki ayaqlarını kəsin!”

Fərman icra olandan sonra Muxtar quru çubuqların gətirilməsini və Hərmələnin üstünə atıb yandırmağı əmr etdi. Mən təəccüblənib “Subhənəllah” dedim. Muxtar səbəbini soruşduqda dedim: “Mən İmam Səccadın (ələyhissalam) hüzurunda olarkən O Həzrət Hərmələni belə nifrin etmişdi:

اللَّهُمَّ أَنْفَهُ حَرَّ الْحَدِيدِ. اللَّهُمَّ أَنْفَهُ حَرَّ الْحَدِيدِ. اللَّهُمَّ أَنْفَهُ حَرَّ النَّارِ

İlahi, qılinc (yarasının) ağrısını ona dadızdır. İlahi, qılinc ağrısını ona dadızdır! İlahi, Cəhənnəm atəşini ona dadızdır.

Muxtar təəccüblənib soruşdu: “Sən bu nifrini İmamın (ələyhissalam) Özündən eşitdin?” Dedim: “Əlbətdə.”

Bunu eşidən Muxtar, atından düşüb iki rükət namaz qıldı və səcdəni uzatdı. Başını səcdədən qaldıranda artıq Hərmələnin cəsədi külə dönmüşdü.¹

DİGƏR QARƏTÇİLƏRİN AQİBƏTİ

İshaq ibni Hubə Həzrətin köynəyini çıxarıb geyindikdən sonra elə bir xəstəliyə tutuldu ki, bədəninə olan tükləri tökülməyə başladı. İmam Sadiq (ələyhissalam) buyurur: “İmam Hüseyin (ələyhissalam) bədəninə otuz üç nizə və otuz dörd qılınc yaraları var idi.”

Kərbəlada qarət olunan şeylərdən bir də İmam Hüseyin (ələyhissalam) şalvarı idi. Bəhr ibni Kəb O Həzrətin şalvarını qarət edib geyinəndən sonra ayaqları iflic oldu və omrünün axırına kimi yorğan-döşəkdə şikəst qaldı.

İmam Hüseyin (ələyhissalam) əmmaməsini oğurlayan ibni Əlqəmə Həzrəmi idi. Ona həm də “Əbtər” deyirdilər. Bəzi rəvayətə görə əmmaməni qarət edənin adı Cabir ibni Yəzdi idi. O, şəhidlər ağasının əmmaməsini başına qoyandan sonra aqlını itirdi və dəli oldu.

Əsvəd ibni Xalid O Həzrətin ağ rəngli başmaqlarını qarət etdi. İmamın (ələyhissalam) üzüyünü isə yəhudi olan Cədəl ibni Suləym Kəlbi oğurladı, belə ki, üzüyü çıxarda bilmədinə görə mübarək barmağı kəsməli oldu. Muxtar Səqəfi nəhayət onların hər ikisini tutub ayaqlarını və əllərini kəsdi.

¹ “Tarixu Təbəri”, c. 5, səh.448 və “Muhəccətul-bəyza”, c.4, səh.241.

İmam Hüseyin (ələyhissalam) zirehini qarət edən Ömər ibni Səd idi. O Həzrətin qılıncını oğurlayanlar barədə isə bir neçə rəvayət mövcuddur.¹

Beləliklə, İmam Hüseyinə (ələyhissalam) qarşı vuruşanların aqibəti acınacaqlı surətdə sona yetdi.

Fərəc duası

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ
السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَانِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى
تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا

*Əllaahummə kulli vəliyyikəl huccətibnil Həsən.
Saləvəətukə ələyhi və ələə əəbəəih. Fii həəzihissəəti və
fii kulli səəh. Vəliyyəv və həəfizəə və qaaidəv və
nəəsiraa. Və dəliiləv və əynəə. Həttəə tuskinəhuu
ərzakə təvəə və tuməttiahuu fiihəə taviiləə.*

Allahım! Canişinin və höccətin İmam Zamanın-Sənin salamın, rəhmətin Ona və əcdadlarına olsun-hər an (Onun) Rəhbəri, Qoruyanı və Köməkçisi ol! Onu yer üzündə insanların meyli əsasında hökmran və Ona uzun iqtidar əta et!

¹ “Luhuf”, ibni Təvus.

İSTİFADƏ OLUNAN MƏNBƏLƏR

- 1- القرآن الكريم
- 2- نهج البلاغة
- 3- أصول كافي
- 4- وسائل الشيعة
- 5- بحار الانوار
- 6- امالي الصدوق
- 7- علل الشرايع
- 8- الارشاد
- 9- لحواف
- 10- منتهى الامال
- 11- تفسير الميزان
- 12- إحقاق الحق و إزهاق الباطل
- 13- المكاسب
- 14- البدايه و النهايه
- 15- صحيح البخارى
- 16- صحيح مسلم

- 17- مسند أحمد ابن حنبل
- 18- السنن الكبرى ، البيهقي
- 19- تاريخ طبرى
- 20- تاريخ الإسلام ، الذهبى
- 21- تاريخ مدينة دمشق ، ابن عساکر
- 22- مجمع الزوائد
- 23- تهذيب الكمال ، المزى
- 24- تحفة المجالس
- 25- سير أعلام النبلاء ، الذهبى
- 26- المعجم الكبير للطبرانى
- 27- مناقب ابن شهر آشوب
- 28- مجمع الزوائد للهيثمى
- 29- الثقات ، ابن حبان
- 30- تهذيب التهذيب ، ابن حجر
- 31- ذخائر العقبى فى مناقب ذوي القربى، الطبرى
- 32- تلخيص الحبير ، ابن حجر
- 33- ربيع الابرار

Mündəricat

ÖN SÖZ.....	3
Birinci fəsil.....	4
ON DÖRD NUR	5
ONLAR DA GÜNAH EDİRMİ?	14
İkinci fəsil.....	20
KƏRAMƏT, YOXSƏ MÖCÜZƏ?	20
ACI HƏQİQƏT.....	Error! Bookmark not defined.
Üçüncü fəsil.....	29
İMAM HÜSEYN (ələyhissalam) ƏHLİ SÜNNƏ MƏNBƏLƏRİNDƏ	29
Dördüncü fəsil.....	34
İLKİN MƏXLUQ	34
BEHİŞTİN ƏN GÖZƏL HURİSİ “LƏYA”	37
ADIN QOYULMASI.....	38
KÖRPƏNİ QORUYAN MƏLƏKLƏR.....	38
MƏLƏYİN KÖRPƏLƏRİ QORUMASI.....	40
BEHİŞT XURMALARI.....	42
AHUNUN ÖZ BALASINI HƏDİYYƏ ETMƏSİ	45

MƏLƏYİN ŞƏFA TAPMASI	47
BEHİŞT LİBASLARI	49
BEHİŞTDƏN GÖNDƏRİLƏN MEYVƏ	50
ÇINQIL DAŞLARIN TOZA ÇEVRİLMƏSİ	51
BİR ANDA SAÇIN AĞARMASI	53
YAPIŞMIŞ ƏTLƏRİN AYRILMASI.....	54
BU MƏLUN KİMDİR?	55
ÖLÜNÜN DİRİLMƏSİ	56
BAŞLARI KƏSİLMİŞ BEŞ ATIN DİRİLMƏSİ.....	57
TEYYUL ƏRZ VƏ QƏRİBƏ MƏNZƏRƏ.....	60
HƏZRƏT ƏLİNİN (ələyhissalam) KƏRBƏLADAN KEÇMƏSİ.....	61
HƏZRƏT ADƏMİN (ələyhissalam) YEZİDƏ LƏNƏT GÖNDƏRMƏSİ.....	65
MÜSİBƏTİN YAD EDİLMƏSİ	66
GƏMİ ƏHLİNİN GÖZ YAŞLARI	67
KÜLƏYİN KƏRBƏLA MÜSİBƏTİNİ ZİKR ETMƏSİ....	68
HƏZRƏT İBRAHİMİN (ələyhissalam) GÖZ YAŞLARI..	68
SU İÇMƏKDƏN İMTİNA	70

HƏZRƏT ZƏKƏRİYYANIN (ələyhissalam) ƏZADARLIĞI	70
ALLAH-TƏALANIN MUSAYA (ələyhissalam) MÜSİBƏTİ ZİKR ETMƏSİ	72
YEZİDƏ LƏNƏT, KƏRBƏLADAN KEÇMƏYİN ŞƏRTİDİR	74
QATİLİN TANITDIRILMASI	75
MƏSİHİ RAHİB	76
SAYSIZ-HESABSIZ MƏLƏKLƏR	80
CİNLƏRİN HAZIRLIĞI	80
NİŞAN VERİLƏN MƏKAN	82
HİNDİSTAN PADŞAHININ MÜSƏLMAN OLMASI ...	83
CİNLƏRİN RƏİSİ ZƏFƏR	84
ELMDƏN BİR DAMLA	88
Beşinci fəsil	91
ŞƏHADƏTDƏN SONRA BAŞ VERƏN QƏRİBƏ HADİSƏLƏR	91
HƏZRƏT CƏBRAYILIN FƏRYADI	92
QUŞLARIN ƏZADARLIĞI	93
ASİMANIN GÖZ YAŞLARI	95
SƏMADAN QAN YAĞIR	98

DAŞLARIN ALTINDAN QANIN AXMASI.....	98
ULDUZALARIN TOQQUŞMASI	99
SARAY DİVARINDAN QANIN AXMASI	100
GÜNƏŞİN TUTULMASI.....	100
BİTKİNİN KÜLƏ DÖNMƏSİ	101
ATIN ƏZADARLIĞI.....	101
DƏVƏNİN ÖZÜNƏ QƏSD ETMƏSİ.....	103
DƏVƏ ƏTİNİN ACILIĞI.....	103
DƏVƏDƏN PÜSKÜRƏN ATƏŞ.....	103
ATƏŞ ƏZA SAXLAYANI YANDIRMIR.....	104
TÜRBƏT VƏ ƏLƏM	105
ƏL VƏ SİNƏYƏ ATƏŞİN TƏSİRSİZLİYİ.....	105
HÜSEYN (ələyhissalam) BƏLALARIN ÇARƏSİDİR ...	106
DÜŞMƏNİN GÖZLƏRİ.....	107
SÜDƏMƏR KÖRPƏ	109
KƏRBƏLA TÜRBƏTİ BEHİŞT TORPAĞINDANDIR.	110
MÜQƏDDƏS TÜRBƏT.....	112
ZİNAKAR QADIN	113
MƏSİHİNİN İMAN GƏTİRMƏSİ.....	114

MÜBARƏK BAŞIN QURAN OXUMASI.....	116
ZALIMLARIN MƏNZİLİ	116
HARA QAÇIRSAN?	119
ZALIMLARIN VƏ QARƏTÇİLƏRİN AQBƏTİ	119
YEZİDİN CƏHƏNNƏMƏ VASİL OLMASI	120
CƏM ŞƏKİLDƏ EDAM.....	120
ŞİMR İBNİ ZİL CƏVŞƏNİN AQBƏTİ.....	121
XULİNİN AQBƏTİ.....	121
İBNİ ZİYADIN AQBƏTİ.....	122
HƏKİM İBNİ TUFƏYLİN AQBƏTİ.....	122
HƏRMƏLƏNİN AQBƏTİ	122
DİGƏR QARƏTÇİLƏRİN AQBƏTİ.....	124

İrad və təklifləriniz üçün:

Teleqram: +989100955900

Формат 60*90/16. Бумага офсетная 80г/кв.м. Обложка: 4
полосы, 4+4, мелованная глянцевая 250 г/м2.
Печать офсетная. Усл.печ.лист- 8,5. Тираж: 3000 экз.

Отпечатано в ООО "Типография КЕМ"
129626, Москва, Графский перю, д. 9, стр. 2

Тел.: (495) 9335900, e-mail: -info@a-kem.ru-